

ATTACHMENT 1

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

Nr. 120 2016 1

2016 nr. 120 20. október
Lög um opinber innkaup

Tóku gildi 29. október 2016. Sjá nánar 123. gr. um gildistöku einstakra ákvæða. EES-samningurinn: XVI. viðauki tilskipun 2007/66/EB, 2009/81/EB, 2014/23/ESB, 2014/24/ESB, 2014/25/ESB.

Ef í lögum þessum er getið um ráðherra eða ráðuneyti án þess að málnefnasvið sé tilgreint sérstaklega eða til þess vísað, er átt við fjármála- og efnahagsráðherra eða fjármála- og efnahagsráðuneyti sem fer með lög þessi.

I. kafli. Markmið, orðskýringar og gildissvið.**■ 1. gr. Markmið.**

□ Markmið með lögum þessum er að tryggja jafnræði fyrirtækja, stuðla að hagkvæmni í opinberum rekstri með virkri samkeppni og efla nýsköpun og þróun við innkaup hins opinbera á vörum, verkum og þjónustu.

■ 2. gr. Orðskýringar.

□ Merking orða í lögum þessum er sem hér segir:

1. *Almennt útboð:* Innkaupaferli þar sem hvaða fyrirtæki sem er getur lagt fram tilboð.

2. *Bjóðandi:* Fyrirtæki sem lagt hefur fram tilboð.

3. *Fyrirtæki:* Samheiti, notað til einföldunar, yfir verk-taka, seljanda vöru og veitanda þjónustu án tillits til rekstrar-forms.

4. *Gagnvirk innkaupakerfi:* Rafrænt ferli við algeng innkaup sem mögulegt er að gera á almennum markaði þannig að kröfum kaupanda sé fullnægt, enda sé ferlið tímabundið og, meðan á því stendur, opið öllum fyrirtækjum sem uppfylla skilyrði fyrir þáttöku í kerfinu og lagt hafa fram kynningarboð í samræmi við skilmála.

5. *Hönnunarsamskeppni:* Ferli sem gerir kaupanda kleift að afla áætlunar eða hönnunar, einkum á svíði skipulagsmála, húsagerðarlistar og verkfræði eða gagnavinnslu, sem valin hefur verið af dómnefnd eftir samkeppni sem farið hefur fram með eða án verðlauna.

6. *Innanhússsamningar:* Samningar sem gerðir eru milli opinberra aðila, sbr. 13. gr.

7. *Kröfur sem liggja að baki merki:* Þær kröfur sem tiltekin verk, vörur, þjónusta, ferli eða málsmeðferðir þurfa að uppfylla til að fá viðkomandi merki.

8. *Lokað útboð:* Innkaupaferli þar sem aðeins þau fyrirtæki sem valin hafa verið af kaupanda geta lagt fram tilboð en hvaða fyrirtæki sem er getur sótt um að taka þátt í.

9. *Merki:* Hvers konar skjal, vottorð eða staðfesting um að tiltekin verk, vörur, þjónusta, ferli eða málsmeðferðir fullnægi tilteknum kröfum.

10. *Miðlæg innkaupastofnun:* Opinber aðili skv. 3. gr. sem aðstoðar aðra opinbera aðila við innkaup, aflat vörur eða þjónustu fyrir aðra kaupendur eða gerir verksamninga eða rammassamninga um verk, vörur eða þjónustu ætlaða öðrum kaupendum.

11. *Nýsköpun:* Þróun nýrrar eða verulega bættrar vörur, þjónustu eða ferlis, svo sem við framleiðsluferli, byggingarferli, nýja markaðssetningaraðferð eða nýja skipulagsaðferð í viðskiptaháttum, skipulagi vinnustaða eða ytri samskiptum, m.a. í þeim tilgangi að hjálpa til við að takast á við samfélagsleg verkefni eða styðja við áætlanir um sjálfbærar hagvöxt.

12. *Nýsköpunarsamstarf:* Innkaupaferli sem hvaða fyrirtæki sem er getur sótt um að taka þátt í og felur í sér að kaupandi stýrir viðræðum við þau fyrirtæki sem valin hafa verið til að taka þátt í ferlinu, með það að markmiði að þróa nýsköpunarvöru, -þjónustu eða -verk.

13. *Opinber aðili eða kaupandi:* Ríki, sveitarfélög, stofnunarir þeirra og aðrir opinberir aðilar skv. 3. gr.

14. *Opinberir samningar:* Allir samningar sem falla undir 1. mgr. 4. gr., þ.m.t. innkaupaferli með hönnunarsamkeppni og nýsköpunarsamstarfi.

15. *Rafrænar aðferðir:* Notkun rafræns búnaðar til að vinna (þar á meðal með stafrænni samþjöppun) og geyma gögn sem eru send, er miðlað og tekið við með rafþræði, útvarpi, ljóstækniaðferðum eða öðrum rafsegulaðferðum.

16. *Rafrænt uppboð:* Endurtekið ferli þar sem ný og lægri verð, og/eða ný verðgildi fyrir ákveðin atriði í tilboðum, eru sett fram með rafrænum aðferðum, eftir að kaupandi hefur tekið fulla afstöðu til þeirra í upphafi, þannig að unnt er að meta þau með sjálfvirkum aðferðum.

17. *Rammasamningur:* Samningur sem einn eða fleiri kaupendur gera við eitt eða fleiri fyrirtæki í þeim tilgangi að slá föstum helstu skilmálum einstakra samninga sem gerðir verða á tilteku tímabili, einkum að því er varðar verð og fyrirhugað magn.

18. *Ritaður eða skriflegur:* Hvers konar tjáning sem samanstendur af örðum eða töluum sem lesa má, kalla má fram og miðla, þar á meðal upplýsingar sem miðlað er og varðveisattar eru með rafrænum aðferðum.

19. *Samkeppnisútboð:* Innkaupaferli með samningsviðræðum þar sem kaupandi setur fram lágmarkskröfur í upphafi. Hvaða fyrirtæki sem er getur sótt um að taka þátt í innkaupaferlinum sem felst í því að kaupandi stýrir viðræðum við þau fyrirtæki sem valin hafa verið til þáttöku, með það að markmiði að laga tilboð að kröfum hans, enda séu þessar kröfur lagðar til grundvallar þegar þáttakendum er boðið að leggja fram tilboð.

20. *Samkeppnisviðræður:* Innkaupaferli sem hvaða fyrirtæki sem er getur sótt um að taka þátt í og felst í því að kaupandi stýrir viðræðum við þau fyrirtæki sem valin hafa verið til að taka þátt í ferlinu, með það að markmiði að þróa einn eða fleiri valkosti sem mætt geta kröfum hans, enda séu þessar kröfur lagðar til grundvallar þegar þáttakendum er boðið að leggja fram tilboð.

21. *Samningskaup:* Þegar kaupandi ræðir við fyrirtæki sem hann hefur valið samkvæmt fyrir fram ákveðnu ferli og semur um skilmála samnings við eitt eða fleiri fyrirtæki.

22. *Sérleyfissamningur:* Verk- eða þjónustusamningur þar sem endurgjald fyrir verk eða þjónustu felst annaðhvort eingöngu í rétti til að nýta sér verkið eða þjónustuna eða í rétti til að nýta sér verkið eða þjónustuna ásamt fjárgreiðslu frá kaupanda.

23. *Tilskipun um gerð sérleyfissamninga:* Tilskipun Evrópóþingsins og ráðsins 2014/23/ESB frá 26. febrúar 2014 um gerð sérleyfissamninga eins og hún er tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar.

24. *Tilskipunin (útboðstilskipunin):* Tilskipun Evrópóþingsins og ráðsins 2014/24/ESB um opinber innkaup frá 26. febrúar 2014, eins og hún er tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar.

25. *Útboðsauglýsing:* Opinber auglýsing á hvers konar innkaupaferli samkvæmt lögum þessum.

26. *Útboðsgögn:* Skjöl sem kaupandi lætur í té eða vísar til, til þess að lýsa eða ákvarda þætti útboðs, þ.m.t. tilkynningar, tæknilysingar, skýringargögn, fyrirhuguð skilyrði samnings, form fyrir framlagningu fyrirtækja á skjölum, upplýsingar um þær skyldur sem almennt gilda og viðbótarskjöl ef einhver eru. Í lögum þessum er orðið útboðsgögn einnig notað um boð um að staðfesta áhuga og efni útboðstilkynninga.

2 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

27. *Veitutilskipunin*: Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/25/ESB um innkaup aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu eins og hún er tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar.

28. *Verksamningar eða opinberir verksamningar*: Allir samningar sem falla undir 2. mgr. 4. gr.

29. *Verktaki, seljandi vörum og veitandi þjónustu*: Einstaklingur eða lögaðili, þar á meðal opinberir aðilar, eða hópur slíksra einstaklinga og/eða aðila sem bjóða fram á markaði framkvæmd verks, vörum og/eða þjónustu.

30. *Viðmiðunararfjárhæðir*: Fjárhæðir sem ákværða hvenær innkaup eru útboðsskyld. Innkaup sem eru yfir innlendum viðmiðunararfjárhæðum skv. 1. mgr. 23. gr. ber að bjóða út innan lands. Innkaup sem eru yfir viðmiðunararfjárhæðum á Evrópska efnahagssvæðinu skv. 4. mgr. 23. gr. ber að bjóða út á öllu efnahagssvæðinu. Þá eru viðmiðunararfjárhæðir útboðsskyldu mismunandi eftir tegundum innkaupa.

31. *Vistferill*: Öll samfellið eða samtengd stig í tilveru vörum, þjónustu eða verkframkvæmdar frá öflun hráefnis eða framleiðslu á aðföngum fram að förgun, rýmingu eða lokum þjónustu eða notkunar. Þar með teljast rannsóknir og þróun, framleiðsla, viðskipti og skilmálar þeirra, flutningur, notkun og viðhald.

32. *Vörusamningar eða opinberir vörusamningar*: Allir samningar sem falla undir 3. mgr. 4. gr.

33. *Páttakandi*: Fyrirtæki sem leitar eftir því eða hefur verið boðið að taka þátt í lokuðu útboði, samkeppnisútboði, sammingskaupum, samkeppnisviðræðum eða nýsköpunarsamstarfi.

34. *Þjónustusamningar eða opinberir þjónustusamningar*: Allir samningar sem falla undir 4. mgr. 4. gr.

35. *Örútboð*: Innkaupafeqli þar sem kaupandi leitar, með hæfilegum fyrirvara, skriflegra tilboða meðal rammasamningshafa sem efnt geta samning á grundvelli hlutlægra viðmiðana sem koma fram í útboðsskilmálum rammasamningsins.

■ 3. gr. *Opinberir aðilar sem lögin taka til*.

□ Lög þessi taka til ríkis, sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra opinberra aðila, sbr. 2. mgr. Lögin taka einnig til samtaka sem pessir aðilar, einn eða fleiri, hafa með sér.

□ Aðili telst opinber ef hann getur borið réttindi og skyldur að lögum og sérstaklega hefur verið stofnað til hans í því skyni að þjóna almannahagsmunum, enda reki hann ekki starfsemi sem jafnað verður til starfsemi einkaaðila, svo sem á svíði viðskipta eða iðnaðar. Auk þess skal eitthvert eftirfarandi atriða eiga við um hann:

a. Starfsemi hans er að mestu leytí rekin á kostnað ríkis eða sveitarfélaga, stofnana þeirra eða annarra opinberra aðila. Miðað skal við að aðili sé að mestu leytí rekkinn á kostnað ríkis eða sveitarfélaga, stofnana þeirra eða annarra opinberra aðila ef opinber fjármögnun nemur meira en 50% af árlegum rekstrarkostnaði.

b. Hann lýtur yfirstjórni ríkis eða sveitarfélaga, stofnana þeirra eða annarra opinberra aðila.

c. Hann lýtur sérstakri stjórni sem ríki eða sveitarfélög, stofnanir þeirra eða aðrir opinberir aðilar skipa að meiri hluta.

■ 4. gr. *Samningar sem lögin taka til*.

□ Lög þessi taka til samninga um fjárhagslegt endurgjald sem einn eða fleiri kaupendur skv. 3. gr. gera við eitt eða fleiri fyrirtæki og hafa að markmiði framkvæmd verks, sölu vara

eða veitingu þjónustu í skilningi laganna. Slíkir samningar skulu ávallt gerðir skriflega.

□ Til verksamninga teljast samningar sem hafa að markmiði framkvæmd, eða framkvæmd og hönnun, á tilteknu verki eða framkvæmd verks, með hvers konar aðferðum sem svara eiga til krafna sem kaupandi hefur sett fram. Með verki í þessum skilningi er átt við afrikstur mannvirkjagerðar eða verkfraðilegra aðferða sem getur þjónað efnahagslegu eða tæknilegu hlutverki.

□ Til vörusamninga teljast samningar sem hafa að markmiði kaup, leigu eða fjármögnunarleigu, með eða án kaupréttar, á vörum. Samningur sem felur í sér tilfallandi ísetningu eða uppsetningu vörum telst vörusamningur.

□ Til þjónustusamninga teljast samningar sem hafa að markmiði veitingu þjónustu annarrar en þeirrar sem um getur í verksamningum skv. 2. mgr.

■ 5. gr. *Blandaðir samningar*.

□ Samningar, sem varða í senn tvær eða fleiri tegundir innkaupa, þ.e. á verkum, þjónustu eða vörum, skulu gerðir í samræmi við þau ákvæði sem gilda um þá tegund innkaupa sem einkennir meginnefni samnings.

□ Við innkaup sem falla að hluta til undir félagsþjónustu og aðra sérteka þjónustu skv. VIII. kafla, og að hluta til undir aðra þjónustu eða önnur blönduð innkaup, skal fara eftir þeim ákvæðum sem gilda um þann þjónustupátt samningsins sem áætlaður er verðmætari.

□ Við innkaup sem falla að hluta til undir þær almennu innkaupareglur sem fram koma í lögum þessum, auk innkaupa sem eru undanþegin gildissviði laganna eða falla að hluta til undir innkaupareglur sem fram koma í reglugerðum, getur kaupandi valið að gera einn stakan samning eða fleiri sjálfstæða samninga fyrir hvern hluta ef aðgreining er möguleg með hlutlægum hætti. Ef kaupandi ákveður að gera einn stakan samning um innkaupin skal fara eftir ákvæðum laga þessara, sbr. þó það sem fram kemur í 6. gr. Ef kaupandi ákveður að gera sjálfstæða samninga fyrir hvern hluta skal fara eftir þeim reglum sem gilda um þá tegund innkaupa sem einkennir meginnefni hvers samnings.

■ 6. gr. *Blandaðir samningar á svíði varnarmála*.

□ Við innkaup sem falla í senn undir þær almennu innkaupareglur sem fram koma í lögum þessum og reglugerð sem ráðherra setur um innkaup á svíði varnar- og öryggismála er kaupanda heimilt að gera einn stakan samning um innkaupin eða fleiri sjálfstæða samninga fyrir hvern hluta ef aðgreining er möguleg með hlutlægum hætti. Ef kaupandi ákveður að gera sjálfstæða samninga fyrir hvern hluta skal fara eftir þeim ákvæðum eða reglum sem gilda um þá tegund innkaupa sem einkennir meginnefni hvers samnings.

□ Ef hluti tiltekins samnings varðar innkaup á svíði varnar- og öryggismála er heimilt að gera samning í samræmi við reglugerð sem ráðherra setur á því svíði, að því tilskildu að gerð staks samnings sé réttlætanleg á grundvelli hlutlægra

ástaðna. Ef ekki er hægt að aðskilja mismunandi hluta samnings með hlutlægum hætti skulu innkaup gerð í samræmi við reglugerð sem ráðherra setur á sviði varnar- og öryggismála.

■ 7. gr. *Leynilegir samningar og samningar á sviði varnar-mála.*

Lög þessi taka ekki til opinberra samninga sem lýstir eru leynilegir eða ef sérstökum öryggisráðstöfunum verður að beita við framkvæmd þeirra í samræmi við gildandi lög og stjórnvaldsfyrirmæli eða ef grundvallarhagsmunir ríkisins krefjast þess.

Ákvæði XI. og XII. kafla gilda um innkaup á sviði varnar- og öryggismála sem eru yfir viðmiðunarfjárhæðum reglugerðar sem ráðherra setur um innkaup á sviði varnar- og ör-yggismála. Að öðru leyti taka lög þessi ekki til slíks innkaupa.

Ráðherra skal í reglugerð mæla fyrir um innkaup á sviði varnar- og öryggismála til samræmis við skuldbindingar íslenska ríkisins á sviði opinberra innkaupa samkvæmt samningum um Evrópska efnahagssvæðið og öðrum milliríkjksamningum. Í reglugerð skal m.a. kveðið nánar á um hvaða innkaup falla þar undir, viðmiðunarfjárhæðir, innkaupaferli, útboðsgögn, val á þáttakanda og framkvæmd samnings vegna slíks innkaupa.

■ 8. gr. *Samningar sem gerðir eru á grundvelli milliríkjksamninga.*

Lög þessi taka ekki til samninga sem lúta öðrum reglum um opinber innkaup og gerðir eru á grundvelli milliríkjasamnings íslenska ríkisins við eitt eða fleiri ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins, eða aðildarríki stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu, um kaup á vörum, verkum eða þjónustu til sameiginlegra framkvæmda eða hagnýtingar fyrir ríkin, enda sé slíkur samningur tilkynntur Eftirlitsstofnun EFTA.

Lög þessi taka ekki til samninga á grundvelli milliríkjksamnings um setu herliðs þegar í hlut eiga fyrirtæki með staðfestu á Evrópska efnahagssvæðinu eða í öðrum ríkjum.

Lög þessi taka ekki til samninga sem kaupandi gerir í samræmi við innkaupaferli sem kveðið er á um af alþjóðastofnun eða alþjóðlegri fjármálastofnun, ef slík stofnun fjármagnar að öllu leyti viðkomandi samninga. Þegar um er að ræð samninga sem eru fjármagnaðir að mestu leyti af alþjóðastofnun eða alþjóðlegri fjármálastofnun skulu aðilar koma sér saman um viðeigandi innkaupaferli.

■ 9. gr. *Samningar aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu.*

Ákvæði XI. og XII. kafla gilda um innkaup aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu sem eru yfir viðmiðunarfjárhæðum reglugerðar sem ráðherra setur um innkaup aðila á þessu sviði. Að öðru leyti taka lög þessi ekki til slíks innkaupa ef samningar eru gerðir vegna reksturs vatnsveitu, orkuveitu, flutnings eða póstþjónustu.

Ráðherra skal í reglugerð mæla fyrir um innkaup aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu til samræmis við skuldbindingar íslenska ríkisins á sviði opinberra innkaupa samkvæmt samningum um Evrópska efnahagssvæðið og öðrum milliríkjasamningum. Í reglugerð skal m.a. kveðið nánar á um hvaða starfsemi fellur þar undir, gildissvið, viðmiðunarfjárhæðir, innkaupaferli, útboðsgögn, val á þáttakanda og framkvæmd samnings vegna slíks innkaupa.

■ 10. gr. *Sérstaklega undanþegnir samningar á sviði raf-rænna fjarskipta.*

Lög þessi taka ekki til opinberra samninga sem hafa það að meginmarkmiði að stofna til eða reka almennft fjarskiptanet, hagnýta slík fjarskiptanet eða sjá almenningu fyrir einni eða fleiri tegundum rafrænnar fjarskiptaþjónustu.

■ 11. gr. *Samningar sem sérstaklega eru undanskildir gildissviði laganna.*

Lög þessi taka ekki til þjónustusamninga er varða:

- Kaup eða leigu, gegn hvers konar fjárhagslegu endurgjaldi, á jörð, byggjum sem þegar hafa verið reistar eða öðrum fasteignum eða réttindum yfir þeim.

- Kaup, þróun og framleiðslu á dagskrárefni fyrir útvarp og sjónvarp eða samninga um útsendingartíma.

- Gerðardóma og sáttameðferðir.

- Málflutning lögmanns fyrir hönd skjólstæðings eða sáttaukleitan fyrir opinberum stofnunum, dólmstólum eða gerðardómi eða fyrir öðrum alþjóðlegum dólmstólum eða stofnunum.

- Lögfræðiráðgjöf sem veitt er við undirbúning málsmeðferðar skv. d-lið.

- Lögfræðiþjónustu sem fjárhaldsmaður eða talsmaður skipaður af dólmstóli eða undir eftirliti dólmstóls veitir lögum samkvæmt.

- Vottun skjala og sannvottunarþjónustu sem lögbókandi veitir.

- Aðra lögfræðipjónustu sem tengist beitingu opinbers valds.

- Fjármálapjónustu í tengslum við útgáfu, sölu, kaup eða aðilaskipti að verðbréfum eða öðrum sambærilegum fjármálagerningum.

- Lán, hvort sem þau eru eða eru ekki í tengslum við útgáfu, sölu, kaup eða aðilaskipti að verðbréfum eða öðrum fjármálagerningum.

- Vinnusamninga.

- Almannavarnir og aðra forvarnaþjónustu gegn hættum sem stofnanir eða samtök, sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni, veita, að undanskildum flutningi sjúklings með sjúkrafutningsþjónustu.

- Almenna farþegaflutninga með lestum eða jarðlestum.

- Pjónustu veitta stjórnámlaflokki í tengslum við kosningabaráttu.

- Rannsókn og þróun á þjónustu, að frátoldum samningum þar sem kaupendur bera allan kostnað af þjónustunni og hafa einkarétt á að njóta góðs af árangrinum í starfsemi sinni.

- Ráðherra getur með reglugerð ákveðið að ríkisstofnanir og ríkisfyrirtæki hagi innkaupum sínum samkvæmt lögum þessum einnig við gerð þeirra samninga sem greinir í 1. mgr. Í reglugerð er jafnframt heimilt að skilgreina nánar þjónustu skv. 1. mgr. með tilvísun í sameiginlegt innkaupaorðasafn.

■ 12. gr. *Samningar sem gerðir eru á grundvelli einkaréttar eða sérleyfis.*

Lög þessi taka ekki til þjónustusamninga sem gerðir eru við aðila eða félag aðila sem sjálfr teljast kaupendur eða á grundvelli einkaréttar sem þeir njóta samkvæmt lögum eða stjórnvaldsfyrirmælum sem eru í samræmi við reglur samningsins um Evrópska efnahagssvæðið.

Ákvæði XI. og XII. kafla gilda um opinbera sérleyfissamninga sem eru yfir viðmiðunarfjárhæðum reglugerðar sem ráðherra setur um gerð sérleyfissamninga. Að öðru leyti taka lög þessi ekki til slíks samninga.

□ Ráðherra skal í reglugerð mæla fyrir um gerð sérleyfissamninga til samræmis við skuldbindingar íslenska ríkisins samkvæmt samningnum um Evrópska efnahagssvæðið og öðrum milliríkjasmamningum. Í reglugerð skal m.a. kveðið nánar á um gildissvið, meginreglur um veitingu og framkvæmd sérleyfa og viðmiðunarfjárhæðir vegna slíksra sérleyfissamninga.

■ 13. gr. Opinberir samningar milli opinberra aðila.

□ Lög þessi taka ekki til samninga sem gerðir eru við lög aðila á vegum hins opinbera ef eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a. Lögaðili lýtur stjórn opinbers aðila eða sameiginlegri stjórn fleiri en eins opinbers aðila.

b. Yfir 80% af starfsemi lögaðilans eru innt af hendi við framkvæmd verkefna sem honum eru falin af þeim opinbera aðila eða aðilum sem hann lýtur stjórn eða öðrum aðilum sem líta stjórn hinna opinberu aðila.

c. Starfsemi lögaðilans er ekki fjármögnud með beinni fjárfestingu frá einkaaðilum, að undanskilinni einkafjárfestingu, sem krafist er samkvæmt sérlögum og hefur ekki áhrif á stjórn hins opinbera yfir lögaðilanum.

□ Lögaðili telst lúta stjórn opinbers aðila skv. a-lið 1. mgr. þegar hinn opinber aðili hefur afgerandi áhrif bæði á skipulag og ákvarðanir lögaðilans. Þá telst lögaðili lúta sameiginlegum yfirrásnum opinberra aðila skv. a-lið 1. mgr. ef eftirfarandi skilyrði eru til staðar:

a. Lögaðili lýtur sérstakri stjórn sem opinberir aðilar skipa.

b. Opinberir aðilar geta sameiginlega haft afgerandi áhrif á skipulag og ákvarðanir viðkomandi lögaðila.

c. Lögaðili hefur ekki öndverðra hagsmunu að gæta gagnvart þeim opinberu aðilum sem hann lýtur stjórn.

□ Lög þessi taka jafnframt ekki til samninga sem gerðir eru milli tveggja eða fleiri opinberra aðila ef öllum eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a. Samningur kemur á eða hrindir í framkvæmd samvinnu milli opinberra aðila sem hefur það markmið að tryggja að sú opinbera þjónusta sem þeir veita nái sameiginlegum markmiðum.

b. Samvinna þessara aðila varðar almannahagsmuni.

c. Þeir opinberu aðilar sem um ræðir annast innan við 20% af starfseminni, sem samvinnan varðar, á almennum markaði.

□ Við mat hlutfalls á starfsemi skv. b-lið 1. mgr. og c-lið 3. mgr. skal taka tillit til meðalheildarveltu eða annars viðeigandi mælikvarða, svo sem kostnaðar sem viðkomandi aðili hefur stofnað til að því er varðar þjónustu, vörur eða verk undanfarin þrjú ár fyrir gerð samnings. Ef nauðsynleg gögn liggja ekki fyrir skal mælikvarði fyrir starfsemina metinn út frá viðskiptaáætlunum.

■ 14. gr. Niðurgreiddir samningar.

□ Fylgja skal ákvæðum laga þessara við gerð verksamninga yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr., án virðisaukaskatts, sem kaupendur niðurgreiða um meira en 50% þegar um er að ræða samninga um mannvirkjagerð, um verkframkvæmdir, vörur og þjónustu, og einnig þegar samningur felur í sér slíkar framkvæmdir fyrir sjúkrahús, íþrótt- og tólmastundamannvirki, skóla, háskóla og opinbera stjórnsýslu.

□ Þegar um er að ræða þjónustusamninga yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr., án virðisaukaskatts, sem kaupendur niðurgreiða meira en 50% og tengjast verksam-

ingi sem fellur undir 1. mgr. skal einnig fylgja ákvæðum laga þessara.

□ Hlutaðeigandi opinber aðili skal tryggja að farið sé að lögum þessum þegar annar aðili gerir samning sem fellur undir 1. eða 2. mgr. Sama á við ef opinber aðili gerir samning fyrir hönd slíks aðila eða hefur umsjón með gerð sammings.

II. kaffi. Almennar reglur.

■ 15. gr. Meginreglur við innkaup.

□ Gæta skal jafnraðis, meðalhófs og gagnsæis við opinber innkaup. Óheimilt er að mismuna fyrirtækjum á grundvelli þjóðernis eða takmarka samkeppni með óeðlilegum hætti. Viðeigandi ráðstafanir skulu gerðar til að koma í veg fyrir hagsmunárekstra í innkaupaferli til að tryggja jafnraði.

□ Pað telst ekki andstætt jafnraði að áskilja að vara sé afhent, þjónusta veitt eða verk unnið á tilteknunum stað, enda byggist slíkur áskilnaður á málfnalegum ástæðum.

■ 16. gr. Meginreglur um þá sem njóta réttar samkvæmt lögum þessum.

□ Fyrirtæki með staðfestu í einhverju ríkja Evrópska efnahagssvæðisins eða aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunar-samtaka Evrópu njóta réttar samkvæmt lögum þessum. Þessi fyrirtæki skulu þó aldrei njóta lakari réttar en fyrirtæki frá öðrum ríkjum. Réttar samkvæmt lögum þessum njóta einnig fyrirtæki frá öðrum ríkjum að því marki sem þau eiga að njóta slíksa réttinda á grundvelli milliríkjasmannings sem íslenska ríkið hefur gert.

■ 17. gr. Trúnaðarskylda.

□ Kaupanda er óheimilt að láta af hendi viðkvæmar upplýsingar sem fyrirtæki hefur lagt fram sem trúnaðarupplýsingar. Til slíksa upplýsinga teljast upplýsingar um rekstur, sértæk- ar tæknilausrín, einingarverð, fjárhagsmálefni og viðskipti og aðrar þær upplýsingar sem skaðað geta hagsmuni fyrirtækisins ef aðgangur er veittur að þeim.

□ Kaupanda er heimilt að krefjast þess að fyrirtæki gæti trúnaðar um mikilvægar upplýsingar sem veittar eru meðan á innkaupaferli stendur.

□ Ákvæði 1. mgr. á ekki við ef annað leiðir af fyrirmælum laga þessara, sbr. einkum ákvæði um skyldu til að birta opinberlega tilkynningu um gerð samnings á Evrópska efnahags-svæðinu, sbr. 84. gr., og upplýsa þátttakendur og bjóðendur um tiltekin atriði, sbr. 85. gr., sem og skyldu til að veita kærunefnd útboðsmála upplýsingar, sbr. 4. mgr. 108. gr.

□ Ákvæði 1. mgr. hefur að öðru leyti ekki áhrif á skyldu opinbers aðila til að leggja fram upplýsingar á grundvelli upp-lýsingalaga.

■ 18. gr. Samningar bundnir við ákveðna hópa.

□ Heimilt er að takmarka rétt til þátttöku í innkaupaferli við verndaða vinnustaði og fyrirtæki sem hafa það að markmiði að efla félagslega og faglega aðlögun fólks sem þarf á slíksi aðlögun að halda. Jafnframt má áskilja að slíksir samningar fari fram samkvæmt áætlun um verndaða vinnustaði.

□ Skilyrði fyrir takmörkun skv. 1. mgr. er að a.m.k. 30% starfsmanna á vinnustað eða þeirra sem vinna við framkvæmd samningsins séu með fötlun eða þurfi á aðlögun að halda af félagslegum ástæðum.

□ Ef innkaup eru yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 23. gr. skal vísa til þessa ákvæðis í útboðsauglýsingu.

■ 19. gr. Sameiginleg innkaup.

□ Kaupendum er heimilt að standa sameiginlega að tilteknunum einstökum innkaupum í samræmi við lög þessi.

□ Þegar kaupandi annast innkaup fyrir sig og fyrir hönd annarra kaupenda eða kaupendur taka þátt í sameiginlegu inn-

kaupaferli bera þeir sameiginlega ábyrgð á að uppfylla skyldur sínar samkvæmt lögum þessum.

□ Sérhver kaupandi ber ábyrgð á að uppfylla skyldur sínar samkvæmt lögum þessum vegna samnings sem gerður hefur verið fyrir hans hönd í sameiginlegu innkaupaferli og vegna þess hluta sem hann gerir í eigin nafni.

□ Ráðherra er heimilt í reglugerð að mæla fyrir um að ríkisstofnunum sé skylt að standa sameiginlega að tilteknun innkaupum.

■ 20. gr. Innkaup í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins.

□ Kaupanda er heimilt að nota miðstýrða innkaupastarfsemi í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins til að bjóða út innkaup á vöru eða þjónustu sem falla undir lög þessi. Ríkskaupum er einnig heimilt að bjóða út innkaup, sem falla undir lög þessi, í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins, í samstarfi við erlenda kaupendur, samtök peirra eða fulltrúa, eða miðlægar innkaupastofnanir.

□ Samkeppniseftirlitini skal tilkynnt um fyrirhuguð innkaup ásamt rökstuðningi fyrir beitingu heimildar skv. 1. mgr. Með rökstuðningnum skal fylgja samkeppnismat í samræmi við leiðbeiningar Ríkskaupa. Samkeppniseftirlitið skal veita álit sitt á matinu og taka þar með afstöðu til þess hvort útboðið sé til þess fallið að raska samkeppni á innlendum markaði. Áliðið hefur ekki áhrif á útboðsferlið. Kaupandi getur lokið útboði óháð niðurstöðu Samkeppniseftirlitsins. Afhenda skal afrit af samningi í kjölfar útboðs sé óskað eftir því.

□ Um innkaup sem fara fram á grundvelli þessa ákvæðis gilda reglur viðkomandi ríkis, þar á meðal um kærur, gildi innkaupaákvardana og skaðabætur.

■ 21. gr. Sameiginlegt innkaupaorðasafn.

□ Allar tilvísanir til flokkunarkerfa í tengslum við opinber innkaup sem eru yfir viðmiðunarþárhæðum fyrir Evrópska efnahagssvæðið skv. 4. mgr. 23. gr. skulu byggjast á sameiginlega innkaupaorðasafninu (CPV).

■ 22. gr. Reglur um samskipti og framlagningu gagna.

□ Öll samskipti og miðlun upplýsinga sem vísað er til í þessari grein skulu að jafnaði fara fram með rafrænum aðferðum. Sá búnaður sem er notaður skal vera almennt aðgengilegur og tæknilegir eiginleikar hans samhæfðir við þá upplýsingar og miðlunartækni sem er í almennri notkun. Búnaðurinn má ekki vera þess eðlis að hann leiði til mismununar fyrirtækja eða takmarki aðgang fyrirtækis að innkaupaferli.

□ Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er kaupanda ekki skylt að krefjast þess að notaðar séu rafrænar aðferðir við framlagningu gagna við eftirfarandi aðstæður:

a. ef notkun rafrænna aðferða við samskipti mundi, vegna sérhæfðs eðlis innkaupa, kalla á sérstakan búnað, tæki eða skráasnið sem ekki eru almennt aðgengileg eða forrit, sem almennt eru aðgengileg, styðja ekki,

b. ef forritin, sem styðja skráasnið sem henta fyrir lýsingu tilboða, nota skráasnið sem önnur opin eða almennt aðgengileg forrit ráða ekki við eða eru háð séreignarleyfi og ekki er hægt að gera aðgengileg til niðurhals eða fjarnotkunar af hálfu kaupanda,

c. ef notkun rafrænna aðferða mundi krefjast sérhæfðs skrifstofubúnaðar sem kaupandi hefur alla jafna ekki aðgang að,

d. ef þess er krafist í útboðsgögnum að lögð séu fram líkön sem ekki er unnt að senda með rafrænum aðferðum,

e. ef notkun annarra samskiptaaðferða er nauðsynleg, annaðhvort vegna öryggisrofs í rafrænum samskiptaaðferðum eða til verndar sérstaklega viðkvæmum upplýsingum.

□ Ef rafrænar aðferðir eru ekki notaðar við samskipti skulu þau fara fram með pósti eða öðrum viðeigandi miðli.

□ Heimilt er, þrátt fyrir ákvæði 1.-3. mgr., að hafa munnleg samskipti, fyrir utan mikilvægustu þætti innkaupaferlis, ef samskiptin eru skráð með fullnægjandi hætti. Mikilvægustu þættir innkaupaferlisins taka í þessum skilningi til útboðsgagna, þátttökutilkynninga, staðfestingar á áhuga og tilboða. Munnleg samskipti við bjóðendur, sem geta haft veruleg áhrif á efni og mat tilboða, skulu skrásett með viðeigandi hætti, t.d. með skriflegum skýrslum, hljóðskýrslum eða útdráttum úr helstu þáttum samskiptanna.

□ Samskipti, miðlun og geymsla upplýsinga skal fara fram með þeim hætti að uppruni gagna sé tryggður og að þeim hafi ekki verið breytt. Einnig skal tryggt að trúnaður um tilboð og beiðni um þátttöku sé ekki rofinn og kaupandi geti aðeins kynnt sér innihald tilboða eða beiðni um þátttöku eftir að tilboðsfrestur eða frestur til að leggja fram beiðni um þátttöku er liðinn.

□ Pegar um er að ræða opinbera verksamninga og hönnunarsamkeppni er heimilt að krefjast notkunar sérstaks rafraens búnaðar. Í slíkum tilvikum skulu kaupendur bjóða annars konar aðgang, eins og kveðið er á um í 7. mgr., þangað til slík tæki verða almennt aðgengileg í skilningi 1. mgr.

□ Kaupandi getur, ef nauðsyn krefur, krafist þess að notaður sé búnaður og tæki sem ekki eru almennt aðgengileg. Skilyrði er að kaupandi bjóði annars konar valkost til aðgangs með eftirfarandi hætti:

a. fullan, ótakmarkaðan og beinan aðgang endurgjaldslaust með rafrænum aðferðum að slíkum búnaði og tækjum frá birtingardegi tilkynningar eða frá þeim degi þegar boð um að staðfesta áhuga er sent; í texta tilkynningarinnar eða boðsins um að staðfesta áhuga skal tilgreina veffangið þar sem hafa má aðgang að þessum búnaði og tækjum,

b. tryggingu fyrir því að bjóðandi, sem ekki hefur aðgang að viðkomandi búnaði og tækjum eða hefur engan möguleika á að nálgast þau innan tiltekinna tímamarka, geti haft aðgang að innkaupaferlinu með notkun aðgangsbúnaðar til bráðabirgða er fæst án endurgjalds, að því tilskildu að skort að aðgangi megi ekki rekja til viðkomandi bjóðanda, eða

c. með útvegum annars konar leiðar til að leggja fram tilboð með rafrænum aðferðum.

□ Eftirfarandi reglur skulu almennt gilda um búnað og tæki sem notuð eru við rafræna sendingu og móttöku tilboða og rafræna móttöku þátttökutilkynninga:

a. upplýsingar um skilyrði fyrir rafræna framlagningu tilboða og þátttökutilkynninga, þar á meðal um dulkóðun og tímastimplun, skulu vera aðgengilegar öllum hlutaðeigandi aðilum,

b. eftir atvikum skal tilgreina öryggisstig fyrir rafrænar samskiptaaðferðir á hinum ýmsu stigum tiltekins innkaupaferlis og skal það vera í réttu hlutfalli við áhættuna sem því tengist,

c. þegar gerð er krafa um fullgilda rafræna undirskrift skal kaupandi taka á móti útfærðum rafrænum undirskriftum, sem studdar eru fullgildu vottorði sem gefið er út af vottun-arþjónustu sem tilgreind er á traustlista; kaupandi skal styðja við þau snið sem útfærð eru fyrir viðurkenndar rafrænar undirskriftir og gera nauðsynlegar tæknilegar ráðstafanir til að taka á móti undirskriftum; þegar tilboð er undirritað með stuðningi fullgilds vottorðs sem er á traustlista skal ekki gera viðbótarkröfur sem gætu hindrað notkun bjóðanda á slíkum undirskriftum.

III. kaffi. Viðmiðunarfjárhæðir.**■ 23. gr. Viðmiðunarfjárhæðir.**

□ Öll innkaup opinberra aðila á vörum og þjónustu yfir 15.500.000 kr. og verkum yfir 49.000.000 kr. skal bjóða út og gera í samræmi við þau innkaupaferli sem nánar er kveðið á um í IV. kafla. Viðmiðunarfjárhæðir vegna innkaupa á opinberum þjónustusammingum um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu skv. VIII. kafla skulu fara eftir 4. mgr.

□ Heimilt er að breyta fjárhæðum skv. 1. mgr. annað hvert ár í samræmi við breytingar á vísitölu neysluverðs, í fyrsta sinn 1. janúar 2018. Heimilt skal að fára fjárhæðir þessar upp þannig að þær standi á heilu þúsundi. Ráðherra skal með hæfilegum fyrirvara auglýsa opinberlega breytingar á viðmiðunarfjárhæðum samkvæmt þessari grein.

□ Ráðherra er með reglugerð¹⁾ heimilt að kveða á um lægri viðmiðunarfjárhæðir skv. 1. mgr. vegna innkaupa opinberra aðila, að frátoldum sveitarfélögum, stofnunum þeirra, öðrum opinberum aðilum á þeirra vegum eða samtökum sem pessir aðilar kunna að hafa með sér.

□ Ráðherra skal birta viðmiðunarfjárhæðir fyrir opinber innkaup á Evrópska efnahagssvæðinu í íslenskum krónum í reglugerð¹⁾ í samræmi við skuldbindingar íslenska ríkisins samkvæmt samningnum um Evrópska efnahagssvæðið. Endurskoða skal viðmiðunarfjárhæðir á tveggja ára fresti, í fyrsta sinn 1. janúar 2018.

¹⁾ Rg. 904/2016.

■ 24. gr. Innkaup undir innlendum viðmiðunarfjárhæðum.

□ Við innkaup undir þeim viðmiðunarfjárhæðum sem tilgreindar eru í 1. mgr. 23. gr. skal kaupandi ávallt gáta hagkvæmni og gera samanburð meðal sem flestra fyrirtækja. Slíkur samanburður skal jafnan gerður með rafrænum aðferðum. Við pessi innkaup skal gáta að samkeppni og virða jafnræðisreglu 15. gr., svo og ákvæði 49. gr. um tæknilýsingar.

■ 25. gr. Útreikningur virðis samnings.

□ Við útreikning á áætluðu virði samnings skal miða við þá heildarfjárhæð sem kaupandi mun greiða fyrir innkaup, að frátoldum virðisaukaskatt. Við þennan útreikning skal taka tillit til heildarfjárhæðar, þar á meðal hvers konar valfrjálsra ákvæða og hugsanlegrar endurnýjunar samnings sem skýrt er kveðið á um í útboðsgögnum.

□ Ef kaupandi hyggst bjóða bjóðendum eða þáttakendum verðlaunafé eða aðrar aukagreiðslur skal taka tillit til þess við útreikning á áætluðu virði samnings.

□ Útreikningur skal miðast við þann tíma þegar útboðsauglýsing er send til opinberrar birtingar eða þegar kaupandi hefst handa við innkaupaferli við þær aðstæður að ekki er skyld að tilkynna opinberlega um innkaup.

□ Óheimilt er að skipta upp verki eða innkaupum á vörum og eða þjónustu í því skyni að innkaup verði undir viðmiðunarfjárhæðum, nema sílkt sé réttlætanlegt á grundvelli hlutlægra ástæðna.

□ Þegar kaupandi skiptist í aðskilda skipulagseiningar skal taka tillit til áætlaðrar heildarfjárhæðar innkaupa allra eininganna. Ef skipulagseining ber sjálfstæða ábyrgð á innkaupum sínum eða tilteknum tegundum þeirra má áætla verðmæti þeirra án tillits til heildarinnkaupa kaupandans.

■ 26. gr. Útreikningur virðis verksamninga.

□ Við útreikning á áætluðu virði verksamnings skal miða við kostnað við verkið auk áætlaðs heildarverðmætis vörum og þjónustu sem kaupandi lætur fyrirtæki í té, að því tilskildu að það sé nauðsynlegt við framkvæmd verksins.

■ 27. gr. Útreikningur virðis vörusamninga.

□ Við útreikning á áætluðu virði vörusamnings skal telja kostnað vegna flutnings vöru með í vörverði. Ef vara er keypt „frí á skipsfjöld“ (fob) í erlendri höfn skal þó ekki telja flutning með í vörverði.

□ Þegar um er að ræða samninga um fjármögnunarleigu, leigu eða kaupleigu á vörum skal reikna virði með eftirfarandi hætti:

a. Þegar samningur er tímabundinn til 12 mánaða eða skemur skal miða við heildarsamningsfjárhæð. Þegar samningur er bundinn til lengri tíma skal miða við heildarfjárhæð auk virðis varanna við lok samningstímans.

b. Þegar samningur er ótímabundinn eða óvist er hver samningstíminn verður skal miða við heildargreiðslur samkvæmt samningnum í 48 mánuði.

■ 28. gr. Útreikningur virðis þjónustusamninga.

□ Þegar um er að ræða tryggingarþjónustu skal miða virði samnings við fjárhæð iðgjalda og aðra þóknun sem greidd er. Þegar um er að ræða banka- og fjármálapjónustu skal miða við þóknun umboðslauna og vaxta auk annarra greiðslna. Þegar um er að ræða samninga um hönnun skal miða við fjárhæð gjalda, umboðslauna og aðra þóknun sem greidd er.

□ Þegar um er að ræða samninga þar sem heildarfjárhæð er ótilgreind skal reikna virði út með eftirfarandi hætti:

a. Þegar samningur er gerður til 48 mánaða eða skemmri tíma skal miða við áætlaða samningsfjárhæð allan gildistíma samningsins.

b. Þegar samningur er ótímabundinn eða óvist er hver samningstíminn verður skal miða við heildargreiðslur samkvæmt samningnum í 48 mánuði.

■ 29. gr. Innkaup sem skipt er upp.

□ Þegar innkaupum á fyrirhuguðu verki eða þjónustu er skipt upp í fleiri sjálfstæða samninga skal miða við samanlagt virði allra samninganna. Sama á við þegar innkaupum á vörum af svipaðri tegund er skipt upp í fleiri sjálfstæða samninga. Sé samanlagt virði allra samninganna yfir viðmiðunarfjárhæðum skal líta svo á að verðgildi hvers og eins samnings sé einnig yfir viðmiðunarmörkum.

□ Þegar heildarvirði samninga sem greinir í 1. mgr. er yfir viðmiðunarfjárhæðum er þó heimilt að gera einstaka samninga án útboðs fyrir allt að 20% af samanlagðri heildarfjárhæð allra samningshluta.

■ 30. gr. Útreikningur virðis viðvarandi eða endurnýjanlegra vöru- og þjónustusamninga.

□ Þegar um er að ræða viðvarandi samninga eða samninga sem endurnýja á innan tiltekins tíma skal reikna áætlað virði út með eftirfarandi hætti:

a. annaðhvort með hliðsjón af heildarfjárhæð áþekkra samninga á undangengnu fjárhagsári eða síðustu 12 mánuðum, að teknu tilliti til breytinga á magni og verði fyrir næstkomandi 12 mánuði,

b. eða með hliðsjón af áætluðum kostnaði fyrir næstu 12 mánuði, eða lengra tímabil ef því er að skipta, frá því að vara eða þjónusta er fyrst innt af hendi.

□ Óheimilt er að nota sérstakar aðferðir við útreikning í því skyni að komast hjá útboðsskyldu.

■ 31. gr. Áætlun virðis rammasamninga og gagnvirkra innkaupakerfa.

□ Þegar um er að ræða rammasamning eða gagnvirkri innkaupakerfi skal miða virði við heildarfjárhæð allra samninga, án virðisaukaskatts, sem áætlað er að gera á gildistíma rammasamnings eða gagnvirks innkaupakerfis.

■ 32. gr. Áætlun virðis á nýsköpunarsamstarfi.

□ Þegar um er að ræða nýsköpunarsamstarf skal miða virði við áætlað hámarksverðmæti rannsóknna og þróunarstarfsemi, án virðisaukaskatts, á öllum stigum fyrirhugaðs samstarfs, auk verðmætis vöru, þjónustu eða verka sem þróuð verða og keypt í lok samstarfs.

IV. kaffli. Innkaupaferli.**■ 33. gr. Meginreglur um val á innkaupaferli.**

□ Innkaup yfir viðmiðunarþjárhæðum skv. 1. og 4. mgr. 23. gr. skulu fara fram á grundvelli almenns eða lokaðs útboðs samkvæmt nánari reglum V., VI. og VII. kafla. Einnig er heimilt að bjóða til nýsköpunarsamstarfs skv. 38. gr., kaupa inn á grundvelli rammasamnings skv. 40. gr. og gagnvirks innkaupakerfis skv. 41. gr.

□ Þrátt fyrir 1. mgr. eru samkeppnisútboð og samkeppnisviðræður heimilt að eftirfarandi tilvikum án tillits til þess hvort um er að ræða innkaup á verki, vöru eða þjónustu:

a. Þegar ekki er hægt að mæta þörfum kaupanda án þess aðlaga lausnir sem fyrir hendi eru.

b. Þegar innkaup fela í sér hönnun eða nýsköpun.

c. Þegar ekki er hægt að gera samning án undanfarandi samningsviðræðna vegna þess hversu flókinn, áhettusamur eða sérstakur samningur er. Samningur telst sérlægum flókinn þegar ekki er mögulegt með hlutlægum hætti að skilgreina þau tæknilegu atriði sem fullnægt geta þörfum eða markmiðum kaupanda eða kaupandi getur ekki skilgreint lagalega eða fjárhagslega gerð framkvæmdar.

d. Þegar kaupandi getur ekki skilgreint tæknilýsingar af nægilegri nákvæmni með tilvísun til staðals, evrópska tæknimatsins, sameiginlegrar tækniforskriftar eða tæknivíðmiðunar.

e. Þegar einungis berast ógild tilboð eða tilboð sem uppfylla ekki skilmála innkaupaferlis í almennu eða lokuðu útboði. Við þær aðstæður þarf kaupandi ekki að birta almenna útboðsauglýsingu ef ferlið tekur til allra bjóðenda sem uppfylla forsendur fyrir hæfismiðuðu vali, sem settar eru fram í 68.-77. gr., og lögðu fram tilboð í upphaflegu útboði, í samræmi við formlegar kröfur innkaupaferlisins.

□ Innkaupaferli skv. 1. og 2. mgr. skulu auglýst með útboðsauglýsingi í samræmi við 55. gr. og eftir atvikum 56. gr.

□ Þrátt fyrir 1.-3. mgr. er heimilt að ganga til samningskaupa án undangenginnar birtingar útboðsauglýsingar en aðeins við þær aðstæður sem segir í 39. gr.

■ 34. gr. Almennt útboð.

□ Í almennu útboði er öllum fyrirtækjum heimilt að leggja fram tilboð í kjölfar útboðsauglýsingar. Með tilboði skulu fylgja upplýsingar vegna hæfismiðaðs vals sem kaupandi hefur farið fram á í auglýsingu eða útboðsgögnum.

■ 35. gr. Lokað útboð.

□ Í lokuðu útboði geta fyrirtæki sótt um að taka þátt í innkaupaferli í kjölfar útboðsauglýsingar með því að senda inn upplýsingar vegna hæfismiðaðs vals sem kaupandi hefur farið fram á í auglýsingu eða útboðsgögnum. Kaupandi getur með forvali takmarkað fjölda hæfra þátttakenda sem boðið er að taka þátt í ferlinu í samræmi við 78. gr. Aðeins þau fyrirtæki sem kaupandi býður til þátttöku, eftir að hafa lagt mat á fram lagðar upplýsingar, geta skilað inn tilboði í lokuðu útboði.

■ 36. gr. Samkeppnisútboð.

□ Í samkeppnisútboði geta fyrirtæki sótt um að taka þátt í innkaupaferli í kjölfar útboðsauglýsingar með því að senda inn upplýsingar vegna hæfismiðaðs vals sem kaupandi hefur

farið fram á í auglýsingu eða útboðsgögnum. Kaupandi getur með forvali takmarkað fjölda hæfra þátttakenda sem boðið er að taka þátt í ferlinu í samræmi við 78. gr. Aðeins þau fyrirtæki sem kaupandi býður til þátttöku með forvali, eftir að hafa lagt mat á fram lagðar upplýsingar, geta tekið þátt í samkeppnisviðræðunum. Valforsendur samkeppnisviðræðna skulu byggjast á besta hlutfalli milli verðs og gæða í samræmi við 3. tölul. 1. mgr. 79. gr.

□ Í útboðsgögnum skal tilgreina efni innkaupa ásamt lýsingu á þörfum kaupanda og þeim eiginleikum sem vörur, verk eða þjónusta skulu hafa. Einnig skal koma fram hvaða lágmarkskröfur öll tilboð þurfa að uppfylla og tilgreina forsendur fyrir vali tilboðs. Upplysingarnar í útboðsgögnum skulu vera nægilega nákvæmar til að gera fyrirtækjum kleift að átta sig á eðli og umfangi innkaupanna og ákveða hvort þau vilji taka þátt í útboðinu.

□ Kaupandi skal ræða við bjóðendur um öll tilboð þeirra, bæði upphaflegt tilboð og síðari tilboð, til að laga tilboð að þörfum kaupanda nema um endanleg tilboð í skilningi 6. mgr. sé að ræða. Ekki skal semja um lágmarkskröfur og forsendur fyrir vali tilboðs. Kaupanda skal þó vera heimilt að ganga að upphaflegu tilboði án samningsviðræðna hafi hann áskilið sér rétt til þess í útboðsauglýsingu eða boði um að staðfesta áhuga.

□ Meðan á viðræðum stendur skal kaupandi tryggja að jafnræðis sé gætt milli þátttakenda og að ekki séu veittar upplýsingar sem gera stöðu ákveðinna þátttakenda betri en annarra. Kaupandi skal upplýsa alla bjóðendum, hafi tilboð þeirra ekki verið útluokud í samræmi við 5. mgr., skriflega um hvers konar breytingar á tæknilýsingum eða öðrum útboðsgögnum. Eftir slíkar breytingar skal kaupandi veita bjóðendum nægilega langan frest til að breyta tilboðum sínum og leggja þau fram aftur, eins og við á. Kaupanda er óheimilt að upplýsa þátttakanda um lausnir eða aðrar trúnaðarupplýsingar sem annar þátttakandi hefur sett fram, án samþykki viðkomandi.

□ Kaupandi getur ákveðið að samkeppnisútboð fari fram í fleiri áföngum til þess að fækka þátttakendum. Slík fækkun skal grundvallast á forsendum fyrir vali tilboðs sem settar hafa verið fram í útboðsauglýsingu, í boði um að staðfesta áhuga eða öðrum útboðsgögnum. Taka skal fram í auglýsingu eða útboðsgögnum hvaða háttur er hafður á.

□ Ef kaupandi hyggst ljúka samningsviðræðunum skal það tilkynnt þeim bjóðendum sem eftir eru og settur sameiginlegur frestur til að leggja fram ný eða endurskoðuð tilboð. Kaupandi skal gæta þess að tilboð sé í samræmi við lágmarkskröfur og skilyrði 1. mgr. 66. gr. Þá skal kaupandi meta endanleg tilboð á grundvelli valforsendna og gera samning í samræmi við 5. mgr. 78. gr. og 79.-81. gr.

■ 37. gr. Samkeppnisviðræður.

□ Í samkeppnisviðræðum geta fyrirtæki sótt um að taka þátt í innkaupaferli í kjölfar útboðsauglýsingar með því að senda inn upplýsingar vegna hæfismiðaðs vals sem kaupandi hefur farið fram á í auglýsingu eða útboðsgögnum. Kaupandi getur með forvali takmarkað fjölda hæfra þátttakenda sem boðið er að taka þátt í ferlinu í samræmi við 78. gr. Aðeins þau fyrirtæki sem kaupandi býður til þátttöku með forvali, eftir að hafa lagt mat á fram lagðar upplýsingar, geta tekið þátt í samkeppnisviðræðunum. Valforsendur samkeppnisviðræðna skulu byggjast á besta hlutfalli milli verðs og gæða í samræmi við 3. tölul. 1. mgr. 79. gr.

□ Í útboðsauglýsingu skulu koma fram þarfir og kröfur kaupanda, en þessi atriði skal skilgreina nánar í auglýsingunni sjálfrí eða útboðsgögnum. Þá skal kaupandi setja fram

og skilgreina þær forsendur fyrir vali tilboðs sem ákveðnar hafa verið og setja leiðbeinandi tímaætlun.

□ Kaupandi skal hefja viðræður við þáttakendur, sem valdir hafa verið til þáttöku í samræmi við ákvæði 78. gr., með það fyrir augum að slá föstu með hvaða hætti þörfum hans verður best fullnægt. Í þessum viðræðum er heimilt að ræða öll atriði vœtanlegs samnings við útvalda þáttakendur.

□ Meðan á viðræðum stendur skal kaupandi tryggja að jafnræðis sé gætt meðal þáttakenda og að ekki séu veittar upplýsingar sem gera stöðu sumra þáttakenda betri en annarra. Kaupanda er óheimilt að upplýsa þáttakanda um lausnir eða aðrar trúnaðarupplýsingar sem annar þáttakandi hefur sett fram, án samþykkis viðkomandi.

□ Kaupandi getur ákveðið að ferlið fari fram í fleiri áföngum til þess að fækka þeim lausnum sem fjallðer um meðan viðræður standa yfir. Slík fækkun lausna skal grundvallast á forsendum fyrir vali tilboðs sem settar hafa verið fram í útboðsauglýsingu eða útboðsgögnum. Taka skal fram í auglýsingu eða útboðsgögnum að þessi hættur kunni að vera hafður á.

□ Kaupandi skal halda viðræðum áfram þar til hann hefur afmarkað þá lausn eða þær lausnir sem geta fullnægt þörfum hans.

□ Þegar kaupandi hefur lýst því yfir að viðræðum sé lokið og tilkynnt það þáttakendum skal hann gefa þáttakendum kost að leggja fram endanleg tilboð með hliðsjón af þeirri lausn eða lausnum sem kynntar hafa verið og skyrðar meðan á viðræðum stóð. Þessi tilboð skulu hafa að geyma öll þau atriði sem nauðsynleg eru til að hrinda samningi í framkvæmd. Þáttakendum skal vera heimilt að skyra, skilgreina og laga til tilboð sín eftir beiðni kaupanda. Slíkar skýringar, skilgreiningar og lagferingar eða viðbótarupplýsingar mega þó ekki fela í sér breytingar á grundvallarpáttum tilboðs, eða tilkynningu til bjóðenda um að gera tilboð, þannig að samkeppni sé raskað eða um mismunun verði að ræða.

□ Kaupandi skal meta tilboð á grundvelli þeirra forsendna fyrir vali tilboðs sem fram komu í upphaflegri útboðsauglýsingu eða útboðsgögnum. Kaupanda er heimilt að halda áfram viðræðum við þann þáttakanda sem hefur lagt fram það tilboð sem hefur best hlutfall milli verðs og gæða í samræmi við 79. gr., til að staðfesta skuldbindingar sem felast í tilboðinu, enda leiði það ekki til þess að grundvallarpáttum í tilboðinu, eða útboðsauglýsingu, sé breytt þannig að samkeppni sé raskað eða um mismunun verði að ræða.

□ Kaupanda er heimilt að kveða á um verðlaun eða greiða þáttakendum fyrir þáttöku sína í viðræðum.

■ 38. gr. Nýsköpunarsamstarf.

□ Í nýsköpunarsamstarfi geta fyrirtæki sótt um að taka þátt í innkaupaferli í kjölfar útboðsauglýsingar með því að senda inn upplýsingar vegna hafismiðaðs vals sem kaupandi hefur farið fram á í auglýsingu eða útboðsgögnum. Kaupandi getur með forvali takmarkað fjölda hæfra þáttakenda sem boðið er að taka þátt í ferlinu í samræmi við 78. gr. Aðeins þau fyrirtæki sem kaupandi býður til þáttöku, eftir að hafa lagt mat á fram lagðar upplýsingar, geta tekið þátt í samstarfinu. Kaupandi getur ákveðið að stofna til nýsköpunarsamstarfs við einn eða fleiri aðila sem stunda aðskilda rannsóknar- og þróunarstarfsemi. Valforsendur nýsköpunarsamstarfs skulu byggjast á besta hlutfalli milli verðs og gæða í samræmi við 3. tölul. 1. mgr. 79. gr.

□ Í útboðsgögnum skal kaupandi tilgreina þörf á nýsköpunarvöru, -þjónustu eða -verki sem ekki er haegt að uppfylla

með því að kaupa vörur, þjónustu eða verk sem til eru á markaði. Einnig skal koma fram hvaða lágmarkskröfur öll tilboð þurfa að uppfylla ásamt því að setja fram skilmála sem gilda um hugverkarétt. Upplýsingar í útboðsgögnum skulu vera nægilega nákvæmar til að gera fyrirtækjum kleift að átta sig á eðli og umfangi lausnar, sem krafist er, og ákveða hvort þau vilji taka þátt í innkaupaferlinu.

□ Nýsköpunarsamstarfið skal miða að því að þróa nýsköpunarvöru, -þjónustu eða -verk og síðan kaupum á þeirri vöru, þjónustu eða verki sem af því leiðir, að því tilskildu að þau svari til þess nothaefstigs og hámarks kostnaðar sem kaupandi og þáttakandi komu sér saman um. Nýsköpunarsamstarfið skal skipulagt í áföngum sem haldast í hendur við mismunandi stig rannsóknar- og nýsköpunarferlisins, en þau geta tekið til framleioðslu á vörum, veitingar, þjónustu eða lokafrágangs verks. Í nýsköpunarsamstarfi skal kveða á um áfangamarkmið fyrir samstarfsaðilana og greiðslu þóknunar í viðeigandi hlutagreiðslum. Á grundvelli þessara markmiða getur kaupandi, að hverjum áfanga loknum, ákveðið að binda enda á nýsköpunarsamstarfið eða, ef um er að ræða samstarf við fleiri en einn aðila, að fækka samstarfsaðilum með því að slíta einstökum samningum, að því tilskildu að kaupandi hafi kveðið á um slíka skilmála í útboðsgögnum.

□ Kaupandi skal ræða við bjóðendur um öll tilboð þeirra, bæði upphaflegt tilboð og síðari tilboð, til að laga tilboð að þörfum kaupanda, nema um endanleg tilboð sé að ræða. Ekki skal semja um lágmarks kröfur og forsendur fyrir vali tilboðs.

□ Meðan á viðræðum stendur skal kaupandi tryggja að jafnræðis sé gætt milli þáttakenda og að ekki séu veittar upplýsingar sem gera stöðu ákveðinna þáttakenda betri en annarra. Kaupandi skal upplýsa alla bjóðendur, sem ekki hafa verið útlokaðir frá ferlinu í samræmi við 6. mgr., skriflega um hvers konar breytingar á tæknilysingum eða öðrum útboðsgögnum, aðrar en þær þar sem lágmarks kröfur eru settar. Eftir slíkar breytingar skal kaupandi veita bjóðendum nægilega langan frest til að breyta tilboðum sínum og leggja þau fram aftur, eins og við á. Kaupanda er óheimilt að upplýsa þáttakanda um lausnir eða aðrar trúnaðarupplýsingar sem annar þáttakandi hefur sett fram, án samþykkis viðkomandi.

□ Kaupandi getur ákveðið að ferlið fari fram í fleiri áföngum til þess að fækka þáttakendum. Slík fækkun skal grundvallast á forsendum fyrir vali tilboðs sem settar hafa verið fram í útboðsauglýsingu, í boði um að staðfesta áhuga eða öðrum útboðsgögnum. Taka skal fram í auglýsingu eða útboðsgögnum að þessi hættur kunni að vera hafður á.

□ Við val á þáttakendum skal kaupandi einkum beita viðmiðum sem varða getu þáttakenda á sviði rannsókna og þróunar og við þróun og framkvæmd nýstárlegra lausna. Þegar um er að ræða nýsköpunarsamstarf með fleiri en einum þáttakenda er kaupanda óheimilt að upplýsa aðra þáttakendur um lausnir eða aðrar trúnaðarupplýsingar sem þáttakandi hefur veitt innan ramma samstarfsins, án samþykkis viðkomandi.

□ Kaupandi skal sjá til þess að uppbrygging samstarfsins, einkum lengd og virði hinna mismunandi áfanga, endurspeglar nýsköpunartig hinna fyrirhuguðu lausnar og röð þeirra rannsóknar- og nýsköpunaráfanga sem þarf til að þróa nýstárlegra lausn. Áætlað verðmæti vara, þjónustu eða verka skal ekki vera í óeðlilegu hlutfalli við þá fjárfestingu sem þarf til þróunar þeirra.

■ **39. gr.** *Samningskaup án undangenginnar útboðsauglýsingar.*

□ Samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar eru heimil í eftirfarandi tilvikum án tillits til þess hvort um er að ræða innkaup á verki, vörum eða þjónustu:

a. Þegar engin tilboð, engin gild tilboð, engar tilkynningar um þáttöku eða engar gildar tilkynningar um þáttöku berast vegna almenns eða lokaðs útboðs, enda sé í endanlegum samningi ekki vikið í verulegum atriðum frá upphaflegum skilmálum útboðsgagna.

b. Þegar aðeins eitt fyrirtæki kemur til greina af listrænum ástæðum þar sem um er að ræða einstakt listaverk eða listflutning, ekki er um samkeppni að ræða af tæknilegum ástæðum eða sökum þess að um lögverndaðan einkarétt er að ræða.

c. Þegar innkaup eru algerlega nauðsynleg vegna aðkallandi neyðarástands sem stafar af ófyrirsjáanlegum atburðum og ekki er unnt að standa við fresti í almennu útboði, lokuðu útboði eða samkeppnisútboði. Þær aðstæður sem vísað er til sem aðkallandi neyðarástands mega ekki vera á ábyrgð kaupanda.

□ Við innkaup á vörum eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar um er að ræða:

a. Vörur sem eingöngu eru framleiddar vegna rannsóknna, tilrauna, athugana eða þróunar. Þetta nær þó ekki til fjöldaframleiðslu sem ætlað er að skila hagnaði eða endurheimta rannsóknar- og þróunarkostnað.

b. Viðbótarvörur sem annaðhvort er ætlað að koma að hluta til í stað venjulegra birgða eða búnaðar eða eru auknung á venjulegum birgðum eða búnaði og val á nýjum bjóðanda mundi skuldbinda kaupanda til að kaupa efni sem hefðu aðra tæknilega eiginleika og samræmdust illa eldri tæknibúnaði eða leiddu til óeðlilega mikilla tæknilegra erfiðleika við rekstur og viðhald. Slíkir samningar, svo og endurnýjaðir samningar, skulu að jafnaði ekki gilda lengur en þrjú ár.

c. Vörur sem skráðar eru og keyptar í kauphöll.

d. Vörur sem eru á sérlega góðum kjörum, annaðhvort frá seljanda sem er að hætta starfsemi eða frá skiptastjóra protabús eða fyrirtæki sem er í greiðslustöðvun eða nauðsamningum.

□ Við innkaup á þjónustu eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar gera á samning eftir samkeppni um hönnun þegar kveðið er á um að skylt sé að semja við þá þáttakendur, einn eða fleiri, sem sigruðu í keppninni. Ef um fleiri sigurvegara er að ræða er skylt að bjóða öllum sem sigra í hönnunarsamkeppni að taka þátt í viðræðum.

□ Við innkaup á verki eða þjónustu eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar um er að ræða nýtt verk eða þjónustu sem felur í sér endurtekningu á sambærilegu verki eða þjónustu og sami kaupandi hefur áður samið um við fyrirtæki í innkaupaferli, enda séu þessi verk eða þjónusta í samræmi við þá upprunalegu áætlun sem upphaflegi samningurinn kvað á um. Þegar innkaupaferli fer fram á grundvelli upprunalegrar áætlunar skal taka fram að þessari aðferð við innkaup kunní að verða beitt og skal taka mið af áætluðum kostnaði við þessi verk eða þjónustu þegar viðmiðunarþárhæð er reiknuð út, sbr. III. kafla. Þessari innkaupaaðferð má aðeins beita innan þriggja ára frá því að upphaflegur samningur var gerður.

■ **40. gr.** *Rammasamningar.*

□ Rammasamninga skal gera í samræmi við þau innkaupa-

ferli sem mælt er fyrir um í lögum þessum. Rammasamningur er samningur sem einn eða fleiri kaupendur gera við einn eða fleiri bjóðendur í þeim tilgangi að ákveða skilmála samninga sem gerðir verða á tilteknu tímabili. Gildistími rammasamnings má ekki vera lengri en fjögur ár nema í undantekningartilvikum sem helgast af málefnalegum ástæðum, einkum þeim sem tengjast efni rammasamningsins.

□ Val á samningsaðilum í rammasamningsútboði skal grundvallast á forsendum fyrir vali tilboðs, sbr. 79. gr. Í rammasamningi er heimilt að ákveða að kaupendur séu ekki skuldbundnir til að skipta eingöngu við aðila rammasamnings við þau innkaup sem samningur tekur til, enda séu slík frávik tilgreind í útboðsgögnum.

□ Við einstök innkaup á grundvelli rammasamnings skal fylgja ákvæðum 4. og 5. mgr. Aðeins er heimilt að gera einstaka samninga á grundvelli rammasamnings við þau fyrirtæki sem upphaflega voru aðilar rammasamnings. Við gerð einstakra samninga á grundvelli rammasamnings er óheimilt að gera verulegar breytingar á skilmálum rammasamnings, einkum þegar um er að ræða rammasamning skv. 4. mgr.

□ Ef rammasamningur er gerður við eitt fyrirtæki skulu einstakir samningar á grundvelli rammasamnings rúmast innan skilmála rammasamningsins. Við gerð einstakra samninga er kaupanda heimilt að ráðfæra sig skriflega við rammasamningshafa og óska eftir viðbótum við tilboð hans ef það er nauðsynlegt.

□ Ef rammasamningur er gerður við fleiri en eitt fyrirtæki og allir skilmálar rammasamnings eru ákvæðir og hlutlæg skilyrði til að ákvarða val á rammasamningshafa liggja fyrir í útboðsgögnum rammasamnings er heimilt að gera einstaka samninga við rammasamningshafa í samræmi við ákvæði rammasamnings. Ef skilmálar rammasamnings eru að einhverju leyti óákvæðir skal fara fram örútboð milli rammasamningshafa, eftir atvikum eftir að ítarlegri skilmálar eða tæknilegar kröfur hafa verið settar fram, í samræmi við eftirfarandi reglur:

a. Við gerð hvers einstaks samnings skal kaupandi ráðfæra sig skriflega við þá rammasamningshafa sem efnt getu samninginn.

b. Kaupandi skal ákveða tilboðsfrest sem er nægilega langur til að rammasamningshafar geti gert tilboð vegna þess samnings sem um er að ræða. Við mat á lengd frests skal taka tillit til hversu flókið efni samningsins er, svo og sendingartíma.

c. Tilboð rammasamningshafa skulu vera skrifleg og skulu ekki opnuð fyrr en tilboðsfrestur hefur runnið út.

d. Kaupandi skal velja á milli tilboða rammasamningshafa á grundvelli valforsendna sem fram hafa komið í skilmálum rammasamnings.

■ **41. gr.** *Gagnvirk innkaupakerfi.*

□ Innkaup innan gagnvirks innkaupakerfis skulu framkvæmd með lokuðu útboði í samræmi við þær reglur sem um slík útboð gilda. Ákvæði 1.–3. mgr. 59. gr. skulu gilda um fresti til að skila þáttökubeiðnum vegna gagnvirks innkaupakerfis. Allir bjóðendur sem fullnægt hafa skilyrðum skv. VII. kafla skulu eiga rétt aðild að gagnvirku innkaupakerfi. Þegar gagnvirku innkaupakerfi er komið á fót skal eingöngu stuðst við rafrænar aðferðir í samræmi við 22. gr.

□ Heimilt er að skipta gagnvirku innkaupakerfi niður í flokka vara, verka og þjónustu sem eru hlutlægt skilgreind á grundvelli eiginleika innkaupa innan viðkomandi flokks. Ef

10 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

innkaupakerfinu er skipt niður í flokka skal tilgreina gildandi valforsendur fyrir hvern flokk.

Þegar innkaup fara fram innan gagnvirks innkaupakerfis skal kaupandi:

a. Birta opinberlega útboðsauglýsingu þar sem fram kemur að um gagnvirktnu innkaupakerfi sé að ræða.

b. Tilgreina m.a. í útboðsskilmálum eðli innkaupa samkvæmt kerfinu ásamt áætluðu magni af fyrirhuguðum innkaupum auk nauðsynlegra upplýsinga um kerfið, þann rafraena búnað sem nota ásamt tæknilegu fyrirkomulagi varðandi tengingu við kerfið og teknilýsingar í því sambandi.

c. Tilgreina skiptingu niður í flokka vara, verka eða þjónustu og þá eiginleika sem skilgreina hvern flokk.

d. Veita með rafrænum aðferðum ótakmarkaðan, beinan og fullan aðgang að útboðsskilmálum og öðrum hugsanlegum útboðsgögnum frá og með birtingu útboðsauglýsingar og til þess tíma þegar kerfið fellur úr gildi. Kaupandi skal í tilkynningu tilgreina vefsloð þar sem hægt er að nálgast umrædd gögn.

Meðan á gildistíma gagnvirks innkaupakerfis stendur skal kaupandi gefa öllum fyrirtækjum kost á að leggja fram þátttökutilkynningu og fá aðgang að innkaupakerfi með þeim skilyrðum sem um ræðir í 1. mgr. Kaupandi skal taka afstöðu til þess hvort þátttökutilkynning uppfylli skilyrði innan tíu daga frá viðtökum hennar. Þó er heimilt að lengja frestiinn í 15 daga í sérstökum rökstuddum tilvikum. Þá er einnig heimilt að framlengja þennan frest svo framarlega sem engin tilboð berast á sama tíma. Kaupandi skal hafa tilgreint tímamengd á framlengdum fresti í útboðsgögnum. Kaupandi skal upplýsa fyrirtæki eins fljótt og kostur er um hvort það hafi fengið aðgang að innkaupakerfi eða ekki.

Kaupandi skal bjóða öllum fyrirtækjum sem aðild hafa fengið að gagnvirknu innkaupakerfi að leggja fram tilboð fyrir einstök innkaup sem gera á innan kerfisins. Hafi innkaupakerfinu verið skipt niður í flokka vara, verka eða þjónustu skal kaupandi bjóða öllum fyrirtækjum að leggja fram tilboð sem fengið hafa aðgang að þeim flokki sem svarar til hinna tilteknu innkaupa. Gefa skal minnst tíu almanaksdaga til að leggja fram tilboð. Kaupandi skal grundvalla val tilboðs á hagkvæmasta tilboði samkvæmt forsendum fyrir vali tilboðs sem fram komu í útboðsauglýsingu innkaupakerfisins. Þessar forsendur má skilgreina nánar í boði um að leggja fram tilboð.

Kaupanda er hvenær sem er á gildistíma gagnvirks innkaupakerfis heimilt að krefjast þess að fyrirtæki sem fengið hefur aðild að gagnvirknu innkaupakerfi leggi fram endurnýj-aða og uppfærða hæfisýfirlýsing, sbr. 1. mgr. 73. gr., innan fimm virkra daga frá þeim degi þegar beiðni um það var lögð fram.

Kaupandi skal tilgreina gildistíma gagnvirks innkaupakerfis í útboðsauglýsingu. Ekki er heimilt að heimta gjald vegna umsókna um aðild að innkaupakerfi eða aðildar að því.

■ 42. gr. Rafræn uppboð.

Kaupanda er heimilt að kaupa með rafrænu uppboði samkvæmt nánari ákvæðum þessarar greinar.

Þegar um er að ræða almennt eða lokað útboð eða samkeppnisútboð og unnt er að ákvarða efni útboðsgagna, einkum tæknilýsingar, af nákvæmni getur kaupandi ákveðið að samningur verði gerður með rafrænu uppboði. Að uppfylltum sömu skilyrðum er heimilt að notast við rafrænt uppboð þegar samkeppni fer fram milli fleiri rammasamningshafa

skv. 5. mgr. 40. gr. og við útboð í gagnvirku innkaupakerfi skv. 41. gr. Rafrænt uppboð skal fara fram á grundvelli:

1. verðs eingöngu, þegar forsendur byggjast á lægsta verði, eða

2. verðs og/eða nýs verðgildis tilboðspáttá ef sammingur byggist á kostnaðarhagkvæmni eða besta hlutfalli milli verðs og gæða.

Kaupandi sem ákveður að halda rafrænt uppboð skal lýsa þeirri fyrirætlun sinni í útboðsauglýsingu eða boði um að staðfesta áhuga.

Áður en rafrænt uppboð hefst skal kaupandi að fullu taka afstöðu til fram kominna tilboða bjóðenda í samræmi við forsendur fyrir vali tilboðs og vægi þeirra. Öllum bjóðendum sem lagt hafa fram gild tilboð skal samtímis boðið að taka þátt í rafrænu uppboði. Í tilkynningu til bjóðenda skulu koma fram allar nauðsynlegar upplýsingar um hvernig viðkomandi bjóðandi skal tengjast rafrænu uppboðskerfi ásamt upplýsingum um upphafsdag og upphafstíma rafræns uppboðs. Rafraenu uppboði má skipta í fleiri áfangar. Rafrænt uppboð skal ekki hefjast fyrir en tveimur virkum dögum eftir að tilkynning var send bjóðendum.

Þegar gera á samning á grundvelli fjárhagslega hagkvæmasta tilboðs skal fylgja tilkynningu til bjóðanda mat á tilboði hans sem fram hefur farið í samræmi við 79. gr. Í tilkynningu skal einnig koma fram reiknilíkan sem nota á í rafraenu uppboði til að ákveða sjálfkrafa röð tilboða á grundvelli nýrra verða og/eða verðgilda sem boðin hafa verið. Reiknilíkan skal taka tillit til vægis allra forsendna sem skilgreina fjárhagslega hagkvæmasta tilboð eins og þessar forsendur hafa verið tilgreindar í útboðsauglýsingu eða útboðsgögnum. Hugsanleg víkmörk vægis við mat verðgildis sem fram hafa komið í útboðsauglýsingu eða útboðsgögnum skal skilgreina sem fast verðgildi. Ef frávikstilboð eru heimil skal setja fram sérstakt reiknilíkan fyrir hvert leyfilegt frávik.

Í hverjum áfanga rafræns uppboðs skal kaupandi láta bjóðendum í té nægilegar upplýsingar svo að þeir geti metið niðurröðun tilboðs síns á hvaða tímamarki sem er. Kaupandi getur einnig upplýst bjóðendur um önnur atriði sem varða verð eða verðgildi sem sett hafa verið fram, enda hafi þetta komið fram í útboðsskilmálum. Kaupandi getur einnig upplýst um fjölda bjóðenda í viðkomandi áfanga uppboðs. Kaupanda er þó ekki undir neinum kringumstæðum heimilt að upplýsa um nafn bjóðanda á hvaða stigi uppboðs sem er.

Kaupandi skal ljúka rafrænu uppboði á einn eða fleiri eftirfarandi máta:

a. Með því að tilgreina fyrir fram ákveðinn dag og tíma um lok uppboðs í tilkynningu.

b. Þegar ekki berast fleiri verð eða verðgildi sem fullnægja kröfum um lágmarksþreytingar. Við þessar aðstæður skal taka fram í tilkynningu þann frest sem látiinn verður líða frá því að síðasta tilboð barst þar til uppboði er lokið.

c. Þegar þeim áföngum uppboðs sem kveðið var á um í tilkynningu hefur verið lokið.

Þegar kaupandi ákveður að ljúka uppboði í samræmi við c-lið 7. mgr., eftir atvikum einnig með vísan til þeirrar aðferðar sem um getur í b-lið 7. mgr., skal tímáætlun fyrir hvern áfanga uppboðs koma fram í tilkynningu þar sem bjóðanda var gefinn kostur á að taka þátt í uppboði.

Þegar rafrænu uppboði hefur verið lokið skal kaupandi velja hagkvæmasta tilboð sem fram hefur komið við uppboði í samræmi við 79. gr.

■ **43. gr. Rafrænir vörulistar.**

- Ef farið er fram á rafræn samskipti í innkaupaferli er kaupanda heimilt að krefjast þess að tilboð séu lögð fram í formi rafræns vörulista eða að tilboði fylgi rafrænn vörulisti. Fyrirtæki skulu útbúa rafræna vörulista til að taka þátt í tilteknu innkaupaferli í samræmi við þær tæknilýsingar og með því sniði sem kaupandi ákveður. Rafrænir vörulistar skulu vera í samræmi við kröfur um rafræn samskipti og aðrar viðbótarkröfur sem settar eru fram, sbr. 22. gr.
  - Þegar framlagningar tilboða í formi rafrænna vörulista er krafist skal kaupandi tilgreina það í útboðsauglýsingum eða boði um að staðfesta áhuga. Þá skal einnig tilgreina í útboðsskilmálum allar nauðsynlegar upplýsingar, sbr. 8. mgr. 22. gr., um snið, þann rafræna búnað sem nota á, ásamt tæknilegu fyrirkomulagi varðandi tengingu við kerfið og tæknilýsingar í því sambandi.
  - Þegar rammasamningur hefur verið gerður við fleiri en eitt fyrirtæki eftir að lögð hafa verið fram tilboð í formi rafrænna vörulista er kaupanda heimilt að láta örútboð fara fram milli rammasamningshafa vegna tiltekina innkaupa á grundvelli uppfærðra vörulista. Í slíku örútboði skal kaupandi gera annað hvort:
    - a. bjóða fyrirtækjum að leggja fram rafræna vörulista að nýju eftir að hafa lagað þá að kröfu viðkomandi samnings, eða
    - b. tilkynna fyrirtækjum að hann hafi í hyggju að safna úr þeim rafrænu vörulistum, sem þegar hafa verið lagðir fram, nauðsynlegum upplýsingum til að setja saman tilboð sem lögð eru að kröfum viðkomandi samnings, að því tilskildu að notkun þessarar aðferðar hafi verið tilgreind í útboðsskilmálum fyrir rammasamning.
  - Þegar örútboð fer fram vegna einstakra samninga, sbr. b-lið 3. mgr., skal upplýsa fyrirtæki hvaða dag og á hvaða tíma kaupandi hyggst safna saman nauðsynlegum gögnum til að setja saman tilboð sem lögð eru að kröfum hins tiltekna samnings. Gefa skal fyrirtækjum tækifæri á að hafna slíkri upplýsingaöflun. Hæfilegur tími skal líða á milli tilkynningar og upplýsingasöfnunar. Áður en samningur er gerður skal kaupandi tilkynna viðkomandi fyrirtæki um þær upplýsingar sem safnað var og gefa því tækifæri á að andmæla eða staðfesta að innihald tilboðs sé efnislega rétt.
  - Kaupanda er einnig heimilt að gera samninga á grundvelli gagnvirks innkaupakerfis þar sem krafist er að tilboð vegna einstakra samninga séu lögð fram í formi rafræns vörulista. Kaupandi getur einnig gert samninga á grundvelli gagnvirks innkaupakerfis í samræmi við b-lið 3. mgr. og 4. mgr., að því tilskildu að með tilkynningu um þátttöku í innkaupakerfið fylgi rafrænn vörulisti í samræmi við þær tæknilýsingar og með því sniði sem kaupandi ákveður. Fyrirtæki skulu fullgera vörulistann í kjölfar tilkynningar um fyriratlan kaupanda að setja saman tilboð úr rafrænum vörulistum, sbr. b-lið 3. mgr.
- **44. gr. Tiltökum hönnunarsamkeppni.**
- Ákvæði þessarar greinarar gilda um hönnunarsamkeppni þar sem samanlagt virði verðlauna eða annarra greiðslna til þátttakanda er yfir viðmiðunarþjárhæðum vegna þjónustukaupa skv. 23. gr.
  - Þegar hönnunarsamkeppni er haldin sem liður í kaupum á þjónustu skal taka tillit til heildarvirðis samnings, án virðisaukaskatts, auk þeirra greiðslna sem um ræðir í 1. mgr. Þegar hönnunarsamkeppni er haldin og kaupandi hefur ekki afsalað sér heimild til að gera þjónustusamning með samningskaupum skv. 3. mgr. 39. gr. að aflokinni hönnunarsamkeppni skal einnig taka tillit til heildarvirðis mögulegs þjónustusamnings, án virðisaukaskatts, auk þeirra greiðslna sem um ræðir í 1. mgr.
  - Óheimilt er að takmarka aðgang að hönnunarsamkeppni með vísan til þjóðernis eða búsetu á ákveðnu svæði eða einskorða aðgang við annaðhvort lögaðila eða einstaklinga.
  - Kaupandi sem hyggst halda hönnunarsamkeppni skal birta opinberlega auglýsingum hana. Ef kaupandi hyggst gera þjónustusamning síðar, í samræmi við 3. mgr. 39. gr., skal það koma fram í auglýsingum um samkeppni. Í auglýsingum eða skýringargögnum, sem vísað er til í auglýsingum, skulu koma fram upplýsingar um tilhögun keppninnar, forsendur fyrir vali þátttakenda, ef fjöldi þeirra er takmarkaður, og forsendur fyrir vali áætlunar eða tillögu. Við gerð auglýsingar og birtingu skal að öðru leyti farið eftir reglum um útboðsauglýsingar og birtingu þeirra, eftir því sem við á. Tilkynna skal þátttakendum í hönnunarsamkeppni um niðurstöður keppninnar. Ef birtung upplýsinga mundi hindra löggæslu, vera andstæð almannahagsmunum eða stofna í hættu lögmætum viðskiptahagsmunum tiltekins fyrirtækis, hvort heldur er einkarekins eða í opinberri eigu, eða gæti hindrað samkeppni milli veitenda þjónustu er ekki skylt að birta upplýsingar.
  - Ef ákveðið er að takmarka fjölda þátttakenda í hönnunarsamkeppni við ákveðinn fjölda skal gæta jafnræðis með því að setja fram mállefnaðar forsendur fyrir vali þátttakenda. Fjöldi þátttakenda skal alltaf vera nægilegur til að tryggja raunhæfa samkeppni.
  - Dómnefnd skal aðeins skipuð einstaklingum sem eru óháðir þátttakendum í samkeppni. Þar sem tiltekinnar menntunar eða starfshæfni er krafist af þátttakendum skal a.m.k. einn þriðji hluti dómnefndarmanna hafa þá menntun eða sambærilega starfshæfni.
  - Dómnefnd skal vera sjálfstæð í ákvörðunum og álíti sínu. Hún skal kenna áætlanir og tillögur sem þátttakendur leggja fram eingöngu á grundvelli forsendna sem eru tilgreindar í tilkynningum um samkeppni, sbr. 4. mgr. Dómnefnd skal útbúa skýrslu, sem allir dómnefndarmenn skulu undirrita, þar sem fram kemur mat á hverri tillögu ásamt athugasemnum eða atriðum sem talin eru þarfnað skýringar. Heimilt er að gefa þátttakendum kost á að svara spurningum sem dómnefnd hefur áður faert til bókar í því skyni að skýra atriði í tillögu. Spurningar dómnefndar og svör þátttakenda skulu koma fram í endanlegrí fundargerð dómnefndar.
- V. kafli. Útboðsgögn og undirbúningur innkaupa.**
- **45. gr. Undanfarandi markaðskannanir.**
- Áður en innkaupaferli hefst er kaupanda heimilt að gera markaðskannanir til að undirbúa innkaup og upplýsa fyrirtæki um áformuð innkaup og kröfur varðandi þau.
  - Kaupandi getur í þessu skyni fengið ráðgjöf frá fyrirtækjum, sjálfstæðum sérfraðingum eða öðrum opinberum aðilum. Ráðgjöf má nota við skipulagningu og framkvæmd innkaupaferlis með því skilyrði að samkeppni sé ekki raskað og að meginreglum um gagnsæi og jafnræði sé framfylgt.
- **46. gr. Aðkoma fyrirtækis að undirbúningi innkaupa.**
- Þegar fyrirtæki eða aðili sem tengist fyrirtæki hefur veitt kaupanda ráðgjöf eða komið að undirbúningi innkaupa skal kaupandi gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að fyrri aðkoma þess raski ekki samkeppni. Ráðstafanir skulu m.a. felast í því að láta óðrum þátttakendum og bjóðendum í té upplýsingar sem máli skipta og setja hæfilegan tilboðsfrest.

12 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

□ Aðeins skal útiloka hlutaðeigandi fyrirtæki frá innkaupferli ef ekki er með neinu öðru móti unnt að tryggja jafnræði. Áður en fyrirtæki er útilokað skal því gefinn kostur á að sýna fram á að aðkoma þess, eða aðila sem tengist því, að undirbúningi innkaupaferlisins geti ekki raskað samkeppni.

■ 47. gr. Almennir skilmálar.

□ Útboðsgögn skulu innihalda allar nauðsynlegar upplýsingar til að bjóðanda sé unnt að gera tilboð. Eftirfarandi atriði skulu koma fram í útboðsgögnum, eftir því sem við á:

- a. Lýsing á útboðinu þar sem kveðið er á um magn og annað sem máli skiptir.
- b. Nafn kaupanda, kennitala og allar upplýsingar um samskipti við umsjónaraðila útboðsins.
- c. Framsetning tilboða.
- d. Upptalning á útboðsgögnum.
- e. Tilboðstími og hvar og hvenær tilboð verða opnuð.
- f. Afhendingar- eða framkvæmdatími.
- g. Gildistími tilboða.
- h. Greiðslur, verðbætur og tryggingar ef því er að skipta.
- i. Gögn til sönnunar á fjárhagslegri og tæknilegri getu sem bjóðandi skal leggja fram eða kann að verða krafinn um, sbr. 71. og 72. gr.
- j. Meðhöndlun fyrirspurna frá væntanlegum bjóðendum.
- k. Afhendingarskilmálar.
- l. Á hvaða tungumáli eða tungumálum skila skuli tilboðum.
- m. Forsendur fyrir vali tilboða.
- n. Hvort samningi er skipt í hluta, sbr. 53. gr., og hversu marga hluta hvort fyrirtæki má bjóða í.
- o. Hvort frávikstilboð eru heimil og skilyrði fyrir gerð þeirra, þar á meðal lágmarkskröfur sem slík tilboð þurfi að fullnægja.
- p. Frestur kaupanda til að taka tilboði.

■ 48. gr. Tilboðsblað.

□ Tilboðsblað skal vera hluti útboðsgagna og þannig úr garði gert að tilboð séu sett fram á sams konar hátt og þannig samanburðarhæf.

■ 49. gr. Tæknilýsingar.

□ Tæknilýsingar skulu vera í útboðsgögnum. Í tæknilýsingu skal koma fram hvaða eiginleika verk, vara eða þjónusta þurfi að uppfylla. Þessir eiginleikar geta vísað til sérstaks ferlis eða aðferðar við framleiðslu eða afhendingu viðkomandi verka, vara eða þjónustu eða til sérstaks ferlis á öðru stigi vistverfils þeirra, jafnvel þótt slíkir þættir séu ekki hluti af þeim, að því tilskildu að þeir tengist efni samningsins og séu í réttu hlutfalli við verðgildi hans og markmið. Í tæknilýsingum má einnig tilgreina hvort krafist verður yfirfærslu hugverkaréttinda.

□ Í tæknilýsingum skal taka tillit til viðmiðana um aðgengi fyrir fatlað fólk eða hönnun fyrir alla notendur nema mál-efnaleg rök kaupanda leiði til annarrar niðurstöðu. Hafi lög-boðnar kröfur verið settar um aðgengi fatlaðs fólk eða hönnun fyrir alla notendur skulu tæknilýsingar skilgreindar með tilvísun til þeirra.

□ Tæknilýsingar skulu veita fyrirtækjum jöfn tækifæri. Þær mega ekki leiða til ómálefnaðra hindrana á samkeppni við opinber innkaup.

□ Að svo miklu leyti sem annað kemur ekki fram í óund-anþægum innlendum reglum, sem eru í samræmi við skuldbindingar íslenska ríkisins samkvæmt EES-samningnum, skal kveða á um tæknilýsingar á einhvern eftirgreindan hátt:

a. Með tilvísun til einhvers af eftirfarandi í þeiri forgangsröð sem hér greinir:

1. innlendra staðla sem fela í sér innleiðingu á evrópskum stöðlum,
2. evrópsks tæknisamþykkis,
3. sameiginlegra tækniforskrifta,
4. alþjóðlegra staðla,
5. annarra tæknilegra tilvísunarkerfa sem evrópskar staðlastofnanir hafa komið á fót.

Ef framangreind gögn eru ekki fyrir hendi er heimilt að vísa til íslenskra staðla, íslensks tæknisamþykkis eða íslenskra tækniforskrifta sem tengjast hönnun, útreikningi og framkvæmd verks og notkun vörðu. Hverri tilvísun skal fylgja orðalagið „eða jafngildur“ eða sambærilegt orðalag.

b. Með lýsingu á virkni eða kröfum til hagnýtingar, þar á meðal kröfum til eiginleika sem tengjast umhverfinu. Slík viðmið verða þó að vera nægilega nákvæm til að gera bjóðendum kleift að gera sér grein fyrir efni samnings og gera kaupanda mögulegt að gera upp á milli tilboða.

c. Með lýsingu á virkni eða kröfum til hagnýtingar, sbr. b-lið, þó þannig að tæknilýsingar sem fjallað er um í a-lið séu notaðar til að kanna hvort kröfum um þessi atriði sé fullnægt.

d. Með því að vísa til forskrifta, sbr. a-lið, um suma eiginleika og með því að vísa til frammistöðu eða krafna til hagnýtingar, sbr. b-lið, um aðra.

□ Tæknilýsingar skulu ekki vísa til sérstakrar gerðar, framleiðanda, sérstakrar vinnslu, vörumerkjía, einkaleyfa, tegundar, uppruna eða framleiðslu með þeim afleiðingum að fyrirtækjum er mismunað eða ákveðin fyrirtæki eru útilokuð frá þáttöku í opinberum innkaupum, enda helgist slík tilvísun ekki beinlínis af efni samnings. Í undantekningartilvikum er tilvísun sem þessi heimil þegar lýsing á efni samnings er ekki möguleg skv. 4. mgr., enda fylgi slíkri tilvísun orðalagið „eða jafngildur“ eða sambærilegt orðalag.

□ Ef kaupandi nýtir heimild í a-lið 4. mgr. skal hann ekki vísa frá tilboði á þeim grundvelli að vara eða þjónusta sem boðin er fram sé í ósamræmi við tæknilýsingar, enda sýni bjóðandi fram á, með einhverjum viðeigandi hætti, að lausnir hans fullnægi með sambærilegum hætti þeim kröfum sem leitast er við að fullnægja með hlutaðeigandi tæknilýsingum. Sönnun með viðeigandi hætti í framangreindum skilningi gæti falist í tæknilegri lýsingu framleiðanda eða prófunarskýrslu frá viðurkenndri stofnun, sbr. 51. gr.

□ Ef kaupandi nýtir sér heimild í 4. mgr. til að slá föstum tæknilýsingum með lýsingu á virkni eða kröfum til hagnýtingar skal hann ekki vísa frá tilboði í verk eða þjónustu sem er í samræmi við innlenda staðla sem innleiða evrópska staðla eða í samræmi við evrópskt tæknisamþykki, sameiginlegar tækniforskriftir, alþjóðlegan staðal eða önnur tæknileg tilvísunarkerfi sem evrópskar staðlastofnanir hafa komið á fót, enda fjalli þessar forskriftir um þá virkni eða kröfur um hagnýtingu sem kaupandi hefur slegið föstum. Í tilboði sínu verður bjóðandi að sýna fram á það með viðeigandi hætti, þannig að kaupandi telji það fullnægjandi, að verk, vara eða þjónusta sem er í samræmi við staðal fullnægi kröfum kaupanda um frammistöðu og hagnýtingu. Sönnun með viðeigandi hætti í framangreindum skilningi gæti falist í tæknilegri lýsingu framleiðanda eða prófunarskýrslu frá viðurkenndri stofnun, sbr. 51. gr.

■ 50. gr. Merki.

□ Kaupanda sem hyggst kaupa verk, vöru eða þjónustu með sérstökum umhverfis- eða félagslegum eiginleikum er heim-

ilt að krefjast sérstaks merkis til sönnunar um að tilheyrandi kröfum sé fullnægt. Kaupandi getur farið fram á kröfur um sérstaka umhverfis- eða félagslega eiginleika í tæknilýsingum, forsendum fyrir vali tilboðs eða skilyrðum varðandi framkvæmd samnings enda sé eftifarandi skilyrðum fullnægt:

a. Að kröfur sem liggja til grundvallar merki varði einungis viðmiðanir sem tengast efni samnings og séu til þess fallnar að skilgreina eiginleika verka, vöru eða þjónustu sem samningur fjallar um.

b. Að kröfur sem liggja til grundvallar merki byggist á hlutlægt sannprófanlegum viðmiðunum án mismununar.

c. Að merki sé stofnað á grundvelli opinnar og gagnsærrar málsmæðferðar sem allir sem eiga hagsmunu að gæta, svo sem ríkisstofnanir, neytendur, aðilar vinnumarkaðarins, framleiðendur, dreifingaraðilar og önnur félagasamtök, geta tekið þátt í.

d. Að merki sé aðgengilegt öllum hlutaðeigandi aðilum.

e. Að kröfur sem liggja til grundvallar merki séu settar af þriðja aðila sem fyrirtæki, sem sækir um merkið, getur ekki haft afgerandi áhrif á.

□ Fari kaupandi ekki fram á að verk, vara eða þjónusta uppfylli allar kröfur sem liggja til grundvallar merki skal hann tilgreina hvaða kröfur þarf að uppfylla í útboðsskilmálum. Samþykka ber öll merki sem staðfesta að verk, vara eða þjónusta uppfylli jafngildar kröfur.

□ Hafi fyrirtæki bersýnilega ekki haft möguleika á að afla sér merkis sem kaupandi tilgreinir, innan tiltekins frests, af ástæðum sem ekki verða raktar til fyrirtækisins, skal kaupandi samþykka önnur viðeigandi sönnunargögn. Skilyrði er að fyrirtæki sýni fram á að verkið, varan eða þjónustan uppfylli þær kröfur sem gerðar eru til merkis eða þær kröfur sem kaupandi hefur tilgreint í útboðsskilmálum.

□ Uppfylli merki skilyrði sem kveðið er á um í b-, c-, d- og e-lið 1. mgr. en taki einnig til krafna sem tengast ekki efni samnings skal kaupandi ekki krefjast merkisins sem slíks. Kaupanda er þó heimilt að setja fram tæknilýsingu með tilvísun til forskrifta merkisins eða, ef nauðsyn krefur, hluta þeirra, sem tengast eða eru til þess fallnar að skilgreina efni samningsins.

■ 51. gr. Prófunarskýrslur, vottun og önnur sönnunargögn.

□ Kaupandi getur krafist þess að fyrirtæki leggi fram prófunarskýrslu eða vottorð frá samræmismatsstofu sem sönnunargagn fyrir því að kröfur eða viðmiðanir sem settar eru fram í tæknilýsingum, forsendum fyrir vali tilboðs eða skilyrðum varðandi framkvæmd samnings séu uppfylltar. Krefjist kaupandi vottorðs frá sérstakri vottunarstofu skal hann þó jafnframt samþykka vottorð frá öðrum jafngildum stofum.

□ Hafi fyrirtæki ekki aðgang að vottorðum eða prófunarskýrslum sem um getur í 1. mgr., eða hafi engan möguleika á að afla þeirra innan tiltekins frests, skal kaupandi samþykka önnur viðeigandi sönnunargögn en þau sem um getur í 1. mgr. Skilyrði er að ástæður hindrunar megi ekki rekja til fyrirtækisins sjálfss og það sýni með sönnunargögnunum fram á að verkið, varan eða þjónustan sem það býður uppfylli kröfur eða viðmiðanir sem settar eru fram í tæknilýsingum, forsendum fyrir vali tilboðs eða skilyrðum varðandi framkvæmd samnings.

■ 52. gr. Frávikstilboð.

□ Kaupandi getur heimilað eða krafist þess að bjóðandi leggi fram frávikstilboð. Kaupandi skal tilgreina í útboðsauglýsingu, forauglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga hvort

hann heimilar eða krefst þess að lagt verði fram frávikstilboð, sbr. einnig o-lið 47. gr., en að öðrum kosti eru þau óheimil. Frávikstilboð skulu tengast efni samnings.

□ Kaupandi sem heimilar eða krefst frávikstilboðs skal í útboðsgögnum gera grein fyrir lágmärkskröfum sem frávikstilboð þarf að uppfylla og öðrum sérkröfum sem varða framlagningu þess. Taka skal fram hvort einungis er heimilt að leggja fram frávikstilboð samhliða tilboði sem ekki er frávikstilboð. Kaupandi skal tryggja að valforsendur geti jafnt átt við um frávikstilboð sem uppfylla lágmärkskröfur sem og gild tilboð sem ekki eru frávikstilboð.

□ Aðeins er heimilt að taka frávikstilboð til umfjöllunar sem fullnægja lágmärkskröfum kaupanda samkvæmt útboðsgögnum, sbr. o-lið 47. gr.

□ Kaupandi sem býður út vöru- eða þjónustusamning og hefur heimilað eða auglýst eftir frávikstilboðum skal ekki hafna frávikstilboði af þeirri ástæðu einni að samningur, ef hann yrði gerður, yrði þjónustusamningur í stað vörusamnings eða vörusamningur í stað þjónustusamnings.

■ 53. gr. Skipting samninga í hluta.

□ Kaupandi getur ákveðið að skipta samningi upp í hluta og ákvarðað stærð og efni slíksra samningshluta. Ákveði kaupandi að skipta samningi ekki upp í hluta skal hann tilgreina helstu ástæður fyrir því í útboðsgögnum eða í samningsskýrslu skv. 96. gr. ef innkaup eru yfir viðmiðunararfjárhæðum 4. mgr. 23. gr.

□ Kaupandi skal taka fram í útboðsauglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga hvort gera má tilboð í aðeins einn, nokkra eða alla hluta samnings.

□ Kaupanda er heimilt að setja hámark á fjölda samninga sem gera má við hvern bjóðanda enda hafi það verið tekið fram í útboðsauglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga. Kaupandi skal tilgreina í útboðsgögnum hvaða hlutlægu forsendur verða notaðar til að ákveða um hvaða hluta gerðir verða samningar við bjóðendur ef valforsendur leiða til þess að einn bjóðandi fær fleiri hluta en sem nemur hámarksfjölda.

□ Kaupanda er heimilt að gera samninga um fleiri en einn hluta samnings við sama bjóðandann með því að sameina nokkra eða alla hluta samnings. Skilyrði er að kaupandi hafi gert áskilnað um möguleika á því í útboðsauglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga og tilgreint hvaða hluta er heimilt að sameina.

■ 54. gr. Forauglýsing.

□ Kaupanda er heimilt að kynna fyrirhuguð innkaup með birtingu forauglýsingar.

□ Við lokað útboð og samkeppnisútboð er opinberum aðilum, að fráoldum stofnum um vegum ríkisins, heimilt að nota forauglýsingar sem útboðsauglýsingar ef auglýsingin uppfyllir öll eftirfarandi skilyrði:

a. Vísáð er sérstaklega til þeirrar vöru, þjónustu eða verks sem samningur tekur til.

b. Fram kemur að samningur verði gerður á grundvelli lokaðs útboðs eða samkeppnisútboðs án frekari auglýsingar og fyrirtækjum boðið að láta áhuga sinn í ljós skriflega eða með rafrænum aðferðum.

c. Auglýsing inniheldur nauðsynlegar upplýsingar sem taldar eru upp í reglugerð sem ráðherra setur.

d. Auglýsing hefur verið send til birtingar minnst 35 dögum og mest 12 mánuðum fyrir þann dag sem boð, skv. 1. mgr. 61. gr., er sent til þátttakanda.

□ Tímabil sem forauglýsing tekur til skal vera mest 12 mánuðir frá þeim degi þegar auglýsing er send til birtingar.

■ 55. gr. Auglýsing útboða.

□ Öll innkaup opinberra aðila á vörum, þjónustu og verki yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 1. og 4. mgr. 23. gr. skulu auglýst rafrænt á sameiginlegum vettvangi sem ráðherra mælir fyrir um í reglugerð.¹⁾ Auk þess er heimilt að auglýsa hvers konar innkaup með áberandi hætti þannig að öll áhugasöm fyrirtæki geti tekið þátt í innkaupafeili, sbr. þó 39. gr. og 2. mgr. 54. gr. Í útboðsauglýsingu skulu koma fram nægilega miklar upplýsingar til að fyrirtæki geti tekið afstöðu til þess hvort þau hyggjast taka þátt í innkaupafeili.

□ Samtímis því, eða eftir að auglýst er, getur kaupandi hvatt tilteksna aðila til þátttöku í innkaupafeili. Ekki má þó veita slíkum aðilum aðrar upplýsingar en fram koma í auglýsingu.

¹⁾ Rg. 904/2016.

■ 56. gr. Auglýsing og tilkynning innkaupa yfir viðmiðunarfjárhæðum EES.

□ Auglýsingar og tilkynningar vegna innkaupa sem eru yfir viðmiðunarfjárhæðum á Evrópska efnahagssvæðinu, sbr. 4. mgr. 23. gr., skulu gerðar á stöðluðu eyðublaði sem birt er í reglugerð sem ráðherra setur. Auglýsingar og tilkynningar skulu sendar með rafrænum aðferðum til útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins og kaupandi skal geta sýnt fram á hvaða dag tilkynning er send til útgáfuskrifstofunnar.

□ Ekki skal birta auglýsingar og tilkynningar innan lands áður en þær hafa verið birtar á erlendum vettvangi skv. 1. mgr. Þó má birting fara fram innan lands hafi kaupanda ekki verið tilkynnt um birtingu innan tveggja daga frá staðfestingu á móttöku tilkynningar frá útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins. Auglýsingar og tilkynningar sem birtar eru innan lands skulu ekki innihalda aðrar upplýsingar en þær sem birtast á erlendum vettvangi.

■ 57. gr. Meginreglur um fresti.

□ Frestur til að skila tilboðum skal vera nægjanlega langur til að bjóðandi geti undirbúið tilboð. Lengd frests skal einkum taka mið af því hversu flókinn samningur er og hve langan tíma þarf til að semja tilboð.

□ Frestur reiknast frá deginum eftir að útboðsauglýsing er birt að meðtöldum opnunardegri nema annað sé tekið fram. Allir almanaksdagar eru taldir með.

□ Ákveða skal fresti til að taka við tilboðum sem eru lengri en lágmarksfrestir skv. 58. og 59. gr. ef ekki er unnt að gera tilboð fyrir en að lokinni vettvangsskoðun eða athugun á fylgiskjölum útboðsgagna á vettvangi, þannig að öll fyrirtæki geti kynnt sér nauðsynlegar upplýsingar við gerð tilboðs.

□ Kaupandi skal lengja frest til að taka við tilboðum svo að öll fyrirtæki geti kynnt sér nauðsynlegar upplýsingar við gerð tilboðs ef mikilvægar viðbótarupplýsingar hafa ekki verið afhentar að lágmarki sex dögum áður en tilboðsfrestur rennur út eða þegar umtalsverðar breytingar hafa verið gerðar á útboðsgögnum. Ef um hraðútboð er að ræða skal afhenda viðbótarupplýsingar að lágmarki fjórum dögum áður en tilboðsfrestur rennur út. Lengd framleingar skal að öðru leyti taka mið af mikilvægi viðbótarupplýsinga og breytinga sem gerðar eru á útboðsgögnum. Hafi ekki verið beðið um viðbótarupplýsingar með hæfilegum fyrirvara, eða mikilvægi þeirra við undirbúning tilboða er óverulegt, er kaupanda ekki skyld að lengja tilboðsfrest.

□ Kaupandi skal lengja frest til að leggja fram tilboð um fimm daga þegar ekki er unnt að veita aðgang að útboðsgögnum án endurgjalds með rafrænum aðferðum, sbr. 2. og 3. mgr. 60. gr.

■ 58. gr. Frestur í almennu útboði.

□ Tilboðsfrestur í almennu útboði yfir innlendum viðmiðunarfjárhæðum skal vera minnst 15 almanaksdagar.

□ Tilboðsfrestur í almennu útboði yfir viðmiðunarfjárhæðum á Evrópska efnahagssvæðinu skal vera minnst 35 almanaksdagar.

□ Heimilt er að stytta tilboðsfrest skv. 1. og 2. mgr. um fimm daga ef leggja má fram rafræn tilboð í samræmi við 22. gr. Einnig er heimilt að stytta tilboðsfrest skv. 2. mgr. niður í 15 almanaksdaga þegar forauglýsing skv. 54. gr. hefur verið birt minnst 35 dögum áður og mest 12 mánuðum fyrir birtingu almennrar auglýsingar.

□ Ef brýn nauðsyn krefst þess að hraða þurfi útboði er kaupanda heimilt að víkja frá þeim frestem sem greinir í ákvæði þessu. Frestur til að skila tilboðum skal þó aldrei vera skemmri en sjö almanaksdagar skv. 1. mgr. og 15 almanaksdagar skv. 2. mgr. frá birtingu auglýsingar.

■ 59. gr. Frestir í lokaðu útboði, samkeppnisútboði, samningsviðræðum og nýsköpunarsamstarfi.

□ Frestur til að skila þátttökubeiðnum í forvali vegna lokaðs útboðs, samkeppnisútboði, samningsviðræðum og nýsköpunarsamstarfi sem er yfir innlendum viðmiðunarfjárhæðum skal vera minnst 15 almanaksdagar frá birtingu útboðsauglýsingar. Þó er heimilt að stytta frest til að leggja fram þátttökubeiðni um fimm daga ef leggja má fram beiðni með rafnánum aðferðum í samræmi við 22. gr.

□ Frestur til að skila þátttökubeiðnum í forvali vegna lokaðs útboðs, samkeppnisútboði, samningsviðræðum og nýsköpunarsamstarfi sem er yfir viðmiðunarfjárhæðum fyrir Evrópska efnahagssvæðið skal vera minnst 30 almanaksdagar frá birtingu útboðsauglýsingar.

□ Ef forauglýsing er notuð til að kynna innkaup skal miða frest til að skila inn þátttökubeiðnum, sbr. 1. og 2. mgr., frá þeim degi þegar boð um að staðfesta áhuga var sent.

□ Þeim sem valdir hafa verið í forvali vegna lokaðs útboðs eða samkeppnisútboðs yfir innlendum viðmiðunarfjárhæðum skal gefa minnst tíu almanaksdaga frest til að leggja fram tilboð frá því að útboðsgögn eru send út.

□ Þeim sem valdir hafa verið í forvali vegna lokaðs útboðs eða samkeppnisútboðs yfir viðmiðunarfjárhæðum á Evrópska efnahagssvæðinu skal gefa minnst 30 almanaksdaga frest til að leggja fram tilboð frá því að útboðsgögn eru send út. Þó er heimilt að stytta tilboðsfrestinn um fimm daga ef leggja má fram rafræn tilboð í samræmi við 22. gr. Einnig er heimilt að stytta tilboðsfrestinn niður í tíu almanaksdaga þegar forauglýsing skv. 54. gr. hefur verið birt minnst 35 dögum áður og mest 12 mánuðum fyrir birtingu almennrar auglýsingar.

□ Ef brýn nauðsyn krefst þess að hraða þurfi útboði er kaupanda heimilt að víkja frá þeim frestem sem greinir í ákvæði þessu. Frestur til að skila þátttökubeiðnum skv. 2. mgr. skal þó aldrei vera skemmri en 15 almanaksdagar frá birtingu auglýsingar. Frestur til að skila tilboðum skal þó aldrei vera skemmri en sjö almanaksdagar skv. 4. mgr. og tíu almanaksdagar skv. 5. mgr.

□ Opinberum aðilum að fráttoldum stofnunum á vegum ríkisins er heimilt að semja við þátttakendur sem valdir hafa verið í forvali um styttri tilboðsfrest skv. 4. og 5. mgr. ef þátttakendur fá allir jafnlangan tíma til að semja og leggja fram sín tilboð.

■ 60. gr. Rafrænt aðgengi að útboðsgögnum.

□ Kaupandi skal án endurgjalds veita beinan aðgang að út-

boðsgögnum með rafrænum aðferðum frá og með birtningar-degi auglýsingar eða þegar boð um að staðfesta áhuga var sent. Í auglýsingu eða boði til þáttakanda um að staðfesta áhuga skal koma fram hvar hægt sé að nálgast útboðsgögn með rafrænum aðferðum.

□ Ef ekki er unnt að veita beinan aðgang að tilteknum útboðsgögnum án endurgjalds með rafrænum aðferðum af ástæðum sem um ræðir í 2. mgr. 22. gr., getur kaupandi tekið það fram í auglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga að viðkomandi útboðsgögn verði send með öðrum hætti, í samræmi við 2. mgr. 22. gr. Í því tilviki skal lengja frestinn til að leggja fram tilboð um fimm daga nema í brýnum og vel rökstuddum tilvikum, sbr. 4. mgr. 58. gr. og 6. mgr. 59. gr.

□ Ef ekki er hægt að veita beinan aðgang með rafrænum aðferðum án endurgjalds að tilteknum útboðsgögnum vegna trúnaðarskyldu skv. 2. mgr. 17. gr. skal taka fram í auglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga hvaða ráðstafana er krafist til að vernda trúnaðarupplýsingar og hvernig er hægt að fá aðgang að viðkomandi gögnum. Í því tilviki skal lengja frestinn til að leggja fram tilboð um fimm daga nema í brýnum og vel rökstuddum tilvikum, sbr. 4. mgr. 58. gr. og 6. mgr. 59. gr.

□ Kaupandi lætur öllum bjóðendum sem taka þátt í inn-kaupaferli í té viðbótarupplýsingar sem einkum tengjast tæknilýsingu og fylgiskjölum, ef einhver eru, eigi síðar en sex dögum áður en frestur til að taka við tilboðum rennur út, ef óskað hefur verið eftir viðbótarupplýsingum með hæfilegum fyrirvara. Sé um að ræða hraðtboð skv. 4. mgr. 58. gr. og 6. mgr. 59. gr. skal fresturinn vera fjórir dagar.

■ 61. gr. Boð til þáttakanda.

□ Í lokuðum útboðum, samkeppnisútboðum, samkeppnisviðræðum og nýsköpunarsamstarfi með forvali skal kaupandi bjóða völdum þáttakendum, samtímis og skriflega, að leggja fram tilboð sín eða, þegar um viðræður er að ræða, að taka þátt í þeim.

□ Ef forauglýsing er notuð til að auglýsa útboð í samræmi við 2. mgr. 54. gr. skal kaupandi, samtímis og skriflega, bjóða fyrirtækjum, sem lýst hafa yfir áhuga, að staðfesta að sá áhugi sé enn fyrir hendi.

□ Í boði til þáttakanda skal koma fram hvar hægt sé að nálgast útboðsgögn með rafrænni aðferð. Útboðsgögn skulu fylgja með boði ef beinn aðgangur hefur ekki verið veittur að þeim án endurgjalds, sbr. 2. og 3. mgr. 60. gr., og hafi ekki verið veittur aðgangur að þeim á annan hátt.

■ 62. gr. Tilboð afturkölluð.

□ Bjóðandi getur afturkallað tilboð sitt áður en tilboð eru opnuð, enda sé það gert skriflega eða með öðrum jafntryggum hætti.

■ 63. gr. Opnun tilboða frestað.

□ Þurfi að fresta opnun tilboða skal það gert með a.m.k. fjögurra almanaksdaga fyrirvara. Séu færri en fjórir dagar fram að opnun er óheimilt að boða frestun heldur skal haldinn opnunarfundur og skráð hverjir skila inn tilboði, án þess að opna tilboðin. Þeim sem skila tilboði verður einum boðin áframhaldandi þátttaka.

■ 64. gr. Afhending tilboða.

□ Skriflegum tilboðum skal skilað í lokuðu umslagi og þarf nafn og aðsetur bjóðanda að koma fram á umslaginu ásamt heiti útboðs og númeri ef því er að skipta. Um tilboð sem gerð eru með rafrænum aðferðum fer skv. 22. gr.

□ Séu tilboð send með pósti eða í símbréfi er bjóðandi

ábyrgur fyrir því að þau komist í réttar hendur fyrir opnun tilboða.

□ Leyfilegt er að skila eingöngu inn heildartilboðsupphæð ef einingarverð og önnur tilskilin gögn fylgja í lokuðu umslagi eða eru sannanlega komin í póst degi áður en tilboð eru opnuð. Bjóðandi getur síðan óskað eftir því að einingarverð verði ekki tekin til skoðunar nema tilboð hans komi til álita.

□ Tilboð skal vera undirritað af þar til bærum aðila.

■ 65. gr. Opnun tilboða.

□ Þegar tilboð eru lögð fram með rafrænum aðferðum skal tilkynna bjóðendum eftir lok tilboðsfrests um eftirfarandi atriði:

a. Nafn bjóðanda.

b. Heildartilboðsupphæð.

c. Hvort tilboð sé sett fram sem frávikstilboð.

□ Þegar tilboð eru lögð fram með öðrum hætti skal bjóðendum vera heimilt að vera við opnun tilboða þar sem þau atriði sem greinir í 1. mgr. eru lesin upp.

□ Bréfleg tilboð sem berast of seitn skulu send bjóðendum óopnuð ásamt skýringu á ástæðum þess að þau eru endursend.

VI. kaffli. Val á þáttakendum og gerð samnings.

■ 66. gr. Almennar reglur um val á tilboði.

□ Ákvörðun um gerð samnings skal tekin á grundvelli forsenda sem fram koma í 79.–81. gr. enda sé eftirfarandi skil-yðum fullnægt:

a. Tilboð uppfyllir kröfur, skilyrði og viðmiðanir sem fram koma í útboðsgögnum og er ekki ógilt, sbr. 82. gr., og eftir atvikum að teknu tilliti til gildra frávikstilboða, sbr. 52. gr.

b. Tilboð kemur frá bjóðanda sem hefur ekki verið útilok-aður skv. 68. gr.

c. Tilboð uppfyllir hæfiskröfur skv. 69.–72. gr. og eftir at-vikum þau skilyrði og reglur sem lögð eru til grundvallar við fækkun tilboða eða þáttakenda skv. 78. gr.

□ Kaupandi skal jafnframt gæta þess að skilyrði 1. mgr. séu fyrir hendi í samræmi við ákvæði 73. og 74. gr.

□ Kaupanda er heimilt að hafna gerð samnings við pann bjóðanda sem boðið hefur fjárhagslega hagkvæmasta tilboð-ið ef hægt er að sýna fram á að það uppfyllir ekki kjarasamninga, löggjöf um umhverfisvernd eða félagsleg réttindi.

□ Í almennu útboði er kaupanda heimilt að meta tilboð áður en kannað er hvort bjóðandi uppfyllir kröfur um hæfi skv. 68.–77. gr. Fullnægjandi mat á hæfiskrömum skal þó fara fram áður en samningur er gerður við bjóðanda.

□ Þegar upplýsingar eða gögn sem bjóðandi leggur fram virðast vera ófullkomín eða innihalda villur eða ef tiltekin skjöl vantar getur kaupandi farið fram á að bjóðandi leggi fram, bæti við, skýri eða fullgeri upplýsingar eða gögn inn-an hæfilegs frests. Slíkar skýringar, lagfaringar eða viðbót-arupplýsingar mega þó ekki fela í sér breytingar á grundvallarþáttum tilboðs eða vera líkleg til að raska samkeppni eða ýta undir mismunun.

■ 67. gr. Almennar reglur um fyrirtæki.

□ Óheimilt er að vísa frá þáttakanda eða bjóðanda með vís-an til þess að innlendar reglur áskilji að veitandi þjónustu þurfi að vera annaðhvort einstaklingur eða lögðaðili, enda sé þáttakandanum eða bjóðandanum heimilt að veita þá þjón-ustu sem til stendur að kaupa samkvæmt lögum staðfesturíkis síns. Þegar um er að ræða þjónustusamninga, eða verksamninga ásamt vörusamningum sem fela einmig í sér þjónustu og/

eða eftirlit og uppsetningu, er heimilt að krefjast þess af lög-adila að hann tilgreini í tilboði eða þáttöktutilkynningu nöfn og starfsmennun þeirra starfsmanna sem munu sjá um framkvæmd samningsins.

□ Fleiri fyrirtækjum er heimilt að standa að tilboði eða þáttöktutilkynningu sameiginlega, enda teljast þau þá bera sameiginlega ábyrgð á efndum samnings. Óheimilt er kaupanda að krefjast þess að slíkur hópur fyrirtækja stofni til sérstaks lögákveðins rekstrarforms nema það sé nauðsynlegt fyrir fullnægjandi framkvæmd samnings. Kaupanda er þó heimilt að krefjast þess að eitt fyrirtæki komi fram fyrir hönd hinna við framkvæmd samnings og standi kaupanda öll skil.

■ **68. gr. Ástæður til útilokunar vegna persónulegra aðstæðna.**

□ Páttakandi eða bjóðandi sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir eftirtalin afbrot skal útilokaður frá þáttöku í innkaupaferli:

- a. þáttöku í skipulögðum glæpasamtökum,
- b. spillingu,
- c. sviksemi,
- d. hryðjuverk eða brot sem tengjast hryðjuverkastarfsemi,
- e. peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka,
- f. barnaprálkun eða annars konar mansal.

□ Skylda til að útiloka páttakanda eða bjóðanda gildir einnig þegar einstaklingur, sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir brot skv. 1. mgr., er í stjórn, framkvæmdastjórn eða eftirlitsstjórn viðkomandi fyrirtækis eða hefur heimild til fyrirsvars, ákvörðunartöku eða yfirráða í því.

□ Páttakandi eða bjóðandi skal útilokaður frá þáttöku í innkaupaferli hafi hann brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrissjóðsíðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda og því hefur verið endanlega slegið fóstu með ákvörðun dómtóls eða stjórnavalds þar sem bjóðandi er skráður eða í aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins.

□ Heimilt er að útiloka páttakanda eða bjóðanda frá þáttöku í innkaupaferli þegar kaupandi getur sýnt fram á með viðeigandi hætti að páttakandi eða bjóðandi hafi brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrissjóðsíðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda. Hafi páttakandi eða bjóðandi uppfyllt skyldur sínar með því að greiða upp vanskil fyrir opnumardag tilboða á opinberum gjöldum eða gert samning um greiðslu þeirra, þ.m.t. vexti eða sektir, skal hann ekki útilokaður samkvæmt þessari málsgrein.

□ Í undantekningartilvikum vegna ástæðna sem varða almannahagsmuni, svo sem lýðheilsu eða umhverfisvernd, er heimilt að veita undanþágu frá útilokun skv. 3. og 4. mgr. enda vegi þær ástæður þyngra en ástæður fyrir útilokun bjóðanda.

□ Heimilt er að útiloka fyrirtæki frá þáttöku í innkaupaferli við einhverjar af eftirfarandi aðstæðum:

a. Fyrirtæki hefur brotið gegn innlendum eða alþjóðlegum kröfum á svíði umhverfis-, félagsmála- og vinnuréttar sem kaupanda er unnt að sýna fram á.

b. Bú fyrirtækis er undir gjaldþrotaskiptum eða félagi hefur verið slitið, það hefur fengið heimild til nauðasamninga eða greiðslustöðvunar eða er í annarri sambærilegri stöðu.

c. Óskað hefur verið gjaldþrotaskipta eða slita á fyrirtæki, það hefur leitað heimildar til nauðasamninga eða greiðslustöðvunar eða er í annarri sambærilegri stöðu.

d. Fyrirtæki hefur sýnt alvarlega vanrækslu í starfi sem kaupanda er unnt að sýna fram á.

e. Fyrirtæki hefur gengið til samninga við önnur fyrirtæki í þeim tilgangi að raska samkeppni sem kaupanda er unnt að sýna fram á með nægilegum líkum.

f. Hagsmunaárekstrar eru til staðar í innkaupaferli sem ekki er hægt að lagfæra með aðgerðum sem ganga skemur.

g. Fyrri aðkomu fyrirtækis á undirbúningsstigi, sbr. 46. gr., er talin raska samkeppni og ekki er hægt að lagfæra það með aðgerðum sem ganga skemur.

h. Verulegir eða viðvarandi annmarkar hafa verið á framkvæmd fyrirtækis á efnislegum kröfum samkvæmt fyri opinberum samningum sem hafa leitt til riftunar á samningi, kröfu um skaðabætur eða annarra svipaðra viðurlaga.

i. Fyrirtæki hefur veitt rangar upplýsingar, leynt upplýsingum eða getur ekki lagt fram viðhlítandi fylgiskjöl sem krafist er, sbr. 73. gr., sem nauðsynlegar eru til að sannreyna að ekki séu til staðar útilokunarástæður eða að hæfisforsendur séu uppfylltar.

j. Fyrirtæki hefur með óréttmætum hætti reynt að hafa áhrif á ákvörðunartöku kaupanda til að öðlast trúnaðarupplýsingar sem geta veitt því óréttmætt forskot í innkaupaferli eða hefur af gáleysi veitt villandi upplýsingar sem geta haft efnisleg áhrif á ákvárdanir varðandi útilokun, val eða samningsgerð.

□ Við mat á því hvort 3., 4. og 6. mgr. eigi við um fyrirtæki skal litið til þess hvort um sé að ræða sömu rekstrareiningu, með sömu eða nær sömu eigendur í sömu eða nær sömu attvinnumarfsemi á sama markaði, án tillits til þess hvort fyrirtækið hafi skipt um kennitölu eða verið stofnað að nýju. Í þessu skyni er heimilt að kanna viðskiptasögu stjórnenda og helstu eigenda.

□ Þrátt fyrir b- og c-lið 6. mgr. er kaupanda heimilt að útiloka ekki viðkomandi fyrirtæki þegar hægt er að slá því föstu að fyrirtækið muni geta staðið við samninginn.

□ Fyrirtæki sem er í einhverjum þeim aðstæðum sem segir í 1. mgr. og 6. mgr. er heimilt að færa fram sönnur á að ráðstafanir sem það hefur gripið til dugi til að sýna fram á áreiðanleika þess þrátt fyrir að til staðar sé útilokunarástæða. Ef sönnun er talin fullnægjandi skal ekki útiloka viðkomandi fyrirtæki frá innkaupaferli.

□ Þegar útilokunartímabil hefur ekki verið ákváð að með endanlegum dómi skal tímabil útilokunar ekki vara lengur en fimm ár frá dómsuppkvaðningu í þeim málum sem um getur í 1. mgr. og ekki lengur en í því ár í þeim málum sem um getur í 6. mgr. Ráðherra er heimilt með reglugerð að setja nánari reglur um hámarksútilokunartímabil.

■ **69. gr. Hæfi bjóðanda.**

□ Kaupanda er aðeins heimilt að setja skilyrði fyrir þáttöku fyrirtækja á grundvelli eftirfarandi krafna um hæfi:

- a. Vegna starfsréttinda, sbr. 70. gr.
- b. Vegna fjárhagsstöðu, sbr. 71. gr.
- c. Vegna tæknilegrar og faglegrar getu, sbr. 72. gr.

□ Aðeins er heimilt að setja skilyrði skv. 1. mgr. sem eru til þess fallin að tryggja lagalegt og fjárhagslegt hæfi og tæknilega og faglega getu til að efna skyldur samkvæmt fyrirhugðum samningi. Skilyrði fyrir þáttöku skulu tengjast samningi og vera í hæfilegu hlutfalli við efni hans.

□ Í útboðsauglýsingu eða útboðsgögnum skal koma fram hvaða skilyrða skv. 1. mgr. er krafist fyrir þáttöku og hvaða gögn fyrirtæki þarf að leggja fram til sönnunar.

■ **70. gr. Starfsréttindi.**

□ Heimilt er að krefjast þess að fyrirtæki sýni fram á að það sé skráð í fyrirtækjaskrá. Þegar um er að ræða fyrirtæki frá

öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða aðildarríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu má krefjast þess að fyrirtæki sýni fram á fullnægjandi skráningu í heimaríki sínu með vottorði.

□ Þegar um er að ræða gerð þjónustusamninga og bjóðendur eða þáttakendur þurfa að hafa sérstakt leyfi eða vera meðlimir í tilteknum samtökum til að mega veita hlutaðeigandi þjónustu í heimaríki sínu er heimilt að krefjast þess að þeir sýni fram á að þeir hafi slíkt leyfi eða séu félagar í slíkum samtökum.

■ 71. gr. Fjárhagsstaða bjóðanda.

□ Fjárhagsstaða fyrirtækis skal vera það trygg að það geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda. Í því skyni er kaupanda heimilt að krefjast þess að fyrirtæki hafi tilteksna lágmarksveltu á ári, þ.m.t. tilteksna lágmarksveltu á því sviði sem samningur fellur undir. Jafnframt má kaupandi krefjast ársreiknings fyrirtækis sem sýnir t.d. hlutfall milli eigna og skulda. Kaupanda er einnig heimilt að krefjast starfsábyrgðartryggingar.

□ Ekki má setja skilyrði um hærri lágmarksárveltu en nemur tvöföldu áætluðu verðmæti samnings nema þegar slík skilyrði eru réttlætanleg vegna sérstakrar áhettu í ljósi eðlis verkframkvæmdar, þjónustu eða vörur. Kaupandi skal gera grein fyrir meginástæðum slíks skilyrðis í útboðsgögnum.

□ Heimilt er að taka tillit til hlutfalls milli eigna og skulda þegar þær aðferðir og viðmiðanir sem beita á hafa verið tilgreindar í útboðsgögnum. Slíkar aðferðir og viðmiðanir skulu vera gagnsæjar, hlutlægar og án mismununar.

□ Þegar samningi er skipt í hluta skulu kröfur um fjárhagsstöðu eiga við um hvern einstakan hluta. Þó má gera kröfu um lágmarksárveltu fyrirtækis með tilliti til fleiri samningshluta ef fyrirtæki sem verður fyrir valinu hlýtur samning um nokkrar samningslotur sem framkvæma á samtímis.

□ Þegar innkaup eru gerð með örútboðum eða verðkönnun innan rammasamnings reiknast hámarksárvelta skv. 2. mgr. á grundvelli væntrar hámarksstærðar tiltekinna samninga, sem framkvæmdir verða samtímis, eða ef hún er ekki þekkt, á grundvelli áætlaðs verðmætis rammasamningsins. Þegar um er að ræða gagnvirk innkaupakerfi reiknast krafan um hámarksárveltu skv. 2. mgr. á grundvelli væntrar hámarksstærðar tiltekinna samninga sem gerðir verða innan þess kerfis.

■ 72. gr. Tæknileg og fagleg geta.

□ Tæknileg og fagleg geta fyrirtækis skal vera það trygg að það geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda. Í því skyni er kaupanda heimilt að setja skilyrði um að fyrirtæki hafi nauðsynlegan mannauð, tæknírræði og reynslu til að framkvæma samning í samræmi við viðeigandi gæðastaðal.

□ Kaupandi getur krafist þess að fyrirtæki hafi nægilega reynslu og sýni fram á það með viðeigandi gögnum í tengslum við samninga sem fyrirtækið hefur áður framkvæmt. Kaupanda er heimilt að álykta að fyrirtæki skorti faglega getu þegar hann hefur komist að raun um hagsmunárékstra fyrirtækisins sem geta haft neikvæð áhrif á efndir samnings.

□ Þegar um er að ræða innkaupaferli sem felur í sér ísetningu og uppsetningu, þjónustu eða verk er heimilt að meta sérstaklega getu fyrirtækis til þess að veita þjónustuna, sjá um uppsetninguna eða vinna verkið, einkum með hliðsjón af hæfni, skilvirki, reynslu og áreiðanleika.

■ 73. gr. Hæfisyfirlýsing bjóðanda.

□ Fyrirtæki er heimilt að leggja fram sérstaka hæfisyfirlýs-

ingu, sem eigin yfirlýsing og bráðabirgðasönnun fyrir því að það uppfylli kröfur kaupanda, í stað vottorða sem gefin eru út af stjórnvöldum eða sambærilegum aðilum, til staðfestingar að það uppfylli eftirfarandi skilyrði:

a. Að ástæður til útilokunar vegna persónulegra aðstæðna skv. 68. gr. séu ekki til staðar.

b. Að fyrirtæki uppfylli viðeigandi hæfiskröfur sem settar hafa verið fram skv. 69.–72. gr.

c. Að fyrirtæki uppfylli, eftir því sem við á, hlutlægar reglur og viðmiðanir sem settar hafa verið fram skv. 78. gr.

□ Ef fyrirtæki byggir á getu annars aðila í samræmi við 76. gr. skal hæfisyfirlýsing bjóðanda einnig innihalda viðeigandi upplýsingar skv. 1. mgr. um þann aðila.

□ Hæfisyfirlýsing bjóðanda skal vera formleg yfirlýsing fyrirtækis um að viðeigandi ástæða til útilokunar eigi ekki við eða að það uppfylli viðeigandi hæfiskröfur og innihalda viðeigandi upplýsingar sem kaupandi krefst. Hæfisyfirlýsing bjóðanda skal einnig tilgreina það opinbera stjórnvald eða bann þriðja aðila sem ber ábyrgð á að útbúa fylgiskjöl og innihalda formlega yfirlýsingum að fyrirtæki muni tafarlaust geta lagt fram þessi fylgiskjöl sé um það beðið. Þegar kaupandi getur haft beinan aðgang að fylgiskjólum í gagnasafni, sbr. 8. mgr., skulu nauðsynlegar upplýsingar um slíkan aðgang koma fram í hæfisyfirlýsingu bjóðanda, t.d. veffang gagnasafnsins, auðkennisgögn og, ef við á, nauðsynleg yfirlýsing um samþykki.

□ Fyrirtæki er heimilt að nota aftur sömu hæfisyfirlýsingum sem lögð var fram í fyrra innkaupaferli ef það staðfestir að upplýsingarnar í því séu enn réttar.

□ Ráðuneytið skal gefa út staðlað eyðublað fyrir hæfisyfirlýsingu bjóðanda sem skal aðeins vera aðgengileg á rafrænu formi.

□ Kaupandi getur hvenær sem er á meðan á innkaupaferli stendur farið fram á að fyrirtæki leggi fram öll eða hluta fylgiskjala ef það er nauðsynlegt til að tryggja eðlilegan framgang innkaupaferlis.

□ Kaupandi skal áður en opinber samningur er gerður krefjast þess að fyrirtæki, sem ákvæðið hefur verið að gera samning við, leggi fram uppfærð fylgiskjöl, í samræmi við 74. gr. og eftir atvikum 75. gr., ásamt nauðsynlegum skýringum ef þess þykir þörf. Ekki er skyld að krefjast þess að leggja þurfi fram fylgiskjöl við gerð rammasamnings skv. 4. mgr. og 1. málsl. 5. mgr. 40. gr.

□ Þá skal fyrirtæki ekki krafíð um fylgiskjöl ef kaupandi, sem gerir samning eða rammasamning, er þegar með þessi skjöl undir höndum. Þegar kaupandi hefur beinan gjaldfrálsan aðgang að landsbundnum gagnagrunni þar sem unnt er að nálgast fylgiskjöl, vottorð eða önnur skrifleg sönnunargögn um hæfi bjóðanda skal kaupandi jafnframt ekki krefjast þess að fyrirtæki leggi fram gögn eða uppfærslur á þeim.

■ 74. gr. Sönnunargögn.

□ Kaupandi getur krafist þess að lögð séu fram vottorð, yfirlýsingar og önnur gögn til sönnunar á því að ekki séu fyrir hendi ástæður til útilokunar, skv. 68. gr., og að viðeigandi hæfiskröfur séu uppfylltar skv. 69.–72. gr. Kaupandi skal ekki krefjast annarra sönnunargagna en þeirra sem fram koma í þessari grein og í 75. gr. um gæða- og umhverfistaðla. Að því er varðar 76. gr. geta fyrirtæki notað hvers konar viðeigandi aðferðir til að sanna fyrir kaupanda að þau muni ráða yfir nauðsynlegum úrræðum.

□ Ef fyrirtæki er krafíð um sönnun um þau atriði sem greinir í 68. gr. skal eftirfarandi metið sem fullnægjandi sönnun:

18 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

- a. Að því er varðar skilyrði 1. og 2. mgr. 68. gr., framlagnin sagavottorðs, vottorðs dólmstóls eða, ef þessi vottorð eru ekki tiltæk, sambærilegs vottorðs frá stjórnvaldi eða dólmstóli í uppruna- eða heimaríki viðkomandi fyrirtækis sem sýnir að umræddum skilyrðum sé fullnægt.

b. Að því er varðar 3. og 4. mgr. og b- og c-lið 6. mgr. 68. gr., vottorð gefið út af þar til bæru stjórnvaldi í viðkomandi ríki.

□ Ef heimaríki fyrirtækis gefur ekki út skjöl eða vottorð sem pessi, eða slísk skjöl og vottorð ná ekki yfir öll þau tilvik sem greinir í 1., 3. og 4. mgr. og b- og c-lið 6. mgr. 68. gr., skal pess í stað meta fullgildan eið eða drengskaparheit sem bjóðandi hefur unnið um umrædd atriði fyrir dómará eða yfirvaldi, lögbókanda eða þar til bæru fagfélagi í heimaríki sínu.

□ Fyrirtæki getur fært sönnur á fjárhagslega stöðu sína, sbr. 71. gr., með einni eða fleiri af þeim aðferðum sem taldar skulu upp í reglugerð sem ráðherra setur. Geti fyrirtæki, af gildri ástaðu, ekki lagt fram þau gögn sem kaupandi krefst getur það sýnt fram á efnahagslega og fjárhagslega stöðu sína með öðrum gögnum sem kaupandi telur fullnægjandi.

□ Fyrirtæki getur fært sönnur á teknilega getu sína, sbr. 72. gr., með einni eða fleiri af þeim aðferðum sem taldar skulu upp í reglugerð sem ráðherra setur, eftir því sem nauðsynlegt er eftir eðli, umfangi, mikilvægi eða fyrirhugaðri notkun verks, vöru eða þjónustu.

■ **75. gr. Gæða- og umhverfisstaðlar.**

□ Pegar kaupandi krefst þess að lögð séu fram vottorð frá óháðum aðilum, sem staðfesta að fyrirtæki uppfyllir tiltekna gæðastaðla, þ.m.t. varðandi aðgengi fyrir fatlað fólk, skal hann vísa til gæðakerfa sem grundvallast á viðeigandi evrópskum stöðlum sem hafa fengið vottun faggiltro stofnana. Kaupandi skal viðurkenna jafngild vottorð frá stofnunum sem hafa staðfestu í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu. Kaupandi skal einnig taka gild önnur gögn, sem fyrirtæki leggur fram, sem veita sambærilega sönnun fyrir því að fullnægjandi ráðstafanir hafi verið gerðar með tilliti til gæðakrafna.

□ Pegar kaupandi krefst þess að lögð séu fram vottorð frá óháðum aðilum, til staðfestingar á því að fyrirtæki fullnægi ákveðnum umhverfisstjórnunarstöðlum og kerfum, skal hann vísa til umhverfisstjórnunarstöðla sem grundvallast á viðeigandi evrópskum eða alþjóðlegum stöðlum faggiltro stofnana. Kaupandi skal viðurkenna jafngild vottorð frá stofnunum sem hafa staðfestu í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu.

□ Hafi fyrirtæki bersýnilega ekki haft aðgang að vottorðum skv. 1. og 2. mgr. eða neinn möguleika á að afla sér þeirra innan þess frests sem gefinn var, af ástaðum sem ekki verða raktar til fyrirtækisins, skal kaupandi samþykkja önnur jafngild sönnunargögnum.

■ **76. gr. Byggð á getu annarra aðila.**

□ Fyrirtæki er heimilt eftir því sem við á og vegna tiltekins samnings að byggja á fjárhagslegri, teknilegri og faglegri getu annarra aðila óháð lagalegum tengslum við þá. Byggi fyrirtæki á menntun, starfsreynslu eða faglegri getu annars aðila er skilyrði að sa aðili annist framkvæmd verks eða þjónustu í samræmi við þær kröfur sem gerðar hafa verið. Fyrirtæki skal jafnframt sanna fyrir kaupanda að það hafi tryggt sér tilgreinda aðstoð, t.d. með því að leggja fram skuldbindið yfirlýsingum aðila um að hann muni annast verkið eða þjónustuna.

□ Kaupandi skal, í samræmi við 73. og 74. gr., sannreyna hvort aðili, sem fyrirtæki hyggst reiða sig á varðandi getu, uppfyllir viðeigandi hæfiskröfur og hvort ástæða sé til að út-loka hann skv. 68. gr. Kaupandi skal krefjast þess að fyrirtæk-ið finni nýjan aðila í stað aðila sem ekki uppfyllir viðeigandi hæfiskröfu eða þegar til staðar eru bindandi útilokunarástæður skv. 68. gr. Kaupanda er heimilt að krefjast þess að fyrirtæki skipti út aðila þótt útilokunarástæður, sem eiga við um hann, séu ekki bindandi skv. 68. gr.

□ Þegar fyrirtæki byggir á fjárhagslegri eða efnahagslegri getu annars aðila getur kaupandi krafist þess að fyrirtæk-ið og viðkomandi aðili beri sameiginlega ábyrgð á efndum samnings. Með sömu skilyrðum getur hópur fyrirtækja, sbr. 2. mgr. 67. gr., byggt á getu þátttakenda í hópnum eða annarra aðila.

□ Þegar um er að ræða verksamninga, þjónustusamninga og ísetningu eða uppsetningu innan ramma vörusamnings getur kaupandi krafist þess að tiltekin og sérlega mikilvæg verkefni séu framkvæmd beint af bjóðanda sjálfum eða, ef tilboiðið er lagt fram af hópi fyrirtækja, sbr. 2. mgr. 67. gr., af tilteknunum þátttakanda í þeim hópi.

■ **77. gr. Opinberir listar um viðurkennnd fyrirtæki og vottorð opinberra og einkaréttarlegra stofnana.**

□ Fyrirtæki sem eru skráð á opinberum listum yfir viðurkennnda verkta, seljendur eða þjónustuveitendur eða vottuð sem slísk af opinberum eða einkaréttarlegum stofnunum í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu geta, í innkaupaferli, afhent kaupanda vottorð um skráningu sem er gefið út af þar til bæru yfirvaldi eða vottorð sem þar til bær vottunaraðili gefur út. Í þessum vottorðum eða skírteinum skulu koma fram þær tilvísanir sem gerðu þessum fyrirtækjum kleift að fá skráningu á opinberan lista eða að fá vottorð ásamt flokkun samkvæmt skránni.

□ Ganga skal út frá því að vottuð skráning þar til bærra aðila á opinberan lista eða vottorð, gefið út af vottunaraðila, sé til marks um hæfi að því er varðar kröfur um hæfismiðað val sem opinberi listinn eða vottorðið tekur til.

□ Óheimilt er að vefengja upplýsingar sem skráning á lista eða vottorð ber með sér án sérstakrar ástaðu. Að því er varðar greiðslu lífeyrissjóðsíðgjaldia og skatta má þó hvenær sem er krefjast viðbótarvottorðs af skráðu fyrirtæki.

□ Kröfur um sönnunargögnum varðandi forsendur fyrir hæfismiðuðu vali, sem opinberi listinn eða vottorðið tekur til, skulu vera í samræmi við 74. gr. og, eftir því sem við á, 75. gr. Ekki er heimilt, varðandi skráningu fyrirtækja frá öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu á opinbera lista eða vottun þeirra, að krefjast frekari sannana eða yfirlýsinga, annarra en þeirra sem innlend fyrirtæki eru krafin um.

□ Ekki skal skylda fyrirtæki frá öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu til að fá innlenda skráningu eða vottun til að geta tekið þátt í innkaupaferli. Kaupandi skal viðurkenna jafngild vottorð frá stofnunum sem hafa staðfestu í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða ríkjum stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu. Einnig skal samþykkja annars konar sannanir sem eru jafngildar.

■ 78. gr. Fækkun þáttakenda og tilboða með forvali.

- Við lokað útboð, samkeppnisútboð, samkeppnisviðræður og nýsköpunarsamstarf getur kaupandi með forvali takmarkað fjöldi þáttakenda sem uppfylla hæfiskröfur sem hann býður að leggja fram tilboð eða að ganga til viðræðna, að því tilskildu að lágmarksfjöldi hæfra þáttakenda skv. 3. mgr. sé fyrir hendi.
- Í útboðsauglýsingu eða í boði um að staðfesta áhuga skal kaupandi tilgreina þau málfnalegu og óhlutdrægu skilyrði eða reglur sem leggja á til grundvallar við val þáttakenda, lágmarksfjölda þeirra svo og hámarksfjölda þeirra ef það á við.
- Í forvali vegna lokaðs útboðs skulu þáttakendur sem valdir eru til að leggja fram tilboð ekki vera færri en fimm. Í forvali vegna samkeppnisútboðs, samkeppnisviðræðna og nýsköpunarsamstarfs skulu þáttakendur ekki vera færri en þrír. Fjöldi þáttakenda sem valdir eru skal ætíð vera nægilegur til að tryggja raunverulega samkeppni.
- Kaupandi skal gefa a.m.k. jafnmör gum þáttakendum kost að taka þátt í innkaupaferli og svarar til þess lágmarksfjölda sem hann hefur áður tiltekið. Ef ekki er fyrir hendi nægjanlegur fjöldi þáttakenda sem fullnægir skilyrðum forvals til að vera valinn, eða ekki er fyrir hendi nægjanlegur fjöldi þáttakenda sem fullnægir kröfum um getu, er kaupanda heimilt að halda innkaupaferli áfram með því að gefa þeim sem fullnægðu þessum kröfum kost að taka þátt í ferlinu. Ekki er heimilt að gefa fyrirtækjum sem ekki tóku þátt í forvali kost að taka þátt í ferlinu á þessu stigi. Sama á við um þá þáttakendur sem ekki fullnægðu kröfum um hæfi.
- Þegar kaupandi nýtir sér heimildir til að fækka tilboðum eða fjöldi þáttakenda í samkeppnisútboði eða samkeppnisviðræðum, sbr. 36. og 37. gr., skal ákvörðun um slíkt grundvallast á valforsendum sem fram hafa komið í útboðsauglýsingu, skilmálum eða skýringargögnum. Á lokastigi slíkra innkaupa skal fjöldi þáttakenda vera nægilega mikill til að tryggja raunhæfa samkeppni að svo miklu leyti sem um nægilegan fjöldu tilboða eða hæfra þáttakenda er að ræða.

■ 79. gr. Forsendur fyrir vali tilboðs.

- Kaupandi skal velja fjárhagslega hagkvæmasta tilboð á grundvelli:
1. lægsta verðs,
  2. minnsta kostnaðar eða
  3. besta hlutfalls milli verðs og gæða.
- Forsendur fyrir vali á tilboði á grundvelli 2. tölul. 1. mgr. skulu metnar út frá kostnaðarhagkvæmni, t.d. útreikningi á vistferilskostnaði.
- Forsendur fyrir vali á tilboði á grundvelli 3. tölul. 1. mgr. skulu tengjast efni samnings og geta t.d. náð yfir:
- a. Gæði, þar á meðal tæknilega kosti, útlit og notagildi, aðgengi, hönnun fyrir alla notendur, félagslega, umhverfislega og nýjungakennda eiginleika og viðskipti og skilyrði þeirra.
  - b. Skipulagningu, menntun, hæfi og reynslu starfsfólks sem framkvæma á samninginn, einkum ef hæfni starfsfólks sem framkvæmir samning getur haft veruleg áhrif á framkvæmd hans.
  - c. Þjónustu eftir verklok og tæknilega aðstoð, afhendingarskilmála, þ.e. afhendingardag, afhendingarferli og afhendingartíma eða frest til að ljúka verki.
- Við val á tilboði á grundvelli 3. tölul. 1. mgr. er kaupanda heimilt að ákvárða fast verð eða fastan kostnað og velja tilboð eingöngu út frá gæðum, umhverfislegum eða félagslegum þáttum.
- Forsendur fyrir vali tilboðs skulu tengjast efni samnings ef þær varða verk, vörur eða þjónustu sem láta á í té samkvæmt samningi, að einhverju leyti eða á einhverju stigi vistferils hans, þar á meðal vegna þáttu sem varða:
- a. Sérstakt ferli við framleiðslu, afhendingu eða viðskipti með slík verk, vörur eða þjónustu.
  - b. Sérstakt ferli á öðru stigi vistferils hans, jafnvel þótt slíkir þættir séu ekki hluti af honum.
- Kaupandi skal haga forsendum fyrir vali tilboðs þannig að þær tryggi möguleika á virkri samkeppni. Einnig verður að vera unnt að sannreyna upplýsingar frá bjóðendum til að meta hversu vel tilboðin uppfylla forsendurnar.
- Kaupandi skal tilgreina í útboðsgögnum hlutfallslegt vægi hverrar forsendur sem liggar til grundvallar vali á fjárhagslega hagkvæmasta tilboði, nema þegar val á tilboði byggist eingöngu á verði. Þetta vægi má setja fram sem ákveðið bil með hæfilegum hámarksvikmörkum. Ef ómögulegt er að tilgreina tiltekið vægi forsendna vegna hlutlægra ástæðna skal forgangraða forsendum eftir mikilvægi þeirra.

■ 80. gr. Útreikningur vistferilskostnaðar.

- Útreikningur vistferilskostnaðar skal, eftir því sem við á, taka til hluta eða alls eftirfarandi kostnaðar á vistferli vörur, þjónustu eða verks:
- a. Kostnaðar sem kaupandi eða aðrir notendur bera, svo sem:
    1. kostnaðar í tengslum við öflun,
    2. notkunarkostnaðar, t.d. við orkunotkun og notkun annarra auðlinda,
    3. viðhaldskostnaðar,
    4. úrvinnslukostnaðar, t.d. kostnaðar við söfnun og endurvinnslu.
  - b. Kostnaðar sem skrifast á umhverfisleg úthrif í tengslum við vörur, þjónustu eða verk meðan á vistferli þeirra stendur, að því tilskildu að hægt sé að ákvárða og sannreyna verðgildi þeirra. Slíkur kostnaður getur falið í sér kostnað við losun gróðurhúsalofttegunda og aðra losun mengandi efna og annan kostnað við það að draga úr loftslagsbreytingum.

- Þegar kaupandi metur kostnað sem grundvallast á útreikningi á vistferilskostnaði skal hann taka fram í útboðsgögnum hvaða gögn bjóðendur þurfa að leggja fram og hvaða aðferð kaupandi mun nota til að ákvárða vistferilskostnað á grundvelli þessara gagna. Aðferðin sem notuð er til að meta kostnað sem skrifast á umhverfisleg úthrif skal uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a. byggjast á hlutlægt sannprófanlegum viðmiðunum án mismununar; sé hún ekki til endurtekinnar eða stöðugarar notkunar skal hún ekki vera hagstæðari eða óhagstæðari tilteknum fyrirtækjum þannig að óréttmætt sé,

- b. vera aðgengileg öllum hlutaðeigandi aðilum,
- c. fyrirtæki skulu geta lagt fram tilskilin gögn sem talin eru fullnægjandi án þess að það leiði til mismununar.

- Hafi tiltekin aðferð við útreikning á vistferilskostnaði verið gerð lögbundin skal beita henni við mat á vistferilskostnaði.

■ 81. gr. Óeðlilega lág tilboð.

- Ef tilboð virðist óeðlilega lág miðað við verk, vörur eða þjónustu skal kaupandi óska eftir því að bjóðandi skýri verð eða kostnað sem fram kemur í tilboði. Skýringarnar geta einkum varðað:

20 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

- a. hagkvæmni framleiðsluferlis, þjónustu eða byggingaráðferðar,
- b. tæknilegar lausnir, sem hafa verið valdar, og/eða hvers konar óvenjulega hagstæðar aðstæður bjóðanda við framkvæmd verks, afhendingu vörum eða veitingu þjónustu,
- c. frumleika í tillögum bjóðanda varðandi verk, vörum eða þjónustu,
- d. samræmi við gildandi ákvæði kjarasamninga og lögjafar um umhverfisvernd, félagsleg réttindi og um vinnuvernd og vinnuskilyrði á staðnum þar sem framkvæmd verks, afhendingu vörum eða veitingu þjónustu fer fram,
- e. skyldur bjóðanda vegna undirverktaka, sbr. 88. gr.,
- f. möguleika bjóðanda á því að fá ríkisaðstoð.
- Kaupandi skal meta upplýsingarnar sem lagðar eru fram með viðræðum við bjóðanda. Aðeins má hafna tilboði á þessum grunni ef sönnunargögnin sem lögð eru fram skýra ekki með viðunandi hætti hið lága verð eða kostnað sem lagður er til, að teknu tilliti til þeirra atriða sem um getur í 1. mgr.
- Komist kaupandi að þeirri niðurstöðu að tilboð sé óeðlilega lágt vegna þess að það er ekki í samræmi við skyldur skv. d-lið 1. mgr. skal hafna tilboði.
- Komist kaupandi að þeirri niðurstöðu að tilboð sé óeðlilega lágt vegna þess að bjóðandi hafi hlutið ríkisaðstoð verður boði hans því aðeins hafnað að bjóðanda hafi ekki tekist, innan hæfilegs frests sem ákvæðinn var eftir að bjóðanda var gefinn kostur á að tjá sig, að sýna fram á að ríkisstyrkur hafi verið löglega veittur. Ef kaupandi víesar tilboði frá við þessar aðstæður skal hann tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA um þá ákvörðun ef innkaup eru yfir viðmiðunararfjárhæðum 4. mgr. 23. gr.
- Kaupanda er skylt að rökstýðja ákvörðun um að hafna tilboði á þeim grundvelli að það sé óeðlilega lágt.
- 82. gr. Ógilt tilboð.**
- Tilboð skal talið ógilt ef það er ekki í samræmi við útboðsgögn, berst of seitn, ef sönnun er fyrir leynilegu samráði eða spillingu eða ef kaupandi telur það vera óeðlilega lágt. Tilboð telst jafnframt ekki uppfylla skilmála innkaupaferlis ef það er lagt fram af bjóðanda sem skortir nauðsynlegt hæfi eða dugir bersýnilega ekki, án verulegra breytinga, til að mæta þörfum kaupanda, eins og tilgreint er í útboðsgögnum.
- 83. gr. Höfnun tilboðs.**
- Kaupandi telst hafa hafnað tilboði ef hann er búinn að semja við annan aðila, gildistími tilboðs er liðinn án þess að óskað hafi verið eftir framlengingu tilboðs eða öllum tilboðum hefur verið hafnað formlega.
- 84. gr. Tilkynning um sammingsgerð vegna innkaupa yfir viðmiðunararfjárhæðum EES.**
- Þegar innkaup eru yfir viðmiðunararfjárhæðum Evrópska efnahagssvæðisins, skv. 4. mgr. 23. gr., skal kaupandi tilkynna um gerð sammings eigi síðar en 30 dögum eftir gerð sammings eða rammasamnings með niðurstöðum innkaupaferlis. Einnig skal tilkynna um gerð sammings innan gagnvirks innkaupakerfis en þó skal heimilt að safna tilkynningum saman og senda út innan 30 daga frá lokum hvers ársfjórðungs.
- Tilkynningar skulu sendar útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins sem annast birtingu þeirra, sbr. 56. gr.
- 85. gr. Tilkynning um val á tilboði og rökstuðningur um höfnun tilboðs.**
- Kaupandi skal tilkynna þáttakendum eða bjóðendum um ákvarðanir um val tilboðs, gerð rammasamnings eða aðgang að gagnvirku innkaupakerfi eins fljótt og mögulegt er.
- Í tilkynningu um ákvörðun á vali tilboðs skulu m.a. koma fram upplýsingar um eiginleika og kosti þess tilboðs sem kaupandi valdi með hliðsjón af valforsendum útboðsgagna ásamt yfirlýsingum um nákvæman biðtíma samningsgerðar skv. 86. gr. Ef samningur hefur verið boðinn út með forauglýsingum og kaupandi ákvæður að gera ekki fleiri samninga á tímabili sem auglýsing tekur til, skal þess getið sérstaklega í tilkynningu um samningsgerð. Í tilkynningu skulu koma fram, eftir því sem við á, upplýsingar vegna ákvarðana um að gera ekki rammasamning, taka engu tilboði þrátt fyrir útboð eða hefja að nýju útboð eða stofna til gagnvirks innkaupakerfis. Þessar upplýsingar skal kaupandi veita skriflega ef þess er óskað.
- Tilkynningu skv. 1. og 2. mgr. skal senda öllum fyrirtækjum sem ekki hefur verið hafnað eða vísað frá innkaupakerli með endanlegri ákvörðun. Ákvörðun um útilokun telst ekki endanleg fyrir en hún hefur verið tilkynnt bjóðanda og frestir til að bera hana undir kærunefnd útboðsmála eru runnar út eða hún hefur verið staðfest af nefndinni.
- Eftir beiðni skal kaupandi, eins fljótt og mögulegt er, veita rökstuðning fyrir ákvörðun sinni sem hér segir:
- a. Upplýsa ber bjóðanda um ástæður þess að tilboði hans til að gera tilboð, um ástæður þess að umsókn hans var hafnað.
  - b. Upplýsa ber bjóðanda um ástæður þess að tilboði hans var hafnað. Ef tilboði hefur verið hafnað með vísan til þess að tilboði var í ósamræmi við tæknilýsingar, sbr. 6. og 7. mgr. 49. gr., skal rökstýðja hvers vegna tilboði telst ekki fullnægja kröfum tæknilýsinga eða hvers vegna það er ófullnægjandi með tilliti til krafna um virkni og hagnýtingu.
  - c. Upplýsa skal bjóðanda, sem lagt hefur fram gilt tilboð, um eiginleika og kosti þess tilboðs sem kaupandi valdi og nafn bjóðanda sem var valinn eða rammasamningshafa.
  - d. Upplýsa skal bjóðanda, sem lagt hefur fram gilt tilboð, um framkvæmd og framvindu sammingsviðræðna og viðræðna við bjóðendur.
- Beiðni um rökstuðning skv. 4. mgr. skal bera fram innan 14 daga frá því að bjóðanda var tilkynnt ákvörðun og skal rökstuðningur liggja fyrir eigi síðar en 15 dögum eftir að beiðni um það barst kaupanda eða umsjónarmanni útboðs. Í rökstuðningi skal þó ekki upplýsa um atriði varðandi val tilboðs, gerð rammasamnings eða aðgengi að gagnvirku innkaupakerfi ef upplýsingagjöf gæti torveldad löggaðslu. Sama á við ef upplýsingagjöf gengur að öðru leyti gegn almannahagsmunum eða mundi skaða lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja, einkarekinna eða opinberra, eða samkeppni milli þeirra.
- 86. gr. Biðtími sammingsgerðar og samþykkt tilboðs.**
- Óheimilt er að gera samning í kjölfar ákvörðunar um val tilboðs fyrir en að liðnum fimm daga biðtíma, vegna innkaupa yfir innlendum viðmiðunararfjárhæðum skv. 1. mgr. 23 gr., og að liðnum tíu daga biðtíma, vegna innkaupa yfir viðmiðunararfjárhæðum Evrópska efnahagssvæðisins skv. 4. mgr. 23. gr., frá deginum eftir að tilkynning skv. 1. og 2. mgr. 85. mgr. telst birt. Biðtíma telst þó ætlið lokið þegar liðnir eru 15 dagar frá deginum eftir sendingu tilkynningar að telja. Um birtingu rafrænna tilkynninga fer eftir fyrirmælum stjórnarsýslulaga um rafræna málsmæðferð.
- Biðtími skv. 1. mgr. gildir ekki í eftirfarandi tilvikum:
1. Við gerð sammings sem heimilt er að gera án undanenginnar útboðsauglýsingar.

2. Við gerð samnings þar sem endanlega liggur fyrir að aðeins einn bjóðandi eða þáttakandi er fyrir hendi.
3. Við gerð samnings á grundvelli rammasamnings skv. 40. gr. eða gagnvirks innkaupakerfis skv. 41. gr.
- Tilboð skal samþykkja endanlega með skriflegum hætti innan gildistíma þess og er þá kominn á bindandi samningur á grundvelli útboðsgagna og tilboðs bjóðanda.
- Þegar kaupanda er ekki unnt að taka afstöðu til tilboða innan gildistíma tilboðs er heimilt að óska eftir því að bjóð-endur framlengi tilboð sín í stuttan tíma. Skilyrði er að fyrir liggi samþykki allra þáttakenda eða málefnalegar ástæður réttlæti framlengingu. Með sama skilyrði er heimilt að óska eftir því, eftir að gildistími tilboðs hefur runnið út, að bjóð-endur lýsi því yfir að tilboð þeirra séu að nýju gild, þó aðeins í mjög stuttan tíma. Þegar samningur hefur verið lýstur óvirkur samkvæmt ákvæðum XII. kafla er heimilt að samþykkja það tilboð sem hefði með réttu átt að velja án tillits til gildistíma tilboðs.
- Heimilt er að gera sérstakan samning um kaup á vörum, þjónustu eða verki á grundvelli útboðssins eftir að tilboð hefur verið samþykkt, en ekki skal þá breyta grundvallarþáttum tilboðs þannig að samkeppni sé raskað eða um mismunun verði að ræða.
- Þegar kominn er á samningur skal það tilkynnt öllum bjóðendum án tafar.
- VII. kaffli. Framkvæmd samnings.**
- **87. gr. Skilyrði sem tengjast framkvæmd samnings.**
- Kaupanda er heimilt að kveða á um sérstök skilyrði varðandi framkvæmd samnings ef skilyrðin tengjast efni samnings, sbr. 5. mgr. 79. gr., og hafa verið tilgreind í útboðsauglýsingu eða útboðsskilmálum. Skilyrðin geta einkum verið vegna atriða sem varða efnahagsleg, nýsköpunartengd, umhverfisleg, félagsleg eða atvinnutengd sjónarmið.
- **88. gr. Undirverktaka.**
- Skylt er að krefjast þess í útboðsgögnum að bjóðandi upplýsi hvaða hluta samnings hann hyggst láta þriðja aðila framkvæma sem undirverktaka og skulu þær upplýsingar liggja fyrir áður en samningur er undirritaður.
- Bjóðandi skal upplýsa verkkaupa um hvaða undirverktaka hann hyggst nota og leita samþykks verkkapa áður en undirverktaki hefur störf. Kaupanda er jafnframt heimilt að krefjast þess að bjóðandi leggi fram hæfisýfirlýsingu skv. 73. gr. fyrir undirverktaka. Ef útilokunarástæður skv. 68. gr. eiga við undirverktaka skal kaupandi eftir atvikum krefjast þess að nýr undirverktaki komi í hans stað.
- Upplýsingar bjóðanda um undirverktaka hafa ekki áhrif á ábyrgð bjóðanda gagnvart kaupanda. Undirverktaka skal í öllum tilvikum byggjast á skriflegum verksamningi.
- **89. gr. Gerviverktaka.**
- Ráðningarsamband milli aðila er meginregla í samskiptum starfsmanna og atvinnureknda. Verktaka og undirverktaka er óheimilt að gera samning um undirverktöku við einstaka starfsmenn eða starfshópa í þeim tilvikum þar sem um ráðningarsamband er að ræða eða það á við samkvæmt venju og eðli málss.
- **90. gr. Breytingar á samningi á gildistíma.**
- Heimilt er að breyta samningi og rammasamningi án þess að hefja nýtt innkaupaferli í eftirfarandi tilvikum:
- a. Þegar skilmálar um breytingar, án tillits til verðmætis þeirra, hafa komið fram með skýrum hætti í endurskoðunarákvæðum samnings, þ.m.t. í ákvæðum um verðbreytingar og valmöguleika. Slíkir skilmálar skulu kveða á um umfang og eðli mögulegra breytinga eða valmöguleika og skilyrða fyrir þeim.
- b. Þegar um er að ræða viðbótarverk, -þjónustu eða -vörur sem ekki var gert ráð fyrir í umsöldum innkaupum og nauðsynlegt er, vegna ófyrirsjáanlegra atvika, að sami aðili sjá um, enda sé ekki unnt að skilja slíkt frá upphaflegum innkaupum án stórfelldra vandkvæða fyrir kaupanda vegna tæknilegra eða fjárhagslegra ástæðna. Samanlagt verðmæti samninga um viðbótarinnkaup skal ekki nema hærri fjárhæð en helmingi af upphaflegri samningsfjárhæð ef hún var yfir evrópskum viðmiðunarfjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr.
- c. Þegar þörf fyrir breytingar kemur til vegna ófyrirsjáanlegra atvika sem kaupandi gat ekki séð fyrir. Verðmæti viðbótarinnkaup skal ekki nema hærri fjárhæð en helmingi af upphaflegri samningsfjárhæð ef hún var yfir evrópskum viðmiðunarfjárhæðum.
- d. Þegar annað fyrirtæki kemur í stað þess sem kaupandi gerði upphaflegan samning við vegna beitingar endurskoðunarákvæðis, sbr. a-lið, endurskipulagningar á fyrirtæki þar sem annað fyrirtæki, sem uppfyllir forsendur hæfismiðaðs vals, gengur inn í stöðu upphaflegs samningsaðila í heild eða hluta að því tilskildu að slíkt hafi ekki í för með sér aðrar verulegir breytingar á samningi eða vegna þess að kaupandi tekur sjálfur við skyldum aðalverktaka gagnvart undirverktaka.
- e. Þegar breytingar, óháð verðmæti þeirra, eru ekki verulegar, sbr. 4. mgr.
- f. Þegar verðmæti breytinga er minna en nemur viðmiðunarfjárhæðum skv. 1. mgr. 23. gr. eða þegar verðmæti breytinga er minna en 10% af upphaflegu verðmæti þjónustu- og vörusamnings og 15% af upphaflegu verðmæti verksamnings. Þegar breytingar eru gerðar í röð, hver á eftir annarri, skal meta verðmæti þeirra á grundvelli uppsafnaðs verðmætis breytinganna.
- Ekki er heimilt að kveða á um breytingar skv. a-, c- og f-lið 1. mgr. sem fela í sér breytingar á eðli samnings eða rammasamnings í heild. Að því er varðar útreikning verðmætis sem um getur í b-, c- og f-lið 1. mgr. skal miða við uppfært verð þegar samningurinn hefur að geyma ákvæði um verðbætur.
- Ef kaupandi ákveður að breyta samningi í samræmi við þau skilyrði sem koma fram í b- og c-lið 1. mgr. skal birta opinbera tilkynningu þess efnis að breyting hafi verið gerð á samningi.
- Breyting á samningi eða rammasamningi á gildistíma skal talin veruleg í skilningi e-liðar 1. mgr. þegar efni samnings verður annað en upphaflega var samið um. Breyting skal ávallt teljast veruleg ef eitt af eftirtöldum skilyrðum er til staðar:
- a. Breyting hefði gert fleiri bjóðendum kleift að taka þátt í upphaflegu innkaupaferli hefði hún verið til staðar í upphafi.
- b. Breyting verður á fjárhagslegu jafnvægi samnings eða rammasamnings í þágu fyrirtækis sem ekki var gert ráð fyrir í upphaflegum samningi eða rammasamningi.
- c. Breyting víkkar verulega út gildissvið samnings eða rammasamnings.
- d. Ef annað fyrirtæki kemur í stað þess sem kaupandi gerði upphaflegan samning við í öðrum tilvikum en þeim sem kveðið er á um í d-lið 1. mgr.
- Hefja skal nýtt innkaupaferli ef gera á aðrar breytingar á samningi eða rammasamningi á gildistíma hans en kveðið er á um í 1. mgr.

■ 91. gr. Uppsögn samnings.

□ Kaupanda er heimilt að segja opinberum samningi upp einhliða meðan á gildistíma hans stendur við eftirfarandi aðstæður:

a. Ef veruleg breyting hefur verið gerð á samningi sem hefði átt að leiða til þess að hefja skyldi nýtt innkaupaferli, sbr. 90. gr.

b. Ef fyrirtæki, sem upphaflega var valið, hefði átt að vera útilokað frá innkaupaferli, sbr. 1. og 2. mgr. 68. gr.

c. Ef ekki hefði átt að gera samning við fyrirtæki í ljósi allvarlegs brots á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim.

VIII. kafli. Sérreglur um félagsþjónustu og aðra sérteka þjónustu.**■ 92. gr. Gerð samninga um félagsþjónustu og aðra sérteka þjónustu.**

□ Opinberir samningar um félagsþjónustu og aðra sérteka þjónustu skulu gerðir í samræmi við þennan kafla ef verðmæti samninganna er yfir viðmiðunarþjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr. Kaupanda er heimilt að nota hvaða innkaupaaðferð sem lýst er í lögum þessum en ber að ákveða hana fyrir fram og auglýsa í samræmi við reglur skv. 93. gr.

□ Ákvæði XI. og XII. kafla gilda um innkaup skv. 1. mgr. Að öðru leyti en fram kemur í þessum kafla taka lög þessi ekki til slíkska innkaupa nema annað sé tekið fram.

■ 93. gr. Birting tilkynninga.

□ Kaupandi sem hyggst gera opinberan samning um þjónustu, sbr. 92. gr. skal láta vita um fyrirætlun sína með þeim hætti sem hér segir:

a. með sérstakri útboðstilkynningu eða

b. með sérstakri forauglýsingu. Í forauglýsingunni skal vísað sérstaklega til þeirrar tegundar þjónustu sem gera á samninga um. Þar skal koma fram að samningarnir verði gerðir án frekari birtingar og áhugasönum aðilum boðið að láta áhuga sinn í ljós skriflega. Tímabil sem forauglýsing tekur til skal vera mest 36 mánuðir frá þeim degi þegar auglýsing er send til birtingar.

□ Prátt fyrir 1. mgr. er kaupanda heimilt að ganga til samningskaupa án undangenginnar auglýsingar í samræmi við 39. gr.

□ Kaupandi skal upplýsa um niðurstöðu innkaupaferlis með tilkynningu um gerð samnings. Heimilt er að safna tilkynningum saman og senda þær ársfjórðungslega. Senda skal slískar tilkynningar innan 30 daga frá lokum hvers ársfjórðungs. Tilkynningar skulu sendar útgáfuskrifstofu Evrópusambandsins sem annast birtingu þeirra, sbr. 56. gr.

□ Auglýsingar og tilkynningar skv. 1. og 3. mgr. skulu birtar í samræmi við stöðluð eyðublöð skv. 56. gr. Útboðstilkynningar skv. a-lið 1. mgr. skulu jafnframt auglýstar rafrænt innan lands á sameiginlegum vettvangi sem ráðherra mælir fyrir um í reglugerð.

■ 94. gr. Meginreglur um val tilboða.

□ Við val á tilboði skal kaupandi gæta að meginreglum um innkaup skv. 15. gr. Kaupanda er ávallt heimilt að taka tillit til sérstakra eiginleika þjónustunnar og leggja þá eiginleika til grundvallar við val tilboða. Í þeim tilgangi getur hann við samningsgerðina tekið m.a. tillit til nauðsynlegra gæða þjónustu, hagkvæmni, nýsköpunar, sérþarfa mismunandi flokka notenda þjónustunnar og aðkomu og valdeflingar notenda. Einnig er kaupanda frjálst að velja þjónustuveitanda á grundvelli þess tilboðs sem felur í sér besta hlutfall milli verðs og

gæða að teknu tilliti til gæða- og sjálfbærniviðmiða fyrir félagsþjónustu.

■ 95. gr. Takmarkanir á aðgengi að innkaupaferlum um tiltekna þjónustu.

□ Kaupanda er heimilt að takmarka rétt til þátttöku í innkaupaferlum vegna opinberra samninga á sviði heilbrigðisþjónustu, félagsþjónustu og þjónustu á sviði menningarmála skv. 92. gr. Ráðherra skal mæla fyrir í reglugerð¹⁾ hvaða þjónustu heimilt er að takmarka aðgengi að samkvæmt þessari grein.

□ Aðeins er heimilt að takmarka þátttökurétt, skv. 1. mgr., við fyrirtæki eða samtök sem uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

a. hafa það að markmiði að veita opinbera þjónustu sem um getur í 1. mgr.,

b. hagnaður er endurfjárfestur í þágu markmiða fyrirtækisins; ef hagnaði er úthlutað eða endurúthlutað er skilyrði að það byggist á þátttökusjónarmiðum,

c. stjórnskipulag eða eignarhaldsfyrirkomulag fyrirtækisins sem framkvæmir samninginn byggist á meginreglunum um eignarhald starfsmanna eða þátttöku, eða krefst virkar þátttöku starfsmanna, notenda eða hagsmunaaðila, og

d. hlutaðeigandi kaupandi hefur ekki gert samning við fyrirtækið um viðkomandi þjónustu samkvæmt þessari grein á síðustu þremur árum.

□ Hámarksgildistími samnings skal ekki vera lengri en þrjú ár.

□ Í útboðstilkynningu skal vísað til þessarar greinar.

¹⁾ Rg. 1000/2016.

IX. kafli. Skýrslur, Eftirlitsstofnun EFTA o.fl.**■ 96. gr. Samningsskýrslur vegna innkaupa yfir viðmiðunarþjárhæðum EES.**

□ Fyrir hvern samning eða rammasamning og í hvert sinn sem gagnvirku innkaupakerfi er komið á fót, sem er yfir viðmiðunarþjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr., skal kaupandi semja skriflega skýrslu þar sem eftirfarandi skal koma fram:

a. nafn og heimilisfang kaupanda og efni og verðmæti samnings, rammasamnings eða gagnvirks innkaupakerfis,

b. niðurstöður forvals skv. 78. gr., þ.e. nöfn fyrirtækja sem urðu fyrir valinu og ástæður fyrir vali þeirra, og nöfn fyrirtækja sem vísað var frá og ástæður fyrir frávísun þeirra,

c. ástæður fyrir frávísun tilboða sem reynast vera óeðliga lág,

d. nafn bjóðanda sem varð fyrir valinu, ástæður fyrir því að tilboð hans var valið og hvaða hluta samningsins eða rammasamningsins samningshafi, sem valinn var, hyggst fá þriðju aðila til að vinna sem undirverktaka, ásamt nöfnum undirverktaka aðalverktakans ef það liggur fyrir,

e. í samkeppnisútboði og samkeppnisviðræðum, að skilyrði 2. mgr. 33. gr. séu til staðar ásamt rökstuðningi fyrir notkun innkaupaferlisins,

f. í samningskaupum án undangenginnar auglýsingar, að aðstæður sem mælt er fyrir um í 39. gr. séu til staðar ásamt rökstuðningi fyrir notkun innkaupaferlisins,

g. eftir atvikum, ástæður fyrir því að kaupandi ákvað að gera ekki samning eða rammasamning eða koma á fót gagnvirku innkaupakerfi,

h. eftir atvikum, ástæður fyrir því að notaðar hafa verið aðrar samskiptaaðferðir en rafrænar við framlagningu tilboða,

i. eftir atvikum, hagsmunárekstrar sem greindir hafa verið og ráðstafanir sem gripið hefur verið til vegna þeirra.

- Samningsskýrslu þarf ekki að gera um samninga sem byggjast á rammasamningum sem gerðir eru í samræmi við 4. mgr. eða 1. málsl. 5. mgr. 40. gr. Að svo miklu leyti sem tilkynning um gerð samnings skv. 84. gr. eða 3. mgr. 93. gr., inniheldur upplýsingarnar sem krafist er samkvæmt þessari málsgrein, er kaupanda heimilt að vísa til þeirrar tilkynningar.
- Kaupandi skal skrá framvindu allra innkaupaferla, hvort sem þau eru rafræn eða ekki. Í því skyni skal hann sjá til þess að geymd séu fullnægjandi gögn til að rökstýðja ákvárdanir sem teknar eru á öllum stigum innkaupaferlisins, svo sem gögn um samskipti við fyrirtæki og innri umfjöllun, samningu útboðsgagna, viðræður eða samningsviðræður, ef einhverjar eru, val og gerð samnings. Gögnin skulu geymd í a.m.k. þrjú ár frá dagsetningu ákvörðunum um samningsgerð.
- Samningsskýrslan, eða helstu þættir hennar, skal send ráðuneytinu eða eftir atvikum Eftirlitsstofnun EFTA, sé farið fram á það.

■ 97. gr. Skýrslur um opinber innkaup yfir viðmiðunararfjárhæðum EES.

- Ráðuneytið skal útbúa skýrslu í samræmi við 83. og 85. gr. tilskipunarinnar og senda hana Eftirlitsstofnun EFTA. Heimilt er í reglugerð að kveða nánar á um hvaða aðilar skulu senda ráðuneytinu skýrslur um innkaup og hvaða upplýsingar skuli koma fram í skýrslunum.

■ 98. gr. Rannsókn Eftirlitsstofnunar EFTA vegna innkaupa yfir viðmiðunararfjárhæðum EES.

- Eftirlitsstofnun EFTA er heimilt að grípa til þeirrar málsméðferðar sem kveðið er á um í 2.–4. mgr. ef stofnunin telur, áður en samningur yfir viðmiðunararfjárhæðum 4. mgr. 23. gr. hefur verið gerður, að við framkvæmd innkaupaferlis sem fellur undir tilskipunina eins og hún hefur verið tekin upp í EES-samninginn hafi verið framið alvarlegt brot gegn reglum EES-samningsins um opinber innkaup. Ráðherra skal vera í fyrirsvari yfir íslenska ríkið við þessa málsméðferð. Í þágu þessarar málsméðferðar er ráðherra heimilt að stöðva um stundarsakir útboð eða annað innkaupaferli eftir að tilkynning Eftirlitsstofnunar EFTA hefur borist.

- Eftirlitsstofnun EFTA tilkynnir íslenska ríkinu um ástæður fyrir því að stofnunin telur að alvarlegt brot hafi verið framið og fer fram á að það verði leiðrétt með viðeigandi hætti. Eigi síðar en 21 degi eftir að tilkynningin berst skal ráðuneytið senda eftirlitsstofnuninni staðfestingu á því að bætt hafi verið úr brotinu, rökstudda greinargerð um ástæður þess að engar úrbætur hafi verið gerðar eða tilkynningu um að innkaupaferli og gerð samnings hafi verið stöðvuð um stundarsakir, hvort heldur er fyrir atbeina ráðherra eða kærunefndar útboðsmála.

- Greinargerð um ástæður þess að engar úrbætur hafi verið gerðar getur grundvallast á því að brot sé þegar til umfjöllunar hjá kærunefnd útboðsmála eða dómstólum eða þá að úrlausn kærunefndar hafi verið borin undir dómstóla. Við þessar aðstæður skal ráðuneytið tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA um niðurstöðu slíks máls um leið og hún verður kunn.

- Þegar tilkynnt hefur verið um stöðvun innkaupaferlis um stundarsakir, sbr. 2. mgr., skal ráðuneytið tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA um það þegar stöðvun er aflétt eða innkaupaferli vegna sömu innkaupa, að hluta eða í heild, er hafið á ný. Í þessari tilkynningu skal greint frá því að úrbætur hafi verið gerðar eða færðar fram ástæður fyrir því hvers vegna það hefur ekki verið gert.

X. kafli. Starfsemi innkaupastofnunar.

■ 99. gr. Ríkiskaup.

- Ríkiskaup er miðlæg innkaupastofnun á vegum ríkisins sem heyrir undir ráðherra. Forstjóri Ríkiskaupa veitir henni forstöðu og er skipaður af ráðherra í fimm ár í senn. Forstjóri gerir fjárhagsáætlun stofnunarinnar og mótar stefnu um helstu áherslur, verkefni og starfshætti stofnunarinnar.
- Ríkiskaup skulu með gagnsæjum og hagkvænum hætti annast innkaup fyrir ríkisstofnunar, rannsaka sameiginlegar þarfir fyrir vörur og þjónustu, beita sér fyrir sameiginlegum innkaupum til þarfa ríkisins og stuðla að þróun skilvirkra innkaupakerfa. Einnig skal stofnunin láta í té aðstoð og leiðbeiningar um útboð og innkaup eftir því sem þörf krefur. Komi upp ágreiningur um ákvörðun við val á tilboðum milli Ríkiskaupa sem umsjónaraðila útboðs og kaupanda er heimilt að vísa ágreiningnum til ráðuneytisins.

- Ríkiskaup gera rammasamninga fyrir hönd ríkisins, þar sem lagt er mat á hæfi, verð og eftir atvikum magn innkaupa, og annast útboð og önnur innkaupaferli sem fram fara á vegum ríkisstofnana vegna innkaupa, hvort heldur er yfir innlendum viðmiðunararfjárhæðum eða viðmiðunararfjárhæðum fyrir Evrópska efnahagssvæðið, skv. 23. gr. Ráðherra getur þó heimilað einstökum ríkisstofnunum að annast eigin innkaup yfir viðmiðunararfjárhæðum.

- Öðrum opinberum aðilum sem falla undir lög þessi er jafnframt heimilt að nota þjónustu Ríkiskaupa.

- Ráðherra er heimilt að fela Ríkiskaupum að annast önnur verkefni sem eru í nánum tengslum við starfsemi stofnunarinnar samkvæmt nánari ákvörðun.

■ 100. gr. Lögmaeti innkaupa og ábyrgð á innkaupum sem fram fara á vegum Ríkiskaupa.

- Kaupandi sem aflað hefur verks, vöru eða þjónustu í gegnum Ríkiskaup telst hafa fullnægt skyldum sínum samkvæmt lögum þessum að svo miklu leyti sem Ríkiskaup hafa gert það.

- Áður en innkaupaferli hefst á vegum Ríkiskaupa er stofnuninni heimilt að krefjast þess að fyrir liggi samningur þar sem m.a. er kveðið á um ákvörðunartöku og skaðabótaábyrgð vegna innkaupaferlis.

■ 101. gr. Gjaldskrá Ríkiskaupa.

- Ríkiskaup selja ríkisstofnunum og öðrum opinberum að ilum þjónustu sína samkvæmt gjaldskrá sem ráðherra setur, að fengnum tillögum forstjóra Ríkiskaupa. Gjaldskráin skal miðast við að tekjur standi undir rekstri stofnunarinnar.

- Ráðherra er heimilt að gera samning við Ríkiskaup um framkvæmd og fjármögnum verkefna, m.a. vegna sameiginlegra innkaupa og rammasamninga.

■ 102. gr. Ábyrgðarmaður innkaupa.

- Ráðuneyti og stofnanir og fyrirtæki í eigu ríkisins skulu skipa sérstakan starfsmann sem skal vera ábyrgðarmaður innkaupa. Honum ber að fylgjast með að innkaup viðkomandi ráðuneytis, stofnunar eða fyrirtækis séu í samræmi við gildandi lög og reglur um opinber innkaup og innkaupastefnu ríkisins.

XI. kafli. Kærunefnd útboðsmála.

■ 103. gr. Hlutverk og skipan kærunefndar útboðsmála.

- Í kærunefnd útboðsmála sitja þrír menn og jafnmargir til vara skipaðir af ráðherra eftir tilnefningu Hæstaréttar til fjögurra ára í senn. Tveir nefndarmanna og varamenn þeirra skulu fullnægja skilyrðum laga til að gegna embætti hér-aðsdómara og skal annar þeirra vera formaður nefndarinnar. Þriðji nefndarmaður og varamáður hans skulu hafa alhliða

24 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

- reynslu og þekkingu á viðskiptum. Nefndarmenn skulu vera óhádir hagsmunum ríkis og annarra opinberra aðila.
- Hlutverk kærunefndar útboðsmála er að leysa með skjótum og óhlutdrægum hætti úr kærum fyrirtækja vegna ætlaðra brota á lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim, þar á meðal um almenn innkaup opinberra aðila, innkaup á svíði varnar- og öryggismála, innkaup opinberra aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu og gerð sérleyfissamninga.
- Nefndin er sjálfstæð í störfum sínum. Úrskurðum hennar og ákvörðunum samkvæmt lögum þessum verður ekki skotio til annarra stjórnvalda.
- Að beiðni ráðuneytisins eða tiltekins kaupanda er kærunefnd útboðsmála heimilt að gefa ráðgefandi álit á tilteknun innkaupum þótt engin kára hafi borist.
- Kærunefnd útboðsmála fjallar um lögmæti innkaupa þeirra opinberu aðila sem lögin taka til, sbr. 3. gr.
- 104. gr. Skipan kærunefndar í einstökum málum og sérfræðileg ráðgjöf.**
- Í málum sem varða verulega hagsmuni eða teljast að öðru leyti mikilvæg frá sjónarholí almannahagsmuna getur formaður ákvæðið að nefndin sé skipuð tveimur mönnum til viðbótar við fasta nefndarmenn. Skal a.m.k. annar þeirra fullnægja skilyrðum laga til að gegna embætti héraðsdómara og skulu þeir settir til að fara með málið eftir tilnefningu Hæstarettar Íslands.
- Formaður getur ákvæðið að kalla til ráðgjafar og aðstoðar nefndinni sérfróða aðila. Skulu þeir starfa með nefndinni eftir nánari ákvörðun formanns sem jafnframt ákvæður þeim þóknun.
- 105. gr. Málskotsréttur.**
- Heimild til að skjóta málum til nefndarinnar hafa þau fyrirtæki sem njóta réttinda samkvæmt lögum þessum og hafa lögvarða hagsmuni af úrlausn máls. Einnig hafa félög eða samtök fyrirtækja heimild til að skjóta málum til nefndarinnar, enda samræmist það tilgangi þeirra að gæta slíkra hagsmuna.
- Þegar um er að ræða ætlað brot gegn skyldu til að nota lögákvæðið innkaupaferli eða auglýsa innkaup eru lögvarðir hagsmunir þó ekki skilyrði káru. Ráðherra er einnig heimil kára vegna slíkra brota án tillits til lögvarinna hagsmuna.
- Heimilt er kæranda að framselja káruheimild sína til félags eða samtaka sem gæta hagsmuna hans.
- 106. gr. Kærufrestur.**
- Kára skal borin skriflega undir kærunefnd útboðsmála innan 20 daga frá því að kærandi vissi um eða mátti vita um þá ákvörðun, athöfn eða athafnaleysi sem hann telur brjóta gegn réttindum sínum. Kröfu um óvirkt samnings er þó heimilt að bera undir nefndina innan 30 daga frá framangreindu tímamarki. Þó verður krafa um óvirkt samnings ekki höfð uppi þegar sex mánuðir eru liðnir frá gerð hans. Við nánari ákvörðun frestsins gildir eftirfarandi:
1. Þegar kárð er ákvörðun um val tilboðs eða aðrar ákvárdanir skv. 1. og 2. mgr. 85. gr. skal miða upphaf frests við birtingu þeirra tilkynninga sem þar greinir, enda hafi þær að geyma tilskildar upplýsingar.
  2. Þegar höfð er uppi krafa um óvirkt samnings sem gerður hefur verið án undanfarandi útboðsauglýsingar skal miða upphaf frests við eftirfarandi birtingu tilkynningar um gerð samningsins í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins, enda komi þar fram rökstuðningur ákvörðunar kaupanda um að auglýsa ekki innkaup.
- Í káru skulu koma fram upplýsingar um kæranda, þann aðila sem kára beinist að (varnaraðila) og ákvörðun, athöfn eða athafnaleysi sem er kárð. Í káru skulu koma fram kröfur kæranda ásamt stuttri lýsingum málsatvika og málsástæðna og rökstuðningur. Kröfugerð kæranda skal lúta að úrræðum nefndarinnar samkvæmt lögum þessum. Kærandi skal tilkynna kaupanda um káru eins skjótt og mögulegt er.
- Ef kára fullnægir ekki skilyrðum 2. mgr. skal kærunefndin beina því til kæranda að bæta úr annmörkum innan hæfilegs frests. Verði kærandi ekki við því skal kærunefndin vísa kárunni frá.
- Kærunefnd er jafnan heimilt að beina því til kæranda að leggja fram frekari gögn eða upplýsingar máli til skýringar ef hún telur málið ekki nægilega upplýst og setja honum ákveðinn frest í því skyni.
- Fyrir hverja káru skal greiða kærugjald að fjárhæð 150.000 kr.
- 107. gr. Réttaráhrif káru.**
- Nú er ákvörðun um val tilboðs kárð innan lögboðins biðtíma skv. 86. gr. og er þá gerð samnings óheimil þar til kærunefnd útboðsmála hefur endanlega leyst úr kárunni. Sjálfkrafa stöðvun samningsgerðar vegna káru tekur gildi þegar kaupanda má vera kunnugt um káruna, hvort heldur er vegna tilkynningar kæranda skv. 2. mgr. 106. gr. eða tilkynningar kærunefndar skv. 1. mgr. 108. gr.
- Kærunefnd getur, hvort heldur er að kröfu varnaraðila eða að eigin frumkvæði, ákvæðið að afléttu banni við samningsgerð. Við slíka ákvörðun gilda ákvæði 110. gr. eftir því sem við á. Ákvörðun kærunefndar um að afléttu banni við samningsgerð tekur aldrei gildi fyrr en að loknum biðtíma samningsgerðar skv. 86. gr.
- Að öðru leyti en leiðir af 1. mgr. hefur kára ekki í för með sér sjálfkrafa stöðvun innkaupaferlis.
- 108. gr. Meðferð káru og gagnaöflun.**
- Nú er kára tæk til efnismeðferðar skv. 106. gr. og gefur nefndin þá varnaraðila kost á að tjá sig um efni kárunnar.
- Kæranda skal jafnan gefinn stuttur frestur til að tjá sig um athugasemdir varnaraðila og annarra sem gefinn hefur verið kostur á að tjá sig.
- Málflutningur skal vera skriflegur, en heimilt er nefndinni að gefa aðilum kost á að færa fram athugasemdir munlega. Nú er mál rekið fyrir kærunefnd útboðsmála þar sem taka þarf afstöðu til skýringar á samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, bókunum með honum, viðaukum við hann eða gerðum sem í viðaukunum er getið og getur þá nefndin í samræmi við 40. gr. samnings EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómkostsins kveðið upp úrskurð um að leitað verði ráðgefandi álíts EFTA-dómstólsins um skýringu á því atriði málsins áður en málinu er ráðið til lykta. Hvort sem aðili máls krefst að slíks álíts verði leitað eða nefndin telur þess þörf án kröfu skal gefa aðilum kost á að tjá sig áður en úrskurður er kveðinn upp.
- Nefndin getur krafist þess að málsaðilar leggi fram öll þau gögn og aðrar upplýsingar sem málið varðar. Sínni kárandi ekki slíkri kröfu er heimilt að vísa káru hans frá þegar í stað. Sínni varnaraðili ekki slíkri kröfum má meta tómlæti hans honum í óhag við úrlausn málsins.
- Afl atkvæða nefndarmanna ræður niðurstöðu máls. Minnihlutaatkvæði skal fylgja nefndaráliði ef því er að skipta. Formður eða varaformaður stýrir störfum nefndarinnar. Þegar nefndarmenn eru ekki sammála um niðurstöðu ræður meiri hluti niðurstöðu máls. Ef nefndin þríklofnar í afstöðu

simni, eða niðurstaða getur ekki ráðist af atkvæðamagni, ræður atkvæði formanns.

□ Kærunefnd skal kveða upp úrskurð um kæru eins fljótt og auðið er og eigi síðar en einum mánuði eftir að henni hafa borist athugasemdir kæranda skv. 3. mgr. ef því er að skipta.

□ Um meðferð kærumála fyrir nefndinni fer að öðru leyti eftir stjórnsýslulögum.

■ **109. gr. Varnaraðild.**

□ Varnaraðili máls skal vera kaupandi eða fleiri kaupendur sameiginlega, ef því er að skipta. Ef Ríkiskaup eða önnur miðlæg innkaupastofnun í skilningi laga þessara hefur annast innkaup telst sú stofnun einnig varnaraðili máls fyrir nefndinni. Heimilt er kaupanda að fela miðlægri innkaupastofnun fyrirsvar vegna reksturs máls fyrir kærunefnd útboðsmála.

□ Nú hefur annað fyrirtæki, svo sem annar bjóðandi í útboði eða þáttakandi í forvali vegna lokaðs útboðs, í samkeppnisviðræðum eða í samningskaupum, lögvarinna hagsmunu að gæta af niðurstöðu máls hjá nefndinni og skal það þá einnig talið aðila til varnar.

■ **110. gr. Stöðvun innkaupaferlis eða samningsgerðar um stundarsakir.**

□ Að kröfу kæranda er kærunefnd útboðsmála heimilt að stöðva innkaupaferli um stundarsakir þar til endanlega hefur verið skorið úr kæru, enda hafi verulegar líkur verið leiddar að broti gegn lögum þessum við tiltekin innkaup sem leitt getur til ógildingar ákvörðunar eða annarra athafna varnaraðila. Sama á við um brot gegn reglum settum samkvæmt lögnum. Við mat á því hvort stöðva beri samningsgerð um stundarsakir er heimilt að líta til þeirra einka- og almannahagsmunu sem í húfi eru og hafna kröfу ef þessir hagsmunir eru taldir meiri en hagsmunir fyrirtækis af því að fá kröfunni framgengt.

□ Um kröfу kæranda gilda ákvæði 106. og 108. gr. eftir því sem við á. Frestur varnaraðila til að tjá sig um kröfу kæranda skal þó vera skammur og er heimilt að víkja alfarið frá honum ef um er að ræða skýrt og augljóst brot. Aðili máls getur krafist þess að nefndin rökstýji ákvörðun samkvæmt þessari grein skriflega hafi slíkur rökstuðningur ekki fylgt ákvörðunni þegar hún var tilkynnt.

□ Kærunefnd er heimilt að ákveða í starfsreglum sínum skv. 113. gr. að formaður nefndarinnar taki einn ákvarðanir samkvæmt þessari grein.

□ Synjun kröfу um stöðvun um stundarsakir hefur ekki áhrif á aðrar kröfur sem kærandi kann að hafa uppi vegna innkaupa.

■ **111. gr. Úrræði kærunefndar útboðsmála.**

□ Nefndin getur með úrskurði fellt úr gildi ákvörðun kaupanda vegna opinberra innkaupa, að hluta eða í heild, lýst samning óvirkan samkvæmt nánari ákvæðum 115.–117. gr. eða kveðið á um önnur viðurlög skv. 118. gr. Nefndin getur lagt fyrir kaupanda að bjóða út tiltekin innkaup, auglýsa útboð á nýjan leik eða að fella niður tiltekna ólögmæta skilmála í útboðsgögnum.

□ Nefndin getur látið uppi álit sitt á skaðabótaskyldu varnaraðila gagnvart kæranda, en tjáir sig ekki um fjárhæð skaðabóta.

□ Nefndin getur ákveðið að varnaraðili greiði kæranda kostnað við að hafa kæruna uppi. Ef kæra er bersýnilega tilefnislaus eða höfð uppi í þeim tilgangi að tefja fyrir framgangi opinberra innkaupa getur nefndin úrskurðað kæranda til að greiða málskostnað sem rennur í ríkissjóð.

□ Ef ekki er farið að úrskurði nefndarinnar skv. 1. mgr. er henni heimilt að ákveða að leggja dagsektir á þann sem úrskurður beinist að. Sektir geta numið allt að 500.000 kr. fyrir hvern dag sem líður án þess að farið sé að úrskurði nefndarinnar. Ef úrskurði er skotid til dómstóla byrja dagsektir ekki að falla á fyrr en dómur er endanlegur.

□ Dagsektir skv. 4. mgr. renna í ríkissjóð. Gera má aðför, án undangengins dóms, til fullnustu dagsektu og úrskurðar um málskostnað skv. 3. mgr.

□ Ákvæði 2. mgr. 24. gr. laga um kyrrsetningu, lögbann o.fl. skal ekki vera því til fyrirstöðu að lagt sé lögbann við athöfn sem brjóta mundi gegn úrskurði kærunefndar útboðsmála.

■ **112. gr. Dómsmál til ógildingar á úrskurðum kærunefndar útboðsmála.**

□ Nú vill kærandi, varnaraðili eða annar aðili sem lögvarinna hagsmunu á að gaða ekki una úrskurði kærunefndar útboðsmála og getur hann þá höfðað mál til ógildingar hans fyrir dómstólam. Mál skal höfðað innan sex mánaða frá því að aðilinn fékk eða mátti fá vitnesku um ákvörðun kærunefndar.

□ Ef mál er höfðað til ógildingar á úrskurði kærunefndar útboðsmála skal kærunefndinni ekki stefnt til varnar. Að öðru leyti fer um varnaraðild að slíkum málum samkvæmt almennum reglum.

■ **113. gr. Starfsreglur fyrir kærunefnd útboðsmála o.fl.**

□ Kærunefnd útboðsmála getur sett nánari reglur, sem ráðherra staðfestir, um framlagningu gagna, málsmæðferð fyrir nefndinni og birtingu úrskurða.

XII. kaffi. Gildi samninga, óvirkni, önnur viðurlög og skaðabætur.

■ **114. gr. Gildi samninga.**

□ Eftir að bindandi samningur samkvæmt lögum þessum hefur komist á verður hann ekki felldur úr gildi eða honum breytt þótt ákvörðun kaupanda um framkvæmd útboðs eða gerð samnings hafi verið ólögmæt.

□ Um gildi samninga, sem stofnað er til samkvæmt lögum þessum, fer að öðru leyti eftir almennum reglum fjármuna-rettar.

□ Ákvæðum þessa kafla um óvirkni samninga verður beitt án tillits til gildis skv. 2. mgr.

■ **115. gr. Óvirkni samninga.**

□ Kærunefnd útboðsmála getur lýst samning óvirkan samkvæmt ákvæðum þessarar greinar en þó aðeins samning sem er yfir viðmiðunarþjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr. Úrskurður um óvirkni samnings hefur þau áhrif að réttindi og skyldur samkvæmt aðalefni samnings falla niður. Óvirkni samnings skal takmörkuð við þær greiðslur sem enn hafa ekki farið fram. Að því er varðar greiðslur sem þegar hafa farið fram skal kærunefnd kveða á um önnur viðurlög skv. 118. gr. Kærunefnd skal tilgreina frá hvaða tímamarki samningur er lýstur óvirkur eða hvaða nánari hlutar samnings eru óvirkir.

□ Kærunefnd útboðsmála skal lýsa samning óvirkan í eftifarandi tilvikum:

- Þegar samningur, þar á meðal samningur sem fellur undir reglur um gerð sérleyfissamninga um verk og hönnunarsamkeppni, hefur verið gerður heimildarlaust án auglýsingar í andstöðu við lög þessi eða reglur settar samkvæmt þeim.
- Þegar samningur hefur verið gerður á biðtíma samningsgerðar skv. 86. gr. eða meðan á stöðvun samningsgerðar skv. 107. gr. stendur þannig að:

26 Nr. 120 2016

Lagasafn (útgáfa 146a) – Íslensk lög 20. janúar 2017

1. kæranda hefur verið fyrirmunað að leita réttar síns með kæru áður en samningur var gerður,
2. fyrir liggur brot á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim og
3. brotið var til þess fallið að hafa áhrif á möguleika kæranda til að hljóta samning.
- c. Pegar samningur, yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr., hefur verið gerður á grundvelli rammassamnings í andstöðu við ákvæði 5. mgr. 40. gr. eða innan gagnvirks innkaupakerfis skv. 5. mgr. 41. gr.

d. Pegar samningur hefur verið gerður þótt innkaupaferli, útboð eða samningsgerð hafi verið stöðvuð um stundarsakir að kærunefnd útboðsmála skv. 110. gr.

■ 116. gr. *Undantekningar frá óvirkni samninga eftir tilkynningu án skyldu.*

- Samningur skal ekki lýstur óvirkur ef öllum eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a. Innkaup eru talin heimil án undangenginnar birtingar útboðstilkynningar.

b. Kaupandi hefur birt tilkynningu skv. 3. mgr. þess efnis að hann hyggist gera samning um innkaup.

c. Samningur hefur verið gerður að loknum biðtíma sem er að lágmarki tíu dagar frá opinberri birtingu tilkynningar.

- Samningur sem gerður hefur verið á grundvelli rammassamnings eða virks innkaupakerfis skal ekki lýstur óvirkur ef öllum eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a. Talið er að fullnægt hafi verið ákvæðum 5. mgr. 40. gr. og 5. mgr. 41. gr.

b. Kaupandi hefur sent tilkynningu um val tilboðs skv. 85. gr. til þeirra bjóðenda sem hagsmuna eiga að gæta.

c. Samningur hefur verið gerður að loknum biðtíma skv. 86. gr.

□ Í tilkynningu kaupanda um að hann hyggist gera samning um innkaup, sbr. b-lið 1. mgr., skal gera grein fyrir kaupanda, efni samnings, fyrirhuguðum viðsemjanda og ástæðum þess að talið er heimilt að gera samning án undangenginnar útboðsauglýsingar. Auk þess skulu koma fram aðrar viðeigandi upplýsingar ef því er að skipta. Við birtingu tilkynninga skal fylgja reglum um birtingu almennra útboðsauglýsinga, sbr. 55. gr., eftir því sem við á.

■ 117. gr. *Almenn heimild til að víkja frá óvirkni samninga.*

- Nú telur kærunefnd útboðsmála að brýnir almannahagsmunir geri áframhaldandi framkvæmd samningsins nauðsynlega og er henni þá heimilt að hafna óvirkni þótt skilyrðum 116. gr. sé fullnægt. Kærunefnd getur m.a. heimilað áframhaldandi framkvæmd samnings um tiltekið skeið sem tekur mið af því að kaupanda hafi gefist færí að ljúka nýju innkaupaferli vegna sömu innkaupa innan ákveðins tíma. Nýti kærunefnd þessa heimild skal hún kveða á um önnur viðurlög skv. 118. gr.

□ Fjárhagslegir hagsmunir af því að samningur sé framkvæmdur skulu aðeins teljast brýnir í undantekningartilvikum þegar afleiðingar óvirkni samnings yrðu úr hófi. Fjárhagslegir hagsmunir sem tengjast samningnum sjálfum teljast ekki brýnir almannahagsmunir, t.d. kostnaður vegna tafa á framkvæmd efnis samnings, kostnaður vegna nýs innkaupaferlis, kostnaður vegna nýs viðsemjanda eða kostnaður vegna lagalegra afleiðinga óvirkni samnings.

□ Kærunefnd útboðsmála skal senda Eftirlitsstofnun EFTA árlega endurrit allra úrskurða þar sem heimild 1. mgr. hefur verið beitt.

■ 118. gr. *Önnur viðurlög: Stjórnvallssektir og styttинг samnings.*

- Kærunefnd útboðsmála skal leggja stjórnvallssektir á kaupanda vegna samnings sem er yfir viðmiðunararfjárhæðum skv. 4. mgr. 23. gr. í eftирgreindum tilvikum:

a. Þegar samningur hefur verið gerður á biðtíma samningsgerðar skv. 86. gr. eða meðan á stöðvun samningsgerðar stöð skv. 1. mgr. 107. gr. eða 110. gr., en skilyrðum fyrir óvirkni er ekki fullnægt.

b. Þegar samningur er ekki lýstur óvirkur frá upphafi eða aðeins að hluta, sbr. 1. mgr. 115. gr.

c. Þegar óvirkni er hafnað, að hluta eða í heild, með vísan til brýnna almannahagsmunu, sbr. 117. gr.

□ Þegar fleiri kaupendur standa að innkaupum sameiginlega skal ákveða sekt fyrir hvern og einn kaupanda. Sama á við ef Ríkiskaup eða önnur miðlæg innkaupastofnun hefur annast innkaup. Stjórnvallssekt skal nema allt að 10% af ætluðu virði samnings. Við ákvörðun á fjárhæð sekta skal hafa hliðsjón af eðli og umfangi brots, ferli kaupanda og hvort og að hvaða marki samningur hefur verið láttinn halda virknin sinni.

□ Tollstjóri annast innheimtu stjórnvallssektu sem renna til ríkissjóðs. Sektirnar eru gjaldkræfar einum mánuði frá upp

kvaðningu úrskurðar. Gera má aðförl, án undangengins dóms, til fullnustu úrskurðar um stjórnvallssekt. Kærunefnd útboðsmála skal tilkynna tollstjóra um uppkaðningu úrskurðar um stjórnvallssekt.

□ Í stað stjórnvallssektar, að hluta eða í heild, er kærunefnd heimilt að stytta gildistíma samnings ef talið er að slík ákvörðun sé í samræmi við eðli brotsins og hafi í för með sér nægileg varnaðaráhrif.

■ 119. gr. *Skaðabótaskylda.*

□ Kaupandi er skaðabótaskyldur vegna þess tjóns sem brot á lögum þessum, þar á meðal þeim ákvæðum tilskipunarinnar sem vísad er til í lögnum, og reglum settum samkvæmt þeim hefur í för með sér fyrir fyrirtæki. Fyrirtæki þarf einungis að sanna að það hafi átt raunhæfa möguleika á að verða valið af kaupanda og möguleikar þess hafi skerst við brotið. Bótafjárhæð skal miðast við kostnað við að undirbúa tilboð og taka þátt í útboði.

□ Um skaðabætur vegna brota á lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim fer að öðru leyti eftir almennum reglum.

XIII. kaffi. Lagaskil, gildistaka, brottfall laga o.fl.

■ 120. gr. *Innleiðing.*

□ Lög þessi fela í sér innleiðingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/24/ESB frá 26. febrúar 2014 um opinber innkaup og niðurfellingu tilskipunar 2004/18/EB og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2007/66/EB frá 11. desember 2007 um breytingu á tilskipunum ráðsins 89/665/EBE og 92/13/EBE að því er varðar aukna skilvirkni í meðferð kærumála vegna gerðar opinberra samninga.

□ Lög þessi fela einnig í sér innleiðingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/81/EB um samræmingu reglna um útboð og gerð samningsyfirlvalda eða samningsstofnana á tilteknunum verksamningum, vörusamningum og þjónustusamningum á sviði varnar- og öryggismála, tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/23/ESB frá 26. febrúar 2014 um gerð sérleyfissamninga og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/25/ESB frá 26. febrúar 2014 um innkaup stofnana sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og póstþjónustu og um niðurfellingu tilskipunar 2004/17/EB.

■ **121. gr. Afsaða stjórnsýslulaga til opinberra innkaupa.**
 Ákvæði II. kafla stjórnsýslulaga um hæfi gilda um ákvarðanir sem teknar eru samkvæmt lögum þessum. Að öðru leyti gilda stjórnsýslulög ekki um ákvarðanir sem teknar eru samkvæmt lögum þessum.

■ **122. gr. Reglugerðarheimild.**

Ráðherra er í reglugerð¹⁾ heimilt að mæla fyrir um nánari framkvæmd laga þessara, þar á meðal um:

1. Sameiginleg innkaup ríkisstofnana, sbr. 19. gr.
2. Framkvæmd innkaupa í öðru ríki Evrópska efnahagsvæðisins, sbr. 20. gr.
3. Reglur til innleiðingar samnings Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um opinber innkaup og annarra milliríkjasamninga um opinber innkaup sem íslenska ríkið er skuld-bundið af.
4. Sameiginlegt innkauparðasafn, sbr. 21. gr.
5. Kröfur um tæki og búnað fyrir rafræna móttöku tilboða og þátttökutilkynninga, sbr. 22. gr.
6. Hámarksverðgildi einstakra samningshluta sem heimilt er að gera án útboðs þegar innkaupum er skipt upp, sbr. 2. mgr. 29. gr.
7. Upplýsingar sem skulu koma fram í útboðsgögnum við rafraen upphoð, sbr. 42. gr.
8. Upplýsingar sem skulu koma fram í auglýsingu og tilkynningu um úrslit hönnunarsamkeppni, sbr. 44. gr.
9. Reglur um gerð og frágang útboðsgagna og tilboðsblaða, sbr. 47. og 48. gr.
10. Upplýsingar sem skulu koma fram í forauglýsingu og auglýsingu útboða og birtingu slíkra auglýsinga, sbr. 54., 55. og 56. gr.
11. Innihald boðs um að leggja fram tilboð, taka pátt í viðræðum eða staðfesta áhuga, sbr. 61. gr.
12. Opnun tilboða með rafrænum aðferðum, sbr. 65. gr.
13. Viðeigandi vottorð um starfsréttindi fyrirtækja frá öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, sbr. 70. gr.

14. Kröfur sem gerðar eru til sönnunar á fjárhagslegri stöðu og tæknilegri getu fyrirtækis, sbr. 74. gr.

15. Upplýsingar um form og efni tilkynninga um samningsgerð yfir viðmiðunarfjárhæðum Evrópska efnahagsvæðisins, sbr. 84. gr.

16. Upplýsingar sem skulu koma fram í tilkynningum um breytingar á samningi á gildistíma hans, sbr. 90. gr.

17. Þjónustu sem fellur undir félagsþjónustu og aðra sér-tæka þjónustu, sbr. 92. gr.

18. Upplýsingar sem koma skulu fram í forauglýsingu, útboðstilkynningu, tilkynningu um gerð samnings um félagsþjónustu og aðra sér-tæka þjónustu, sbr. 93. gr.

¹⁾ Rg. 955/2016. Rg. 971/2016. Rg. 1000/2016.

■ **123. gr. Gildistaka og lagaskil.**

Lög þessi öðlast þegar gilda.

...

Prátt fyrir 1. mgr. öðlast ákvæði 1. og 2. mgr. 22. gr. gildi 18. apríl 2017 fyrir miðlægar innkaupastofnanir og 18. október 2018 fyrir aðra opinbera aðila.

Prátt fyrir 1. mgr. öðlast ákvæði 1. mgr. 23. gr. gildi 31. maí 2019 að því er varðar innkaup sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra opinberra aðila á þeirra vegum.

Innkaup sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra opinberra aðila á þeirra vegum yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 1. mgr. 23. gr. skal auglýsa opinberlega í samræmi við ákvæði 55. gr. frá 1. janúar 2017 þar til almenn útboðsskylda tekur gildi 31. maí 2019.

Um innkaup sem hafa verið auglýst fyrir gildistöku laga þessara fer samkvæmt lögum um opinber innkaup, nr. 84/2007. Miða skal við opinbera birtingu útboðsauglýsingar eða áætlaða móttöku þátttakenda á tilkynningu ef um er að ræða innkaupafeili þar sem útboðsauglýsingar eru ekki birtar opinberlega.

Lög þessi gilda um meðferð kærunefndar útboðsmála á kærum sem berast nefndinni eftir gildistöku laga þessara.

ATTACHMENT 2

This is an English translation. The original Icelandic text, as published in the Law Gazette (Stjórnartíðindi), is the authoritative text. Should there be discrepancy between this translation and the authoritative text, the latter prevails.

Act No. 120/2016

on Public Procurement

I. CHAPTER

Purpose, definitions and scope

Article 1.

Purpose.

The purpose of this Act is to ensure the equal treatment of economic operators, encourage efficiency in public sector operations through active competition and to promote innovation and development in public procurement of supplies, works and services.

Article 2.

Definitions

The definition of terms in this Act is as follows:

1. *Open procedure:* Procurement procedure in which any economic operator may submit a tender.
2. *Tenderer:* An economic operator who has submitted a tender.
3. *Economic operator:* Generic term used in the interest of simplification and covers equally the concepts of contractor, supplier and service provider, irrespective of legal form.
4. *Dynamic purchasing system:* An electronic process for making commonly used purchases, the characteristics of which, as generally available on the market, meet the requirements of the contracting authority, which is limited in duration and open throughout its validity to any economic operator that satisfies the selection criteria and has submitted an indicative tender that complies with the specification.
5. *Design contest:* A procedure which enables the contracting authority to acquire, mainly in the fields of town and country planning, architecture and engineering or data processing, a plan or design selected by a jury after being put out to competition with or without the award of prizes.
6. *In-house contracts:* Contacts awarded between public bodies, cf. Article 13.
7. *Label requirements:* Means the requirements to be met by the works, products, services, processes or procedures in question in order to obtain the label concerned.

8. *Restricted procedure*: A procurement procedure in which any economic operator may request to participate and whereby only those economic operators invited by the contracting authority may submit a tender.
9. *Label*: Means any document, certificate or attestation confirming that the works, products, services, processes or procedures in question meet certain requirements.
10. *Central purchasing body*: A contracting authority as defined in Article 3 which acquires supplies or services intended for other contracting authorities, or awards public contracts or concludes framework agreements for works, supplies or services intended for other contracting authorities.
11. *Innovation*: Development of a new or significantly improved product, service or process, including but not limited to production, building or construction processes, a new marketing method, or a new organisational method in business practices, workplace organisation or external relations inter alia with the purpose of helping to solve societal challenges or to support strategies for sustainable growth
12. *Innovation Partnership*: Procurement procedures which any economic operator may apply for and which entail that the purchaser (contracting authority) leads the negotiation with the economic operators that have been selected to participate in the process, with the objective to develop an innovative product, service or work.
13. *Contracting authority or purchaser*: The State, local authorities, their institutions and organisations and other public entities as specified in Article 3.
14. *Public contracts*: All contracts covered by paragraph 1 of Article 4, including procurement procedures with a design contest and innovative partnership.
15. *Electronic means*: The use of electronic equipment for the processing (including digital compression) and storage of data which is transmitted, conveyed and received by wire, radio, optical means or other electromagnetic means.
16. *Electronic auction*: A repetitive process involving an electronic device for the presentation of new prices, revised downwards, and/or new values concerning certain elements of tenders, which occurs after an initial full evaluation of the tenders, enabling them to be ranked using automatic evaluation methods.
17. *Framework agreement*: An agreement between one or more contracting authorities and one or more economic operators, the purpose of which is to establish the terms governing contracts to be awarded during a given period, in particular with regard to price and, where appropriate, the quantity envisaged.
18. *Written or in writing*: Any expression consisting of words or figures which can be read, reproduced and subsequently communicated. It may include information which is transmitted and stored by electronic means.
19. *Competitive procedure with negotiation*: Procurement procedures with negotiation where the contracting authority presents minimum demands at the outset. A procurement procedure in which any economic operator may request to participate and whereby the contracting authority conducts a dialogue with the candidates admitted to that procedure, with the aim of adjusting the tender to the contracting party's requirements, and on the basis of which the candidates chosen are invited to tender.

20. *Competitive dialogue*: A procurement procedure in which any economic operator may request to participate and whereby the contracting authority conducts a dialogue with the candidates admitted to that procedure, with the aim of developing one or more suitable alternatives capable of meeting its requirements, and on the basis of which the candidates chosen are invited to tender.
21. *Negotiated procedure*: A procedure wherein by the contracting authority consults the economic operators of their choice and negotiates the terms of contract with one or more of them.
22. *Concession*: A contract for works or services in which the consideration for the provision of works or services consists either solely in the right to exploit the work or the service, or in this right together with payment from the contracting authority.
23. *Directive on the award of concessions*: Directive 2014/23/EC of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the (co-ordination of procedures for the) award of concessions (public works contracts, supply contracts and service contracts) as incorporated in the EEA agreement by the EEA Joint Committee Decision
24. *Directive (public procurement directive)* Directive 2014/24/EC of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement (the co-ordination of procedures for the award of public works contracts, supply contracts and service contracts) as incorporated in the EEA agreement by the EEA Joint Committee Decision.
25. *Contract notice*: A public call for competition for any type of procurement procedure under this Act.
26. *Procurement documents*: Documentation that the contracting authority submits or refers to, in order to describe or determine elements of the procurement procedure, including notices, technical specifications, explanatory data, the expected contract conditions, forms for the submission of documents by economic operators, information regarding the obligations that generally apply and additional documentation, if any. For the purposes of this Act the word procurement documents is also used for invitations to confirm interest, and the contents of procurement notices.
27. *The Supply Directive*: Directive 2014/25/EU of the European Parliament and the Council on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors as incorporated in the EEA agreement by the EEA Joint Committee Decision.
28. *Works contracts or public works contracts*: All contracts covered by paragraph 2 of Article 4.
29. *Contractor, supplier and service provider*: Any natural or legal person or public entity or group of such persons and/or bodies which offers on the market the execution of work, supplies and/or services.
30. *Threshold amounts*: Amounts determining when procurements are subject to public tenders. Procurements that exceed national threshold amounts acc. to paragraph 1 of Article 23 must be subject to invitation to tenders nationally. Procurements that exceed the threshold amounts in the European Economic Area acc. to paragraph 4 of Article

23 must be put up for tender throughout the Economic Area. Furthermore the threshold amounts for public tenders differ according to types of procurement.

31. *Life cycle:* Means all consecutive or interlinked stages, throughout the existence of the product or the works or the provision of the service, from raw material acquisition or generation of resources to disposal, clearance and end of service or utilisation. This includes research and development, production, trading and its conditions, transport, use and maintenance.
32. *Supply contracts or public supply contracts:* All contracts covered by paragraph 3 of Article 4.
33. *Candidate:* An economic operator that has sought, or been offered an invitation to take part in restricted procedure, competitive procedure with negotiation, negotiated procedure, competitive dialogue, or innovative partnership.
34. *Service contracts or public service contracts:* All contracts covered by paragraph 4 of Article 4.
35. *Mini-tender:* Procurement procedures whereby the contracting authority calls, with reasonable notice, for written tenders among framework agreement parties, who have performed an agreement on the basis of objective criteria that are stated in the framework agreement tender specifications.

Article 3.

Public authorities within the scope of this Act

This Act applies to the State, local authorities, their institutions and other public entities, in accordance with paragraph 2. The Act also applies to associations formed by one or more of such authorities.

An entity is considered public if it is governed by public law and if it has been established for the specific purpose of serving the needs of the public interest, provided it does not conduct operations that may be compared to the operations of private entities, such as in the fields of business or industry. Furthermore, at least one of the following should apply:

- a. It is operated mostly at the expense of the State or local authorities, their institutions or other public entities. The entity shall be considered operated mostly at the expense of the State or local authorities, their institutions or other public entities, if public funding exceeds 50% of annual operating costs.
- b. It is supervised by the State or local authorities, their institutions or other public entities.
- c. It is subject to a special board of directors, the majority of which is appointed by the State or local authorities, their institutions or other public entities.

Article 4.

Contracts governed by the Act

This Act applies to contracts for pecuniary interest concluded in writing between one or more economic operators and one or more contracting authorities according to Article 3 and having as their object the execution of works, the supply of products or the provision of services within the meaning of this Act. Such contracts shall always be made in writing.

Work contracts are contracts having as their object either the execution, or both the design and execution of works, or the execution of works, by whatever means corresponding to the requirements specified by the contracting authority. A work in this sense is the outcome of building or civil engineering works taken as a whole which is sufficient of itself to fulfil an economic or technical function.

Public supply contracts are contracts having as their object the purchase, lease, rental or hire purchase, with or without option to buy, of supplies. A contract which also covers, as an incidental matter, siting and installation operations shall be considered to be a supply contract.

Service agreements are contracts having as their object the provision of services, other than that referred to in works contracts, acc. to paragraph 2 of

Article 5.

Mixed contracts.

Contracts which have as their subject-matter two or more types of procurement (works, services or supplies) shall be awarded in accordance with the provisions applicable to the type of procurement that characterises the main subject of the contract in question

Procurement that is partly linked to social services and other specific services according to Chapter VIII, partly linked to other services, or other mixed procurement, shall be governed by the provisions that apply to that service element of the contract that is considered the more valuable one.

Procurement that is partly linked to the common procurement rules that are set out in this Act, in addition to procurement that is exempt from the scope of application of the Act, or are partly subject to the procurement rules that are set out in regulations, the contracting authority may select to award one single contract, or more independent contracts for each part if differentiation is objectively possible. If the contracting authority decides to award one single contract for procurement then the provisions of this Act shall govern, cf. however what is stated in Article 6. If the contracting authority decides to award individual contracts for each part then the rules that apply to that type of procurement that characterises the main subject of each contract shall govern. A mixed contract that contains simultaneously elements of supply, works and service contracts and of concessions shall be awarded according to this Act provided that the estimated value of that part of the contract that is subject to this Act of law exceeds the threshold amount according to Article 23.

When it is not possible to separate different parts of the contract in an objective manner the rules that apply to that type of procurement that characterises the main subject of the contract shall govern.

Article 6.

Mixed contracts in the field of defence issues

Procurement that is simultaneously subject to the common procurement rules that are set out in this Act and in regulations issued by the Minister concerning procurement in the fields of defence and security matters, the contracting authority may award one single contract for the procurement, or more independent contracts for each part or section if it is possible to separate these in an objective manner. If the contracting authority decides to award an

independent contract for each part then the rules that apply to that type of procurement that characterises the main subject of the contract shall govern.

If part of a specific contract relates to procurement in the field of defence and security a contract may be awarded in accordance with regulations that shall be issued by the Minister in that field provided that the awarding of a single contract is justified for objective reasons. If it is not possible to separate different parts of the contract in an objective manner then procurement shall be done in accordance with regulations issued by the Minister in the field of defence and security.

Article 7.

Secret contracts and defence related contracts

This Act does not apply to public contracts when they are declared to be secret, or when their performance must be accompanied by special security measures according to current legislation or administrative provisions, or when the protection of the essential interests of the State so requires.

The provisions of Chapters XI and XII apply to procurement in the field of defence and security that exceed the threshold amounts of a regulation issued by the Minister regarding procurement in the field of defence and security. Otherwise this Act does not apply to procurement of such type.

The Minister may issue regulations further defining the procurements in the fields of defence and security in accordance with the commitments of the Icelandic State in the field of the public procurement pursuant to the agreement of the European Economic Area and other international treaties. By way of regulation further provisions may be issued regarding which procurements shall be subject to the Act, threshold amounts, procurement procedures, procurement documents, selection of candidates and the performance of the contract for such procurement.

Article 8.

Contracts made on the basis of international agreements

This Act does not apply to public contracts governed by different procedural rules concerning public procurement made pursuant to an international agreement between the Icelandic State and one or more states not in the European Economic Area or the original member states of the European Free Trade Association and covering the procurement of supplies, works or services intended for the joint implementation or exploitation of a work for the states, provided that such contract is notified to the EFTA Surveillance Authority.

This Act does not apply to concluded contracts based on international agreements relating to the stationing of troops and concerning economic operators domiciled in the European Economic Area or in other states.

This Act does not apply to contracts that a contracting authority concludes in accordance with procurement procedures that are provided for by an international agency or an international financial institution, if such an institution is financing in whole the relevant contracts. In the case of contracts that are financed for the most part by an international agency or an international financial institution, the parties shall agree to the relevant procurement procedures.

Article 9.

Contracts of institutions in charge of water, energy, transport and postal services.

The provisions of Chapters XI and XII apply to the procurement of entities in charge of water, energy, transport and postal services that exceed the threshold amounts of the regulation issued by the Minister for procurements in this field. Otherwise this Act does not cover such procurements if contracts are awarded on account of water suppliers, energy suppliers, transport and postal services.

The Minister shall issue regulations further defining the procurements of the entities in charge of water, energy, transport and postal services in accordance with the commitments of the Icelandic State in the field of the public procurement pursuant to the agreement of the European Economic Area and other international treaties. Regulations that are to be issued shall provide further details concerning which operations and services shall be subject to the Act, the scope of application, threshold amounts, procurement procedures, procurement documents, selection of candidate and the performance of a contract for such procurement.

Article 10.

Specifically excluded contracts concerning electronic communication

This Act does not apply to public contracts that have the principal purpose of establishing or operating public telecommunications networks, to utilise such networks, or to provide to the public one or more telecommunications services.

Article 11.

Contracts specifically excluded from the scope of this Act

This Act does not apply to service contracts for:

- a. The acquisition or rental, by whatever financial means, of land, existing buildings or other immovable property or concerning rights thereon.
- b. The acquisition, development, production or co-production of programme material intended for radio or television, and contracts for broadcasting time.
- c. Arbitration and conciliation processes.
- d. The representation of an advocate on behalf of his client, or settlement proceedings before public institutions, courts of law or before an arbitral tribunal, or before other international courts or agencies.
- e. Legal consultation is provided during the preparation of proceedings, acc. to sub-paragraph-d.
- f. Legal services that a trustee, or that a court appointed representative, or one appointed under the supervision of a court of law, provide according to law.
- g. The certification of documents and authentication services provided by a notary public.
- h. Other legal services that are connected with the application of government power.
- i. Financial services in connection with the issue, sale, purchase or transfer of securities or other similar financial instruments.
- j. Loans whether they are or are not connected with the issue, sale, purchase or transfer of securities or other financial instruments.
- k. Contracts of employment.

1. Civil protection and other danger prevention services provided by agencies or non-profit organisations, with the exception of ambulance services.
- m. Passenger rail transport or by underground metro.
- n. Services provided to a political party during a political campaign.
- o. Research and development of services other than those where the benefits accrue exclusively to the contracting authority for its use in the conduct of its own affairs, on condition that the service provided is wholly remunerated by the contracting authority.

The Minister of Finance may decide, through regulations, that institutions and companies of the State shall conduct their procurements in accordance with this Act and in the awarding of the contracts specified in paragraph 1. It may at the same time also be permitted by regulation to further define services acc. paragraph 1 by referring to a common procurement glossary.

Article 12.

Contracts awarded on the basis of an exclusive right, or concession.

This Act does not apply to public service contracts awarded to entities or the legal person of economic operators which themselves are considered contracting authorities or on the basis of an exclusive right which they enjoy pursuant to published law, regulation or administrative provision which is compatible with the provisions of the European Economic Area agreement.

The provisions of Chapters XI and XII apply to public concessions that exceed the threshold amounts of regulations issued by the minister on the awarding of concessions. Otherwise this Act does not cover such contracts.

The Minister shall issue regulations providing for the awarding of concession contracts in conformity with the commitments of the Icelandic State pursuant to the agreement of the European Economic Area and other international treaties. Regulations shall i.a. provide in more detail for the scope of activity, the principles for awarding and performing concessions and on threshold amounts for such concessions.

Article 13.

Public contracts between entities within the public sector

This Act does not cover contracts that are awarded to public legal persons if the following conditions are fulfilled:

- a. The controlled legal person is under the control of a contracting authority, or under the joint control of more than one contracting authority.
- b. More than 80 % of the activities of the controlled legal person are carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling contracting authority or by other legal persons controlled by that contracting authority.
- c. There is no direct private capital participation in the controlled legal person with the exception of non-controlling and non-blocking forms of private capital participation required by national legislative provisions which do not exert a decisive influence on the controlled legal person.

A contracting authority shall be deemed to exercise over a legal person a control similar to that which it exercises over its own departments within the meaning of sub-paragraph-a of paragraph 1 where it exercises a decisive influence over both strategic objectives and significant decisions of the controlled legal person. Furthermore, a controlled legal person is considered to be under the joint control of contracting authorities according to sub-paragraph-a of paragraph 1 if the following conditions are present:

- a. The controlled legal person is governed by a special governing board where the positions are occupied by contracting authorities.
- b. Contracting authorities can jointly have decision making powers both where they exercise a decisive influence over both strategic objectives and significant decisions of the controlled legal person in question.
- c. The controlled legal person does not pursue any interests which are contrary to those of the controlling contracting authorities

A contract concluded exclusively between two or more contracting authorities shall fall outside the scope of this Directive where all of the following conditions are fulfilled:

- a. The contract establishes or implements a cooperation between the participating contracting authorities with the aim of ensuring that public services they have to perform are provided with a view to achieving objectives they have in common
- b. That the cooperation of these entities concerns the public interest.
- c. The participating contracting authorities perform on the open market less than 20 % of the activities concerned by the cooperation.

For the determination of the percentage of activities referred to in according to sub-paragraph-b of paragraph 1 and sub-paragraph-c of paragraph 3 the average total turnover, or an appropriate alternative activity-based measure such as costs incurred by the relevant legal person or contracting authority with respect to services, supplies and works for the three years preceding the contract award shall be taken into consideration. If the necessary data is not available the criterion for the activity shall be assessed based on business plans, it shall be sufficient to show that the measurement of activity is credible, particularly by means of business projections.

Article 14. *Subsidised contracts*

The provisions of this Act shall apply to the awarding of works contracts that exceed the threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23, net of VAT, which are subsidised by the contracting authorities by more than 50% in the case of contracts for civil engineering activities, construction work, supplies and services, and also when a contract involves building work for hospitals, facilities intended for sports, recreation and leisure, school and university buildings and buildings used for administrative purposes.

In the case of a service contract exceeding the threshold amounts pursuant to paragraph 4 of Article 23, net of VAT, which are subsidised by contracting authorities by more than 50 % and which is connected to a work contract that is covered by paragraph 1 the provisions of

this Act shall also apply.

The respective contracting authority shall ensure compliance with this Act where they do not themselves award the contract that comes under paragraphs 1 or 2. The same applies if a contracting authority awards a contract on behalf of such an entity or is responsible for the awarding of the contract.

II. CHAPTER General provisions

Article 15.

Principles of procurement

Equal treatment, proportionality and transparency must be maintained in public procurement. Economic operators may not be discriminated against on grounds of nationality and neither is any unreasonable restricting of competition allowed. Proper measures must be taken in order to prevent conflict of interest in the procurement process in order to ensure equal treatment.

Stipulating in procurement documents that supply is to be delivered, service given or work carried out at a specified location is not considered to be discriminatory, provided that such a stipulation is based on legitimate arguments.

Article 16.

Principles regarding those who have rights according to this Act

An economic operator established in one of the states of the European Economic Area, or in one of the original member states of the European Free Trade Association, shall have the rights stated in this Act. However, those economic operators shall never have rights that are inferior to those of economic operators from other states. Economic operators from other states also have rights according to this Act in so far as they shall have rights based on any international agreements to which the Icelandic State is a party.

Article 17.

Confidentiality

The contracting authority may not disclose sensitive information forwarded to it by economic operators which they have designated as confidential. Included in such information is considered information about operations, specific technical solutions, unit price, financial matters and business matters, and other such information that can harm the interests of the economic operator if access is given to that information.

A contracting authority may demand that an economic operator maintain confidentiality regarding important information that is provided during the procurement process.

The provisions of paragraph 1 do not apply if otherwise provided for in this Act, in particular concerning obligations relating to the advertising of awarded contracts in the European Economic Area as set out in Article 84 of the Directive, and to informing candidates and tenderers of particular issues as set out in Article 85, as well as the obligation to provide information to the Public Procurements Complaints Commission according to paragraph 4 of Article 108.

Paragraph 1 does not otherwise affect the obligation of a public contracting authority to present information as required by the Information Act.

Article 18.

Reserved contracts for certain services

Contracting authorities may reserve the right to participate in public procurement procedures to sheltered workshops and economic operators whose main aim is the social and professional integration of disabled or disadvantaged persons. At the same time they may provide for such contracts to be performed in the context of sheltered employment programmes.

The condition for such reservation according to paragraph 1, is that at least 30% of the employees of those workshops, economic operators or programmes are disabled or disadvantaged workers.

If the procurement exceeds the threshold amounts according to Article 23 then that provision must be referred to in the contract notice.

Article 19.

Joint procurement

Contracting authorities may agree to perform certain specific procurements jointly in accordance with this Act.

When a contracting authority handles the procurement on his own behalf and on behalf of other contracting authorities, of contracting authorities participate in joint procurement procedures they become jointly responsible for fulfilling their obligations according to this Act.

Each contracting authority is responsible for fulfilling his responsibilities according to this Act, with respect to an agreement that has been made on his behalf during joint procurement procedures, and with respect to the part that he enters into in his own name.

The Minister may by regulation prescribe that government agencies are obligated to join up for specific procurement activities.

Article 20.

Procurement in another state within the European Economic Area

The contracting authority may use centralised purchasing activities in another state within the EEA in order to put up for tender the procurement of supplies or services that are subject to this Act. The State Trading Centre may also put up for tender procurement that is subject to this Act in another state within the EEA, in cooperation with foreign contracting parties, their associations or representatives, or centralised procurement agencies.

The Competition Authority must be notified of the planned procurement including argumentation for the application of authority according to paragraph 1 of Accompanying the argumentation there must be a competition assessment in accordance with the instructions from the State Trading Centre. The Competition Authority shall provide its opinion of the assessment and thereby take a position as to whether the tender is likely to disrupt competition in the domestic market. The opinion does not have an impact on the tender procedure. The contracting authority can close down a tender irrespective of the conclusion of the Competition Authority. If so requested a copy of a contract must be delivered following a tender.

Procurement that is based on this provision is subject to the regulations of the pertinent state, including regulations concerning complaints, the validity of the procurement decisions and damages.

Article 21.

Common procurement vocabulary

All references to classification systems in connection with public procurement that exceed threshold amounts for the EEA, acc. to paragraph 4 of Article 23, shall be based on the common procurement vocabulary (CPV).

Article 22.

Rules applicable to communication and submission of documents

All communication and information exchange referred to in this Article shall in general be conducted through electronic means. The tools to be used for communicating by electronic means, as well as their technical characteristics, shall be commonly available and interoperable with the information and communication technology products in general use. The equipment may not be of a type that could lead to inequality between economic operators, or would limit the access of a company to the procurement procedure.

Notwithstanding the provisions of paragraph 1 the contracting authority is not obligated to demand that electronic means be used for the submission of data under the following circumstances:

- a. if the use of electronic means would, because of the specialised nature of the procurement, require special equipment, device or file formats that are not generally accessible, or programmes, that are generally accessible, do not support,
- b. if the programmes that support the file formats that are compatible for the description of tenders, use file formats that other open, or generally accessible programmes are unable to handle, or are dependent upon patented licensing and it is not possible to make them accessible for download, or remote use by contracting authority,
- c. if the use of electronic methods would require specialised office equipment that the buyer generally does not have access to.
- d. if the procurement documents require that models be submitted that it is not possible to transmit through electronic means.
- e. if the use of other communication methods is possible, either due to security breach in electronic communication methods, or to protect in particular sensitive information.

If electronic methods are not used for communication the communication must be conducted by post, or by other appropriate medium.

It is permitted, notwithstanding the provisions of paragraphs 1-3, to have oral communication, outside of the most important aspects of the procurement procedures, if the communication is recorded in a satisfactory manner. The most important aspects of the procurement procedures will according to this view cover the procurement documents, requests to participate, confirmation of interest and tenders. Oral communication with the tenderers, that may have significant effect on the content and assessment of tenders, shall be registered in the appropriate manner, e.g. by written reports, audio reports, or by excerpts from the principal points of the communication.

Communication, transmission and storage of information shall be conducted in such a manner that the origin of the documents is ensured and that the documents have not been altered. Additionally, the confidentiality of tenders and requests to participate must be ensured, and the contracting authorities may examine the content of tenders and requests to participate only after the time limit set for submitting them has expired.

In the case of public works contracts and design contests it is permissible to demand the use of special electronic equipment. In such instances the contracting authorities shall offer other types of access, such as provided for in paragraph 7, until such equipment becomes generally accessible in the meaning of paragraph 1.

The contracting authority can, if necessary, demand that tools and equipment that is not generally accessible be used. The condition is that the contracting authority offer other type of option for access in the following manner:

- a. full, unrestricted and direct access, free of charge by electronic means to such tools and equipment from the date of notice, or from the date when invitation to confirm interest is sent; the text of the notice or the invitation to confirm interest must state the e-mail address where you can get access to these tools and equipment,
- b. a guarantee that a tenderer, who does not have access to the relevant tools and equipment, or who has no possibility to obtain access to these within the specific time limit, can have access to the procurement procedure by the temporary use of the access tools to be had free of charge, provided that the lack of access can not be tracked to the relevant tenderer, or
- c. by the obtainment of other type of route to submit a tender by electronic methods.

The following rules shall be generally applicable to devices for the electronic transmission and receipt of tenders and requests to participate:

- a. information regarding the specifications necessary for the electronic submission of tenders and requests to participate, including encryption and time-stamping, shall be available to all interested parties.
- b. the security level for electronic communication methods shall be specified, as may be applicable, during the various stages of a particular procurement procedure, and this shall be in the proper proportion to the risk that is involved,
- c. when a demand for a fully valid electronic signature is made, the contracting authority shall receive implemented electronic signatures, that are supported by a fully valid certificate, that is issued by an electronic signature certification service that is specified on trusted lists; the contracting authority shall support the formats that use advanced electronic signatures, and make the necessary technical arrangements to receive signatures; when a tender is signed with the support of a valid certificate that is listed on a trusted list, further additional requirements may not be made, that might prevent the use by the tenderer of such signatures.

III. CHAPTER

Threshold amounts

Article 23.
Threshold amounts

Any public procurement of supplies and services exceeding ISK 15,500,000 and procurement of works exceeding ISK 49,000,000 shall be put up for tender and made in accordance with the procurement procedures stipulated in Chapter IV. Threshold amounts for procurement of public service contracts relating to social services and other specialised

services according to Chapter VIII shall comply with paragraph 4.

Amounts according to paragraph 1 may be revised every other year in accordance with changes to the consumer price index, the first revision taking effect on 1 January 2018. These amounts may be rounded up to the next thousand. The Minister shall, with appropriate advance notice, make public and official the changes to be made to the threshold amounts according to the present Article.

The Minister may by issuing regulations provide for lower threshold amounts according to paragraph 1 in relation to procurements by public entities, with the exception of local communities, their agencies, other public bodies operated by them, or associations that these parties may have established.

The Minister shall publish threshold amounts for public procurement within the European Economic Area nominated in ISK through regulations in accordance with the commitments made by the Icelandic state according to the EEA agreement. The threshold amounts shall be revised every two years, for the first time on 1 January 2018.

Article 24.

Procurement below domestic threshold amounts

When procurement is below the threshold amount as specified pursuant to paragraph 1 of Article 23, the contracting authority must at all times ensure efficiency and make comparisons between as many economic operators as possible. Such comparisons must as a rule be made through electronic means. These procurements shall take aspects of competition into consideration and be made in compliance with the equality provisions of Article 15 and with Article 49 on technical specifications.

Article 25.

Calculating the value of contracts

The calculation of the estimated value of a contract shall be based on the total amount that the contracting authority will pay for the procurement, net of VAT. This calculation shall take account of the estimated total amount, including any form of option and any renewals of the contract, as clearly stipulated in the procurement documents.

If the contracting authority intends to offer the tenderers or the candidates money prizes, or other extra payment it must be taken into account when calculating the estimated value of the contract.

This estimate must be valid at the moment at which the contract notice is sent for publication or, in cases where such notice is not required, at the moment at which the contracting authority commences the procurement procedure.

No works project or purchase of supplies and/or services may be subdivided in order to bring a procurement below the threshold amounts, unless this is justifiable on objective grounds.

When a contracting authority is subdivided into separate organisational units the estimated total amount of the procurements by all the units must be taken into account. If an organisational unit is independently responsible for its procurement, or specific types of the procurements, their value may be estimated irrespective of the total procurement.

Article 26.

Calculating the value of work contracts

When calculating the estimated value of a work contract the calculations shall be based on the costs of the work in addition to the estimated total value of supplies and services that the contracting authority provides the economic operator with, provided that this is necessary for the execution of the work.

Article 27.

Calculating the value of supply contracts

The estimation of the value of a supply contract shall include the cost of transporting the supplies in the price of the supplies. If supplies are purchased "free on board" (fob) in a foreign port, however, transport shall not be included in the supply price.

In the case of contracts for the lease, rental or hire purchase of supplies, the basis for calculating the estimated contract value shall be:

- a. When the term of the contract is less than or equal to 12 months, the total estimated value for the term of the contract shall be used as basis for contract value. When the term of the contract is greater than 12 months, the total value including the estimated residual value of the supplies shall be used at the end of the term.
- b. In the case of a contract without a fixed term or the term of which cannot be defined, the estimated value shall be based on the monthly value multiplied by 48.

Article 28.

Calculating the value of service contracts

Where insurance services are concerned, the value to be taken as a basis for estimating the value of a contract shall be the premium payable and other forms of remuneration. Where banking and financial services are concerned, the value to be taken as a basis for estimating the value of a contract shall be based on the fees, commissions and interest in addition to other forms of remuneration. When a contract involves design, the value to be taken as a basis for estimating the value of a contract shall be based on the fees, commission payable and other forms of remuneration.

When a contract does not indicate a total price, the basis for calculating the estimated contract value shall be:

- a. For a contract with a term of 48 months or less, the value to be taken as a basis for estimating the value of a contract shall be based on the estimated contract value for its duration.
- b. In the case of a contract without a fixed term or the term of which cannot be defined, the estimated value shall be based on the monthly value multiplied by 48.

Article 29.

Subdivided procurements

Where a procurement of work or services is subdivided, resulting in several separate contracts, account shall be taken of the total estimated value of all such lots. The same applies when procurements of supplies of the same type are subdivided into several separate

contracts. Where the aggregate value of the contracts exceeds the threshold amount, the value of each separate contract shall be regarded as exceeding the threshold.

When the aggregate value of contracts as specified in paragraph 1 exceeds the threshold amount, individual contracts may be made for up to 20% of the aggregate value of the contracts without putting them out to tender.

Article 30.

Calculating the value of ongoing or renewable supply and service contracts

In the case of contracts which are regular in nature or which are intended to be renewed within a given period, the calculation of the estimated contract value shall be based on the following:

- a. Either with reference to the total actual value of similar contracts awarded during the preceding 12 months or financial year, adjusted to take account of the changes in quantity or the value over the next 12 months;
- b. Or with reference to the estimated cost during the next twelve months, or a greater period if applicable, from the first delivery of the supplies or services.

The choice of method used to calculate the estimated value of a public contract may not be made with the intention of circumventing the requirement to put it out to tender.

Article 31.

Calculating the value of framework agreements and dynamic purchasing systems

With regard to framework agreements, or dynamic purchasing systems, the value to be taken into consideration shall be the maximum estimated value, net of VAT, of all the contracts envisaged for the total term of the framework agreement or the dynamic purchasing system.

Article 32.

Calculating the value of innovative partnerships

In the case of innovative partnerships the estimated value shall be calculated based on the total value of research and development activities, net of VAT during all stages of the intended partnership, in addition to supplies, services or works that are going to be developed and purchased at the end of the partnership.

IV. CHAPTER Procurement procedures

Article 33.

Principles for selecting the procurement procedure

Procurement above threshold amounts according to paragraphs 1 and 4 of Article 23 shall be made on the basis of an open or restricted procedure according to further details in the rules of V., VI. and VII. chapter. It is also permitted to offer an invitation to an innovative partnership according to Article 38, and procurements are also permitted based on framework agreements according to Article 40, and on dynamic purchasing systems according to Article 41.

Notwithstanding the provisions of paragraph 1, competitive procedure and competitive dialogue is permitted in the following instances, regardless of whether it is a work, supply or service contract:

- a. When it is not possible to meet the needs of the contracting authority without adjusting the solutions that are available.
- b. When procurement includes design or innovation.
- c. When a contract can not be awarded without prior negotiations because of the complexity, risk or specialised the contract is. A contract is considered to be particularly complex when it is not possible in an objective way to define the technical features that can satisfy the needs or objectives of the contracting authority, or if the contracting authority can not define the legal or financial structure of a construction.
- d. When the contracting authority can not define the technical descriptions in sufficient detail by reference to a standard, the European Technical Assessments, common technical specifications or technical guidelines.
- e. When only invalid tenders are received, or tenders that do not meet the conditions of the procurement procedures in an open or restricted procedure. Under such circumstances the contracting authority does not need to issue an open notice, if the procedure covers all tenderers who meet the criteria for qualitative selection that is presented in Articles 68 -77, and who submitted a tender during the original tendering process, in accordance with the formal requirements of the procurement procedures.

Procurement procedures according to paragraphs 1 and 2 must be advertised through contract notice in accordance with Article 55 and as the case may be Article 56.

Notwithstanding paragraphs 1-3 it is permitted to commence negotiated procedure without a prior publication of a contract notice but only under the conditions set forth in Article 39.

Article 34.

Open procedure

In an open procedure all economic operators may submit a tender following a contract notice. Accompanying the tender must be information for the qualitative selection which the contracting authority has requested in an advertisement or in the procurement documents.

Article 35.

Restricted procedure

In a restricted procedure the economic operators can apply for permission to participate in a procurement procedure following a contract notice by submitting information concerning a qualitative selection which the contracting authority has requested in a notice or in the procurement documents. Buyer may by pre-selection limit the number of competent participants who are invited to participate in the procedure in accordance with Article 78. Only the economic operators whom the contracting authority invites to participate, after having assessed the submitted information, may submit a tender in a restricted procedure.

Article 36.

Competitive procedure with negotiation

Under the Competitive Procedure with Negotiation, any economic operator may request to participate in a procurement procedure following a contract notice by submitting information for a qualitative selection that the contracting authority requests in a notice or in the procurement documents. Buyer may by pre-selection limit the number of competent participants who are invited to participate in the procedure in accordance with Article 78. Only the economic operators that the contracting authority invites to participate, after having evaluated the information presented may submit a tender in a competitive procedure that shall be the basis for continuing negotiations.

In the procurement documents, contracting authorities shall identify the subject-matter of the procurement by providing a description of their needs and the characteristics required for the supplies, works or services to be procured. They shall also indicate which elements of the description define the minimum requirements to be met by all tenders. The information provided shall be sufficiently precise to enable economic operators to identify the nature and scope of the procurement and decide whether to request to participate in the procedure.

Contracting authorities shall negotiate with tenderers the initial and all subsequent tenders submitted by them, except for the final tender, in the meaning of paragraph 6, to improve the content thereof. The minimum requirements and the award criteria shall not be subject to negotiations. The contracting authority may however accept the original tender without negotiation if it reserved the right to do this in the contract notice or in an invitation to confirm interest.

During the negotiations, contracting authorities shall ensure the equal treatment of all tenderers. In particular, they shall not provide information in a discriminatory manner which may give some tenderers an advantage over others. The contracting authorities shall inform all tenderers, whose tenders have not been eliminated pursuant to paragraph 5, in writing of any changes to the technical specifications or other procurement documents. Following these changes, contracting authorities shall provide sufficient time for tenderers to modify and re-submit amended tenders, as appropriate. Contracting authorities may not reveal to the other participants any solutions proposed or other confidential information communicated by a candidate participating in the dialogue without his/her agreement.

Contracting authorities may provide for the negotiated procedure to take place in successive stages in order to reduce the number of participants. Such reduction shall be based on the award criteria in the contract notice, in the invitation to confirm interest, or in other procurement documents. It must be indicated in the publication or in the procurement documents which method will be used.

When the contracting authority intends to conclude the negotiations, it shall inform the remaining tenderers and set a common deadline to submit any new or revised tenders. The contracting authority shall verify that the final tenders are in conformity with the minimum requirements and that they comply with paragraph 1 of Article 66. The contracting authority shall assess the final tenders on the basis of the award criteria and award the contract in accordance with paragraph 5 of Article 78, and Article 79-81.

Article 37. *Competitive dialogue*

In competitive dialogues, any economic operator may submit a request to participate in response to a contract notice by providing the information for qualitative selection that is requested by the contracting authority through publication or procurement documents. Buyer may by pre-selection limit the number of competent participants who are invited to participate in the procedure in accordance with Article 78. Only those economic operators invited by the contracting authority through a pre-selection process, following the assessment of the

information provided, may participate in the competitive dialogue. The award criteria for competitive dialogue should be based on the best price-quality ratio in accordance with subparagraph-3 of paragraph 1 of Article 79.

The contract notice should set out the needs and requirements of the contracting authority, which it shall define in that notice or in the procurement documents. At the same time and in the same documents, they shall also set out and define the chosen award criteria and set out an indicative time-frame.

Contracting authorities shall open, with the candidates selected in accordance with the relevant provisions of Article 78, a dialogue the aim of which shall be to identify and define the means best suited to satisfying their needs. They may discuss all aspects of the contract with the chosen candidates during this dialogue.

During the dialogue, contracting authorities shall ensure equality of treatment among all tenderers. In particular, they shall not provide information in a discriminatory manner which may give some tenderers an advantage over others. Contracting authorities may not reveal to the other participants solutions proposed or other confidential information communicated by a candidate participating in the dialogue without his/her agreement.

Contracting authorities may provide for the procedure to take place in successive stages in order to reduce the number of solutions to be discussed during the dialogue stage. Such reduction of the number of solutions shall be based on the award criteria in the contract notice or the procurement documents. The contract notice or the procurement documents shall indicate that recourse may be had to this option.

The contracting authority shall continue the dialogue until it has demarcated the solution, or the solutions that will meet its needs.

Having declared that the dialogue is concluded and having so informed the participants, contracting authorities shall ask them to submit their final tenders on the basis of the solution or solutions presented and specified during the dialogue. These tenders shall contain all the elements required and necessary for the performance of the project. The participants shall be permitted to clarify, specify and fine-tune their tenders at the request of the contracting authority. However, such clarification, specification, fine-tuning or additional information may not involve changes to the basic features of the tender or the call for tender, variations in which are likely to distort competition or have a discriminatory effect.

Contracting authorities shall assess the tenders received on the basis of the award criteria laid down in the original contract notice or in the procurement documents. The contracting authority may continue negotiations with the tenderer identified as having submitted the tender presenting the best price-quality ratio in accordance with Article 79, in order to confirm financial commitments contained in the tender, provided this does not have the effect of materially modifying essential aspects of the tender or the contract notice so it does not risk distorting competition or causing discrimination.

The contracting authorities may specify prices or payments to the participants in the dialogue.

Article 38.

Innovative partnership

In innovation partnerships, any economic operator may submit a request to participate in response to a contract notice by providing the information for qualitative selection that is requested by the contracting authority in the contract notice or in the procurement documents. Buyer may by pre-selection limit the number of competent participants who are invited to participate in the procedure in accordance with Article 78. Only the economic operators which the contracting operator invites to participate after having evaluated the submitted

information can participate in the partnership. The contracting authority may decide to set up the innovation partnership with one partner or with several partners conducting separate research and development activities. The contracts shall be awarded on the sole basis of the award criteria of the best price-quality ratio in accordance with sub-paragraph 3 of paragraph 1 of Article 79.

In the procurement documents, the contracting authority shall identify the need for an innovative product, service or works that cannot be met by purchasing products, services or works already available on the market. It shall indicate which elements of this description define the minimum requirements to be met by all tenders as well as set down conditions that apply to intellectual property rights. The information provided in the procurement documents shall be sufficiently precise to enable economic operators to identify the nature and scope of the required solution and decide whether to request to participate in the procedure.

The innovation partnership shall aim at the development of an innovative product, service or works and the subsequent purchase of the resulting supplies, services or works, provided that they correspond to the performance levels and maximum costs agreed between the contracting authorities and the participants. The innovation partnership shall be structured in successive phases following the sequence of steps in the research and innovation process, which may include the manufacturing of the products, the provision of the services or the completion of the works. The innovation partnership shall set intermediate targets to be attained by the partners and provide for payment of the remuneration in appropriate instalments. Based on those targets, the contracting authority may decide after each phase to terminate the innovation partnership or, in the case of an innovation partnership with several partners, to reduce the number of partners by terminating individual contracts, provided that the contracting authority has indicated in the procurement documents those possibilities and the conditions for their use.

The contracting authorities shall negotiate with tenderers the initial and all subsequent tenders submitted by them, except for the final tender, to improve the content thereof and adjust it to the needs of the contracting authority. The minimum requirements and the award criteria shall not be subject to negotiations.

During the negotiations, contracting authorities shall ensure the equal treatment of all tenderers. In particular, they shall not provide information in a discriminatory manner which may give some tenderers an advantage over others. They shall inform all tenderers whose tenders have not been eliminated, pursuant to paragraph 6, in writing of any changes to the technical specifications or other procurement documents other than those setting out the minimum requirements. Following these changes, contracting authorities shall provide sufficient time for tenderers to modify and re-submit amended tenders, as appropriate. Contracting authorities may not reveal to the other participants solutions proposed or other confidential information communicated by a candidate participating in the dialogue without his/her agreement.

Contracting authorities may provide for the procedure to take place in successive stages in order to reduce the number of participants. Such reduction shall be based on the award criteria in the contract notice, in the invitation to confirm interest, or in other procurement documents. The contract notice or the procurement documents shall indicate that recourse may be had to this option.

In selecting candidates, contracting authorities shall in particular apply criteria concerning the candidates' capacity in the field of research and development and of developing and implementing innovative solutions. In the case of an innovation partnership with several partners, the contracting authority may not reveal to the other partners solutions proposed or other confidential information communicated by a partner in the framework of the partnership without that partner's agreement.

The contracting authority shall ensure that the structure of the partnership and, in particular, the duration and value of the different phases reflect the degree of innovation of the proposed solution and the sequence of the research and innovation activities required for the development of an innovative solution. The estimated value of supplies, services or works shall not be disproportionate in relation to the investment required for their development.

Article 39.

Negotiated procedure without prior publication of a contract notice

Contracting authorities may award contracts by a negotiated procedure without prior publication of a contract notice in the following cases, regardless of whether it is a work, supply or service contract:

- a. When no tenders or no suitable tenders, no applications, or no valid applications have been submitted in response to an open procedure or a restricted procedure, provided that the initial conditions of contract are not substantially altered.
- b. When only one economic operator is being considered for artistic reasons, the aim of the procurement is the creation or acquisition of a unique work of art or artistic performance, competition is absent for technical reasons or for reasons connected with the protection of exclusive rights.
- c. When a procurement is strictly necessary for reasons of extreme urgency brought about by unforeseen events and the time limit for the open, restricted or negotiated procedures cannot be complied with. The circumstances invoked to justify extreme urgency must not in any event be attributable to the contracting authority.

In the case of supplies procurement, contracting authorities may award contracts by a negotiated procedure without prior publication of a contract notice in the following cases:

- a. When the products involved are manufactured purely for the purpose of research, experimentation, study or development. This provision does not extend to quantity production to establish commercial viability or to recover research and development costs.
- b. In the case of additional deliveries which are intended either as a partial replacement of normal supplies or installations or as the extension of existing supplies or installations where a change of supplier would oblige the contracting authority to acquire material having different technical characteristics which would result in incompatibility or disproportionate technical difficulties in operation and maintenance. The length of such contracts as well as that of recurrent contracts may not, as a general rule, exceed three years.
- c. When the supplies are quoted and purchased on a commodity market.
- d. For the purchase of supplies on particularly advantageous terms, either from a supplier which is definitively winding up its business activities or from the receivers or liquidators of a bankruptcy, or a supplier in moratorium, or in composition..

In the case of services procurement, contracting authorities may award contracts by a negotiated procedure without prior publication of a contract notice when the contract

concerned follows a design contest and must, under applicable rules for, be awarded to the successful candidate or to one or more of the successful candidates. In the latter case, all successful candidates shall be invited to participate in the negotiations.

In the case of services procurement, contracting authorities may award contracts by a negotiated procedure without prior publication of a contract notice when new works or services consisting in the repetition of similar works or services are entrusted to the economic operator to whom the same contracting authorities awarded the initial contract, provided that such works or services are in conformity with the original project for which the initial contract was awarded. As soon as the first project is put up for tender, the possible use of this procedure shall be disclosed and the total estimated cost of subsequent works or services shall be taken into consideration by the contracting authorities when they apply the provisions of CHAPTER III This procedure may be used only during the three years following the conclusion of the original contract.

Article 40.

Framework agreements

Framework agreements shall be concluded in accordance with the procedures laid down in this Act. A framework agreement is an agreement between one or more contracting authorities and one or more economic operators, the purpose of which is to establish the terms governing contracts to be awarded during a given period. The term of a framework agreement may not exceed four years, save in exceptional cases duly justified, in particular by the subject of the framework agreement.

The parties to the framework agreement shall be selected by applying the award criteria set in accordance with Article 79. A framework agreement may state that contracting authorities are not bound to trade solely with parties to the framework agreement on the purchases specified in the agreement, provided that those deviations are specified in the procurement documents.

Contracts based on a framework agreement shall be awarded in accordance with the procedures laid down in paragraphs 4 and 5. Those procedures may be applied only between the contracting authorities and the economic operators originally party to the framework agreement. When awarding contracts based on a framework agreement, the parties may under no circumstances make substantial amendments to the terms laid down in that framework agreement, in particular in the case referred to in paragraph 4 of

Where a framework agreement is concluded with a single economic operator, contracts based on that agreement shall be awarded within the limits of the terms laid down in the framework agreement. For the award of those contracts, contracting authorities may consult the operator party to the framework agreement in writing, requesting it to supplement its tender as necessary.

Where a framework agreement is concluded with more than one economic operators, and all the terms of a framework agreement are decided, and objective criteria to determine qualitative selection of a framework agreement holder are available in the procurement documents for the framework agreement, it is permitted to make individual contracts with the framework agreement holder in accordance with the provisions of the framework agreement. If the terms laid down in a framework agreement are in any way undecided, the parties to the framework agreement may submit mini-tenders, as appropriate, based on more precisely formulated technical requirements, in accordance with the following procedures:

- a. For every contract to be awarded, contracting authorities shall consult, in writing, the economic operators capable of performing the contract.

- b. Contracting authorities shall fix a time limit which is sufficiently long to allow tenders for each specific contract to be submitted, taking into account factors such as the complexity of the subject-matter of the contract and the time needed to send in tenders.
- c. Tenders shall be submitted in writing, and their content shall remain closed until the stipulated time limit for reply has expired.
- d. Contracting authorities shall award each contract to the tenderer who has submitted the best tender on the basis of the award criteria set out in the specifications of the framework agreement.

Article 41.

Dynamic purchasing systems

Procurement through a dynamic purchasing system shall be implemented in restricted procedure in accordance with the rules that apply to such tendering process. The provisions of paragraphs 1–3 of Article 59 shall apply for the deadlines for submitting requests to participate in a dynamic purchasing system. All the tenderers satisfying the requirements of Chapter VII shall have the right to membership in a dynamic purchasing system. When a dynamic purchasing system is established, contracting authorities shall use solely electronic means in accordance with Article 22 .

It is permitted under a dynamic purchasing system to indicate any division into categories of products, works or services that are objectively identified based on the characteristics of procurement within the relevant category; Where the dynamic purchasing system has been divided into categories, the applicable award criteria for each category shall be specified.

When procurement is made through the dynamic purchasing system the contracting authority shall:

- a. Publish a contract notice making it clear that a dynamic purchasing system is involved.
- b. Indicate in the specification, the nature of the purchases envisaged under that system, as well as all the necessary information concerning the purchasing system, the electronic equipment used and the technical connection arrangements and specifications.
- c. Indicate any division into categories of products, works or services and the characteristics defining them;
- d. Offer by electronic means, on publication of the notice and up to the expiry of the system, unrestricted, direct and full access to the specification and to any additional documents. The contracting authority shall indicate in the notice the Internet address at which such documents may be consulted.

Contracting authorities shall give any economic operator, throughout the entire period of the dynamic purchasing system, the possibility of submitting an indicative tender and of being admitted to the system under the conditions referred to in paragraph 1. The contracting authority shall take a decision whether a request for participation meets the requirements within a period of ten days from its receipt. It is however permitted to extend the deadline for a period of 15 days in special reasoned cases. It is also permitted to extend this deadline provided that no tender is received in the meantime. The contracting authority must specify

the period of the extended deadline in the procurement documents. The contracting authority shall inform economic operators as soon as possible of whether it has obtained access to the purchasing system or not.

Contracting authorities shall invite all tenderers admitted to the dynamic purchasing system to submit a tender for each specific contract to be awarded under the system. Where the purchasing system has been divided into categories of works, products or services, contracting authorities shall invite all economic operators having been admitted to the category corresponding to the specific procurement concerned to submit a tender. At least ten calendar days shall be given to submit a tender. Contracting authorities shall award the contract to the tenderer which submitted the best tender on the basis of the award criteria set out in the contract notice in the dynamic purchasing system. Those criteria may be formulated more precisely in the invitation to submit a tender.

Contracting authorities may, at any time during the period of validity of the dynamic purchasing system, require admitted participants to submit a renewed and updated self-declaration, cf. paragraph 1 of Article 73, within five working days from the date on which that request is transmitted.

Contracting authorities shall indicate the period of validity of the dynamic purchasing system in the call for competition. No charges may be collected for applications to the system or from parties to the system.

Article 42.

Use of electronic auctions

Contracting authorities are permitted to make procurements by means of electronic auctions according to the following provisions of this Article.

In open or restricted procedures or competitive procedures with negotiation, the contracting authorities may decide that the award of a public contract shall be made through electronic auction when the content of the procurement documents, in particular the technical specifications, can be established with precision. When the same conditions are met, an electronic auction may be held among the parties to a framework agreement as provided for in paragraph 5 of Article 40 and during competitions for contracts to be awarded under the dynamic purchasing system referred to in Article 41. An electronic auction shall be based on:

1. either solely on prices, when the contract is to be awarded to the lowest price, or
2. prices and/or on the new values of the features of the tenders indicated in the procurement documents where the contract is awarded on the basis of the best price-quality ratio.

A contracting authority which decides to hold an electronic auction shall state that fact in the contract notice, or in an invitation to confirm interest.

Before proceeding with an electronic auction, contracting authorities shall make a full initial evaluation of the tenders in accordance with the award criteria set and with the weighting fixed for them. All tenderers who have submitted valid tenders shall at the same time be invited to participate in an electronic auction. The invitation to tenderers shall contain all relevant information concerning how the respective tenderer connects to the electronic auction system being used along with information about the date and time of the start of the electronic auction. The electronic auction may take place in a number of successive phases. The electronic auction may not start sooner than two working days after the date on which notifications were sent to economic operators.

When the contract is to be awarded on the basis of the most economically advantageous tender, the notification to the tenderer shall be accompanied by the outcome of a full evaluation of the tender, carried out in accordance with Article 79. The notification shall also state the mathematical formula to be used in the electronic auction to automatically renew rankings on the basis of the new prices and/or new values submitted. That formula shall incorporate the weighting of all the criteria fixed to determine the most economically advantageous tender, as indicated in the contract notice or in the tender specifications. Any weighting ranges for assessing values that have been indicated in the contract notice or in the tender specifications shall be reduced to a specified value. Where variants are authorised, a separate formula shall be provided for each permitted variant.

Throughout each phase of an electronic auction, the contracting authorities shall provide all tenderers with sufficient information to enable them to ascertain their relative rankings at any moment. Contracting authorities may also communicate other information to tenderers concerning other prices or values submitted, provided that that is stated in the tender specifications. Contracting authorities may also announce the number of participants in that phase of the auction. In no case, however, may contracting authorities disclose the identities of the tenderers during any phase of an electronic auction.

Contracting authorities shall close an electronic auction in one or more of the following manners:

- a. By specifying in advance the fixed date and time for the closure of an auction in the notice.
- b. When they receive no more new prices or new values which meet the requirements concerning minimum differences. In that event, a notice shall state the time that will be allowed to elapse after receiving the last submission until the close of the electronic auction.
- c. When the number of phases in the auction, fixed in the invitation, has been completed.

When a contracting authority decides to close an electronic auction in accordance with Item c, of paragraph 7 possibly in combination with the arrangements laid down in Item b, of paragraph 7 the invitation in which the tenderer was invited to take part in the auction shall indicate the timetable for each phase of the auction.

After closing an electronic auction, the contracting authority shall award the contract to the most economically advantageous tender on the basis of the results of the electronic auction in accordance with Article 79.

Article 43. *Electronic catalogues*

Where the use of electronic means of communication is required in a procurement procedure, contracting authorities may require tenders to be presented in the format of an electronic catalogue or to include an electronic catalogue. Electronic catalogues shall be established by economic operators with a view to participating in a given procurement procedure in accordance with the technical specifications and format established by the contracting authority. Furthermore, electronic catalogues shall comply with the requirements for electronic communication tools as well as with any additional requirements set by the contracting authority in accordance with Article 22.

Where the presentation of tenders in the form of electronic catalogues is required, contracting authorities shall state so in the contract notice or in the invitation to confirm

interest. Also indicate in the tender specifications all the necessary information pursuant to paragraph 8 of Article 22, about the format, the electronic equipment used and the technical connection arrangements and specifications.

Where a framework agreement has been concluded with more than one economic operator following the submission of tenders in the form of electronic catalogues, contracting authorities may submit mini-tenders between framework agreement parties for specific contracts on the basis of updated catalogues. In such mini-tender, contracting authorities shall use either of the following methods:

- a. invite economic operators to resubmit their electronic catalogues, adapted to the requirements of the contract in question, or
- b. notify economic operators that they intend to collect from the electronic catalogues which have already been submitted the information needed to constitute tenders adapted to the requirements of the contract in question; provided that the use of that method has been announced in the tender specification for the framework agreement.

When a mini-tender is held for particular contracts, cf. item-b of paragraph 3, they shall notify the economic operators of the date and time at which they intend to collect the information needed to constitute tenders adapted to the requirements of the specific contract in question. The tenderers shall be given the possibility to refuse such collection of information. Contracting authorities shall allow for an adequate period between the notification and the actual collection of information. Before awarding the contract, contracting authorities shall present the collected information to the tenderer concerned so as to give it the opportunity to contest or confirm that the tender thus constituted does not contain any material errors.

Contracting authorities may also award contracts based on a dynamic purchasing system by requiring that offers for a specific contract are to be presented in the format of an electronic catalogue. Contracting authorities may also award contracts based on a dynamic purchasing system in accordance with sub-paragraph-b of paragraph 3 and paragraph 4 provided that the request for participation in the dynamic purchasing system is accompanied by an electronic catalogue in accordance with the technical specifications and format established by the contracting authority. That catalogue shall be completed subsequently by the economic operators, when they are informed of the contracting authority's intention to constitute tenders electronic catalogues, cf. sub-paragraph-b of paragraph 3.

Article 44.

Arrangement of design contests

The provisions of this Article cover design contests where the total value of the prizes and/or other payments to participants is over the threshold amount for service procurements pursuant to Article 23.

When a design contest is held as a stage in the procurement of a service, the total value of the contract must be taken into account, net of VAT, including those payments covered by paragraph 1. When a design contest is held and the contracting authority has not relinquished its right to make a service contract by negotiated procedures according to paragraph 3 of Article 39 at the completion of the design contest, the total possible value of the service contract, net of VAT, plus payments according to paragraph 1 shall be taken into account.

The admission of participants to design contests shall not be limited by reference to nationality or domicile in a particular region, or restricted on the grounds that they should be

either natural or legal persons.

Contracting authorities which wish to carry out a design contest shall make known their intention by means of a contest notice. If the contracting authority intends to award a service contract later, in accordance with paragraph 3 of Article 39, it must be stated in the notice of the contest. The notice or specifications referred to in a notice shall contain information regarding the arrangement of the contest, the criteria for selecting participants if their number is limited and the criteria for selecting plans or proposals. The notice and its publication shall in other respects comply with the rules concerning contract notices and their publication, as applicable. Participants in a design contest shall be informed of the results of the contest. If the release of information would impede law enforcement, be contrary to the public interest, prejudice the legitimate commercial interests of a particular enterprise, whether public or private, or might prejudice fair competition between service providers, such information need not be published.

Where design contests are restricted to a limited number of participants, the contracting authorities shall lay down clear and non-discriminatory selection criteria. In any event, the number of candidates invited to participate shall be sufficient to ensure genuine competition.

The jury shall be composed exclusively of natural persons who are independent of participants in the contest. Where a particular professional qualification is required from participants in a contest, at least a third of the members of the jury shall have that qualification or an equivalent qualification.

The jury shall be autonomous in its decisions or opinions. It shall examine the plans and projects submitted by the candidates solely on the basis of the criteria indicated in the contest notice, in accordance with paragraph 4 of It shall record its ranking of projects in a report, signed by all of its members, made according to the merits of each project, together with its remarks and any points which may need clarification. Candidates may be given the opportunity to answer questions which the jury has recorded in the minutes to clarify any aspects of the projects. Complete minutes shall be drawn up of the dialogue between jury members and candidates.

V. CHAPTER

Procurement documents and the preparations for procurement

Article 45.

Preliminary market consultations

Before launching a procurement procedure, contracting authorities may conduct market consultations with a view to preparing the procurement and informing economic operators of their procurement plans and requirements.

For this purpose, contracting authorities may for example seek or accept advice from economic operators, independent experts or authorities. That advice may be used in the planning and conduct of the procurement procedure, provided that such advice does not have the effect of distorting competition and does not result in a violation of the principles of non-discrimination and transparency.

Article 46.

Prior involvement of economic operator in the preparation of the procurement procedure.

Where an economic operator, or a party who has connections to an economic operator has advised the contracting authority, or has otherwise been involved in the preparation of the procurement procedure, the contracting authority shall take appropriate measures to ensure that competition is not distorted by the participation of that party. Such measures shall include

the communication to the other candidates and tenderers of relevant information and the fixing of adequate time limits for the receipt of tenders.

The economic operator concerned shall only be excluded from the procedure where there are no other means to ensure compliance with the duty to observe the principle of equal treatment. Prior to any such exclusion, an economic operator shall be given the opportunity to prove that its involvement, or the involvement of related parties in preparing the procurement procedure is not capable of distorting competition.

Article 47.

General terms

Procurement documents shall include all information necessary for the tenderer to make a tender. The following shall be included in procurement documents, as applicable:

- a. Tender specification where quantities and other relevant issues are stipulated.
- b. The name of the contracting authority, the ID number, and all information concerning communications with the tender co-ordinator.
- c. Presentation of tenders.
- d. List of procurement documents.
- e. Deadlines, location and date of tender opening.
- f. Delivery time or duration of execution.
- g. Period of validity of tenders.
- h. Payments, indexation and insurance, if applicable.
- i. Documents to prove financial and technical competencies that the bidder shall provide, or may be required to provide, cf. Articles 71 and 72.
- j. Handling of inquiries from prospective tenderers.
- k. Delivery terms.
- l. Language or languages in which the tenders shall be submitted.
- m. Award criteria.
- n. Whether contract is divided into separate parts, cf. Article 53, and how many parts each economic operator may submit a tender for.
- o. Whether variants are permissible and the terms under which they can be made, including the minimum requirements such tenders need to fulfil.
- p. Deadline for the contracting authority to accept a bid.

Article 48.

Tender form

A tender form shall be included with the procurement documents, and it shall be presented in such a manner that all bids are submitted in the same fashion, and may thus be readily compared.

Article 49.

Technical specifications

The technical specifications shall be set out in the procurement documents. The technical specification shall lay down the characteristics required of a works, supply or service. Those characteristics may refer to the specific process or method of production or provision of the requested works, supplies or services or to a specific process for another stage of its life cycle even where such factors do not form part of their material substance provided that they are linked to the subject-matter of the contract and proportionate to its value and its objectives. The technical specifications may also specify whether the transfer of intellectual property rights will be required.

The technical specifications shall, except in duly justified cases, be drawn up so as to take into account accessibility criteria for persons with disabilities or design for all users. Where mandatory accessibility requirements are adopted by a legal act, technical specifications shall, as far as accessibility criteria for persons with disabilities or design for all users are concerned, be defined by reference thereto.

Technical specifications shall afford equal access for economic operators. They may not have the effect of creating unjustified obstacles to the opening up of public procurement to competition.

Without prejudice to mandatory national technical rules to the extent that they are compatible with the obligations of the Republic of Icelandic pursuant to the EEA agreement, technical specifications shall be formulated in any of the following manners:

- a. By reference to any of the following and in the order of preference as here stated:
  1. national standards transposing European standards,
  2. European technical approvals,
  3. common technical specifications,
  4. international standards
  5. other technical reference systems established by the European standardisation bodies.

When the above documents do not exist, it is permissible to refer to Icelandic standards, Icelandic technical approvals or Icelandic technical specifications relating to the design, calculation and execution of the works and use of the products. Each reference shall be accompanied by the words "or equivalent" or similar wording.

- b. In terms of performance or functional requirements; the latter may include environmental characteristics. However, such parameters must be sufficiently precise to allow tenderers to determine the subject-matter of the contract and to allow contracting authorities to compare tenders.
- c. In terms of performance or functional requirements as mentioned in Item b, with reference to the specifications mentioned in Item a as a means of presuming conformity with such performance or functional requirements.

- d. By referring to the specifications mentioned in Item a for certain characteristics, and by referring to the performance or functional requirements mentioned in Item b for other characteristics.

Unless justified by the subject-matter of the contract, technical specifications shall not refer to a specific make or source, or a particular process, or to trade marks, patents, types or a specific origin or production with the effect of favouring or eliminating certain undertakings or certain products. Such reference shall be permitted on an exceptional basis, where a sufficiently precise and intelligible description of the subject-matter of the contract pursuant to paragraph 4 is not possible; such reference shall be accompanied by the words "or equivalent" or similar wording.

Where a contracting authority makes use of Item a of paragraph 4, it cannot reject a tender on the grounds that the products and services tendered for do not comply with the specifications to which it has referred once the tenderer proves in his tender to the satisfaction of the contracting authority, by whatever appropriate means, that the solutions which he proposes satisfy in an equivalent manner the requirements defined by the technical specifications. An appropriate means might be constituted by a technical dossier of the manufacturer or a test report from a recognised body, cf. Article 51.

Where a contracting authority uses paragraph 4 to lay down requirements for performance or functional requirements, it may not reject a tender for works, products or services which comply with a national standard transposing a European standard, with a European technical approval, a common technical specification, an international standard or other technical reference system established by a European standardisation body, if these specifications address the performance or functional requirements which it has laid down. In his tender, the tenderer must prove to the satisfaction of the contracting authority and by any appropriate means that the work, product or service in compliance with the standard meets the performance or functional requirements of the contracting authority. An appropriate means might be constituted by a technical dossier of the manufacturer or a test report from a recognised body, cf. Article 51.

Article 50.

Labels

Where contracting authorities intend to purchase works, supplies or services with specific environmental or social characteristics they may require a specific label as means of proof that the required conditions are fulfilled. The contracting authority may require specific environmental or social characteristics in the technical specifications, the award criteria or the contract performance conditions, provided that all of the following conditions are fulfilled:

- a. The label requirements only concern criteria which are linked to the subject-matter of the contract and are appropriate to define characteristics of the works, supplies or services that are the subject-matter of the contract.
- b. That the label requirements are based on objectively verifiable and non-discriminatory criteria;
- c. That labels are established in an open and transparent procedure in which all relevant stakeholders, including government bodies, consumers, social partners, manufacturers, distributors and non-governmental organisations, may participate.
- d. The labels are accessible to all interested parties.

- e. The label requirements are set by a third party over which the economic operator applying for the label cannot exercise a decisive influence.

Where contracting authorities do not require the works, supplies or services to meet all of the label requirements, they shall indicate which label requirements are referred to in the tender specifications that must be fulfilled. All labels that confirm that the works, supplies or services meet equivalent label requirements must be accepted.

Where an economic operator had demonstrably no possibility of obtaining the specific label indicated by the contracting authority within the relevant time limits for reasons that are not attributable to that economic operator, the contracting authority shall accept other appropriate means of proof. It is a condition that the economic operator concerned proves that the works, supplies or services to be provided by it fulfil the requirements of the specific label or the specific requirements indicated by the contracting authority in the tender specifications.

Where a label fulfils the conditions provided in sub-paragraphs-b, c, d and e of paragraph 1 but also sets out requirements not linked to the subject-matter of the contract, contracting authorities shall not require the label as such. The contracting authority may however define the technical specification by reference to those of the detailed specifications of that label, or, where necessary, parts thereof, that are linked to the subject-matter of the contract and are appropriate to define characteristics of this subject-matter.

Article 51.

Test reports, certification and other means of proof

Contracting authorities may require that economic operators provide a test report from a conformity assessment body or a certificate issued by such a body as means of proof of conformity with requirements or criteria set out in the technical specifications, the award criteria or the contract performance conditions. Where contracting authorities require the submission of certificates drawn up by a specific conformity assessment body, certificates from equivalent other conformity assessment bodies shall also be accepted by the contracting authorities.

Where the economic operator concerned had no access to the certificates or test reports referred to in paragraph 1, or no possibility of obtaining them within the relevant time limits, the contracting authorities shall accept other appropriate means of proof than those referred to in paragraph 1. The condition for this is that the lack of access is not attributable to the economic operator concerned and provided that the economic operator concerned thereby proves that the works, supplies or services provided by it meet the requirements or criteria set out in the technical specifications, the award criteria or the contract performance conditions.

Article 52.

Variants

Contracting authorities may authorise or require the tenderer to submit variants. The contracting authority shall specify in the contract notice, prior information notice or in an invitation to confirm interest whether he permits or requires that a variant be submitted, cf. also sub-paragraph-o of Article 47, but otherwise variants shall not be authorised. Variants shall be linked to the subject-matter of the contract.

The contracting authority authorising or requiring variants shall state in the procurement documents the minimum requirements to be met by the variants and any specific requirements for their presentation. It must be pointed out whether variants may only be submitted where a

tender, which is not a variant, has also been submitted. The contracting authority shall ensure that award criteria may also be applied to variants that meet the minimum requirements, as well as valid tenders that are not variants.

Only variants meeting the minimum requirements laid down by the contracting authority shall be taken into consideration, cf. sub-paragraph-o of Article 47.

A contracting authority in a public tender for public supply or service contracts who has authorised or required variants shall not reject a variant on the sole ground that it would, where successful, lead to either a service contract rather than a public supply contract or a supply contract rather than a public service contract.

Article 53.

Division of contracts into lots

Contracting authorities may decide to award a contract in the form of separate lots and may determine the size and subject-matter of such lots. If a contracting authority decides not to divide a contract into lots it must specify the principal reasons for this in the procurement documents or in the contract report according to Article 96 when the procurement exceeds the threshold amounts of paragraph 4 of Article 23.

The contracting authority shall indicate, in the contract notice or in the invitation to confirm interest, whether tenders may be submitted for only one, for several or for all of the lots.

The contracting authority may, limit the number of lots that may be awarded to one tenderer, provided that the maximum number of lots per tenderer is stated in the contract notice or in the invitation to confirm interest. The contracting authority shall indicate in the procurement documents the objective criteria or rules they intend to apply for determining which lots will be awarded where the application of the award criteria would result in one tenderer being awarded more lots than the maximum number.

A contracting authority may award more than one lot to the same tenderer by combining several or all lots. The condition for this is that they have specified in the contract notice or in the invitation to confirm interest that they reserve the possibility of doing so and indicate the lots or groups of lots that may be combined.

Article 54.

Prior information notice

The contracting authority may make known their intentions of planned procurements through the publication of a prior information notice.

For restricted procedures and competitive procedures with negotiation, public authorities, with the exception of government institutions may use a prior information notice as a contract notice provided that the notice fulfils all of the following conditions:

- a. It refers specifically to the supplies, works or services that will be the subject of the contract to be awarded;
- b. It indicates that the contract will be awarded by restricted procedure or competitive procedure with negotiation without further publication of a call for competition and invites interested economic operators to express their interest in writing or by electronic means.
- c. The prior information notice includes the necessary information that is listed in regulations issued by the minister.

- d. It has been sent for publication between 35 days and 12 months prior to the date on which the invitation referred to in paragraph 1 of Article 61, is sent to the participant.

The period covered by the prior information notice shall be a maximum of 12 months from the date the notice is transmitted for publication.

Article 55.

Contract notices

All procurements by public authorities of supplies, services and works that exceed threshold amounts according to paragraphs 1 and 4 of Article 23, shall be advertised electronically at a common site that the minister shall stipulate through regulations. In addition any kind of procurements may be advertised in a conspicuous manner so that all interesting economic operators will be able to participate in the procurement procedures, cf. however Article 39 and paragraph 2 Article 54. The contract notice shall include sufficient information so that economic operators can decide if they wish to take part in the procurement procedures.

Concurrent to or following such publication of a notice, a contracting authority may encourage specific parties to participate in the procurement procedure. Such parties may not, however, be provided with information other than that indicated in the advertisement.

Article 56.

Publication and notification of procurement exceeding EEA threshold amounts

Advertisements and notices regarding procurements that exceed threshold amounts in the European Economic Area, cf. paragraph 4 of Article 23 shall be filled out in a standardised form that is published in regulations issued by the Minister. Announcements and notices must be sent by electronic means to the Publications Office of the European Union and the contracting authority shall be able to demonstrate what day the notice was sent to the Publications Office.

Announcements and notices should not be published on a national level before they have been published abroad, according to paragraph 1 of However publication may take place at the national level if the contracting authority has not been notified of publication within two days from confirmation of receipt of the notice from the Publications Office of the European Union. Announcements and notices that are published at national level shall not contain information other than what is published abroad.

Article 57.

Principles for time limits.

The time limit for submission of tenders shall be sufficiently long to allow tenderers to produce their tenders. The length of the time limit shall mainly take account of the complexity of the contract and the time required for drawing up tenders.

The time limit shall be calculated from the day following publication of the contract notice up to and including the opening day unless otherwise stated. All calendar days are included.

The time limits for the receipt of tenders, which shall be longer than the minimum time limits set out in Articles 58 and 59, shall be fixed so that all economic operators concerned may be aware of all the information needed to produce tenders and where tenders can be made only after a visit to the site or after on-the-spot inspection of the documents supporting the procurement documents.

The contracting authority shall extend the time limit for the receipt of tenders so that all economic operators can study the necessary information needed for the drawing up of a tender if important additional information has not been supplied at the latest six days before the time limit fixed for the receipt of tenders, or where significant changes are made to the procurement documents. In the event of an accelerated procedure the additional information shall be supplied at least four days before the expiry of the time limit for submission of tenders. The length of the extension shall be proportionate to the importance of the additional information or change made to the procurement documents. Where the additional information has either not been requested in good time or its importance with a view to preparing responsive tenders is insignificant, contracting authorities shall not be required to extend the time limits.

The contracting authority shall extend the time limit for submitting tenders for a period of five days when it is not possible to provide access to the procurement documents without payment through electronic means, cf. paragraphs 2 and 3 of Article 60.

Article 58.

Time limits in open procedures

Time limit for submission of tenders in open procedures exceeding national threshold limits shall be a minimum of 15 calendar days.

Time limit for submission of tenders in open procedure exceeding threshold limits in the European Economic Area shall be at least 35 calendar days.

Time limits for submission of tenders according to paragraphs 1 and 2 may be shortened by five days if electronic tender may be submitted in accordance with Article 22. Time limits for submission of tenders may also be shortened pursuant to paragraph 2 down to 15 calendar days when prior information notice according to Article 54 has been published at least 35 days before and at most 12 months before the publication of a general announcement.

If there is an urgent need to accelerate the tender procedure the contracting authority may derogate from the time limits that are stated in this provision. However, the time limit for submitting tenders may never be shorter than seven calendar days according to paragraph 1 and 15 calendar days according to paragraph 2 from the publication of the notice.

Article 59.

Time limits in restricted procedures, competitive procedures with negotiation, competitive dialogue and innovative partnership

The deadline for submitting requests to participate in pre-selection for restricted procedures, competitive procedures, negotiated procedures and innovation partnership exceeding national threshold amounts shall be at least 15 calendar days from the publication of the contract notice. It is however permitted to shorten time limits for submitting a request for participation by five days if one can submit a request by electronic means according to Article 22.

Time limits for submitting requests for participation in a pre-selection procedure for restricted procedure, competitive procedure with negotiation, negotiated procedure and innovation partnership that is exceeding threshold amounts for the European Economic Area shall be at least 30 calendar days from the publication of the contract notice.

If a prior information notice is used in order to present procurements the time limit shall then be based on the time it takes to submit participation requests, cf. paragraphs 1 and 2, from the day when an invitation to confirm interest was sent.

Parties selected in a pre-selection process for restricted procedure, or competitive

procedure shall be given at least ten calendar days to submit tenders from the time when the procurement documents were sent out.

Those who have been selected in the pre-selection process for restricted procedures, or for competitive procedures exceeding the threshold amounts in the European Economic Area, shall give a time limit for at least 30 calendar days to submit a tender from the time when the procurement documents were sent out. It is however permitted to shorten the time limit for submission of tender by five days if it is permitted to submit electronic tenders in accordance with Article 22. It is also permitted to shorten the time limit for submitting tenders down to ten calendar days when a prior information notice according to Article 54 has been published at least 35 days before and at most 12 months before the publication of a general announcement.

If there is an urgent need to accelerate the tender procedure the contracting authority may derogate from the time limits that are stated in this provision. The time limit for submission of requests for participation, according to paragraph 2, shall however, never be shorter than 15 calendar days from the publication of the notice. However, the time limit for submitting tenders may never be shorter than seven calendar days according to paragraph 4, and ten calendar days according to paragraph 5 of

Public entities with the exception of organisations under the state may negotiate shorter time limits for the submission of tenders with candidates who have been selected through a pre-selection procedure, according to paragraphs 4 and 5, if the participants all receive the same amount of time to negotiate and submit their tenders.

Article 60.

Electronic availability of procurement documents

The contracting authorities shall by electronic means offer unrestricted and full direct access free of charge to the procurement documents from the date of publication of a notice in accordance with Article 51 or the date on which an invitation to confirm interest was sent. In a notice or in an invitation to a participant the confirm interest it must be indicated where it is possible to obtain the procurement documents by electronic means.

Where unrestricted and full direct access free of charge by electronic means to certain procurement documents cannot be offered for one of the reasons set out in paragraph 2 of Article 22, the contracting authority may indicate in the notice or the invitation to confirm interest that the procurement documents concerned will be transmitted by other means than electronic means in accordance with paragraph 2 of Article 22. In such a case, the time limit for the submission of tenders shall be prolonged by five days, except in the cases of duly substantiated urgency cf. paragraph 4 of Article 58, and paragraph 6 of Article 59.

Where unrestricted and full direct access free of charge by electronic means to certain procurement documents cannot be offered because of confidentiality according to paragraph 2 of Article 17 it should be indicated in a notice, or in an invitation to confirm interest, which measures are required in order to protect confidential information and how it is possible to gain access to the relevant documents. In such a case, the time limit for the submission of tenders shall be prolonged by five days, except in the cases of duly substantiated urgency cf. paragraph 4 of Article 58, and paragraph 6 of Article 59.

The contracting authority provides all tenderers who participate in the procurement procedures with additional information that is mainly connected with specifications and accompanying documents, if any, no later than six days before the time limit to receive tenders expires, if additional information has been requested and given sufficient notice. If there is accelerated procedure according to paragraph 4 of Article 58, and paragraph 6 of Article 59, the time limit shall be four days

Article 61.

Invitation to candidates

In restricted procedures, competitive procedures with negotiation, competitive dialogue procedures and innovation partnerships with pre-selection the contracting authority shall simultaneously and in writing invite the selected candidates to submit their tenders or in the case of competitive dialogue, to take part in the dialogue.

Where a prior information notice is used as a call for competition pursuant to paragraph 2 Article 54, the contracting authority shall simultaneously and in writing invite the economic operators which have expressed their interest to confirm their continuing interest.

The invitations shall include a reference to the electronic address on which the procurement documents have been made directly available by electronic means. The invitations shall be accompanied by the procurement documents, where those documents have not been the subject of unrestricted and full direct access, free of charge, cf. paragraphs 2 and 3 of Article 60, and have not already been made otherwise available.

Article 62.

Revocation of tenders

A tenderer may revoke his tender prior to the opening of the tenders, provided this is done in writing or by other equally secure means.

Article 63.

Postponement of the opening of the tenders

If the opening of tenders has to be postponed, this must be done with at least four calendar days' notice. If less than four days remain until the opening, postponement may not be announced, instead, an opening meeting must be held and the names of parties submitting tenders shall be recorded without opening the tenders. Only those parties who submitted tenders may be invited to participate further.

Article 64.

Delivery of tenders

Tenders shall be submitted in a sealed envelope; the name and address of the tenderer must be indicated on the envelope, together with the name of the tender and number, where applicable. Tenders submitted by electronic means shall be governed by the provisions of Article 22.

If tenders are sent by mail or fax, the tenderer is responsible for ensuring that they are delivered to the proper destination before the opening of tenders.

The total tendered amount may be submitted only if unit prices and other required documents accompany it in a sealed envelope, or have verifiably been sent by mail the day before the opening of the tenders. The tenderer may request that the unit prices will not be examined unless his tender is under consideration.

Tenders must be signed by a competent party.

Article 65.

Opening of tenders

When tenders are submitted by electronic means the tenderers, at the end of the deadline for submitting tenders, shall be notified of the following points:

- a. Tenderer's name.
- b. Total tender amount.
- c. Whether the tender is submitted as a variant.

When tenders are submitted by other means the tenderers shall be permitted to attend the opening of the tenders where the points mentioned in paragraph 1 are read out.

Tenders received too late must be returned to the tenderers unopened together with an explanation of the reasons for their return.

VI. CHAPTER

Selection of candidates and awarding the contract

Article 66.

General provisions on awarding a contract

The decision to award a contract shall be taken on the basis criteria that are set out in Articles 79-81 provided the following conditions are met:

- a. A tender meets the requirements, conditions and guidelines that are stated in the procurement documents, and if it is not invalid, cf. Article 82, and as the case may be taking into consideration any valid variants, cf. Article 52.
- b. A tender is received from a tenderer who has not been excluded, according to Article 68.
- c. A tender fulfils the requirements for competence according to Article 69-72, and as the case may be, the conditions and rules that are the basis for the reduction in the number of tenders or participants according to Article 78.

The contracting authority shall at the same time make sure that the conditions of paragraph 1 are available in accordance with the provisions of Articles 73 and 74.

The contracting authority may reject the awarding of the contract to the tenderer who has the most economically advantageous tender if it is possible to demonstrate that it does not comply with collective agreements, environmental legislation or social rights.

In an open procedure the contracting authority may evaluate a tender before inquiring whether the tenderer fulfils the requirements on competence according to Articles 68 -77. A satisfactory evaluation of the requirements must however be conducted before a contract is awarded to the tenderer.

When information or documentation which the tenderer submits appears to be incomplete or if it contains errors, or if specific documents are missing, the contracting authority can insist that the tenderer submit, add to, explain, or complete information or data within a reasonable time limit. Such explanations, rectifications or additional information may however not contain changes in the substantial aspects of the tender, or be likely to disrupt competition or to encourage discrimination.

Article 67.

General provisions concerning economic operators

Candidates or tenderers who, under the law of their respective states, are entitled to provide the relevant service, shall not be rejected solely on the ground that domestic regulations stipulate that they would be required to be either natural or legal persons. In the case of service and works contracts as well as supply contracts that also include services and/or supervision and installation operations, legal persons may be required to indicate in the tender or the request to participate, the names and relevant professional qualifications of the staff to be responsible for the performance of the contract in question.

Groups of economic operators may submit tenders or put themselves forward as candidates as long as they bear collective responsibility for the fulfilment of the contract. In order to submit a tender or a request to participate, these groups may not be required by the contracting authorities to assume a specific legal form unless it is necessary for the satisfactory performance of the contract. A contracting authority may stipulate that one economic operator represent the others in executing the contract and fulfilling all commitments to the contracting authority.

Article 68.

Reasons for exclusion due to personal situation.

Any candidate or tenderer who has been the subject of a conviction by final judgment for the following offences shall be excluded from participation in procurement procedures:

- a. participation in a criminal organisation,
- b. corruption,
- c. fraud,
- d. terrorist offences or offences linked to terrorist activities
- e. money laundering or terrorist financing,
- f. child labour and other forms of trafficking in human beings

The obligation to exclude an economic operator shall also apply where the person convicted by final judgment of an offence according to paragraph 1, is a member of the administrative, management or supervisory body of that economic operator or has powers of representation, decision or control therein.

A candidate or tenderer shall be excluded from participation in a procurement procedure if he is in breach of his obligations relating to the payment of taxes or pension fund premiums or other legal charges and where this has been established by a judicial or administrative decision having final and binding effect in accordance with the legal provisions of the country in which it is established or with those of the Member State of the European Economic Area.

Furthermore, contracting authorities may exclude from participation in a procurement procedure an economic operator or tenderer where the contracting authority can demonstrate by any appropriate means that the candidate or the tenderer is in breach of its obligations relating to the payment of taxes, pension fund premiums or other statutory charges. This paragraph shall no longer apply when the economic operator has fulfilled its obligations by paying or entering into a binding arrangement with a view to paying the taxes or social security contributions due, including, where applicable, any interest accrued or fines.

On an exceptional basis, for overriding reasons relating to the public interest such as public health or protection of the environment, derogation from the exclusion may be provided for

according to paragraphs 3 and 4, provided that these reasons are more weighty than the reasons for the exclusion of the tenderer.

Contracting authorities may exclude from participation in a procurement procedure any economic operator in any of the following situations:

- a. Economic operator has violated applicable national or international obligations in the fields of environmental, social and labour law and collective agreements and the contracting authority is able to demonstrate this.
- b. The economic operator is bankrupt, or is being wound up, where he has entered into an arrangement with creditors, or has entered into another similar situation.
- c. It is the subject of proceedings for a declaration of bankruptcy, for an order for compulsory winding-up or for an arrangement with creditors or has entered into another similar situation.
- d. The economic operator has been guilty of grave professional misconduct proven by any means which the contracting authorities can demonstrate.
- e. Where the contracting authority has sufficiently plausible indications to conclude that the economic operator has entered into agreements with other economic operators aimed at distorting competition;
- f. Where there is a conflict of interest in the procurement procedures which cannot be effectively remedied by other less intrusive measures.
- g. The prior involvement of the economic operator in the preparation of the procurement procedure, as referred to in Article 46, is thought to disrupt competition and cannot be remedied by other, less intrusive measures.
- h. Where the economic operator has shown significant or persistent deficiencies in the performance of a substantive requirement under a prior public contract, which led to early termination of that prior contract, a claim for damages or other comparable sanctions.
- i. The economic operator has been guilty of serious misrepresentation in supplying the information required, has withheld such information or is not able to submit the supporting documents required pursuant to Article 73, all of which would be necessary for the verification of the absence of grounds for exclusion or the fulfilment of the selection criteria.
- j. The economic operator has undertaken to unduly influence the decision-making process of the contracting authority, to obtain confidential information that may confer upon it undue advantages in the procurement procedure or to negligently provide misleading information that may have a material influence on decisions concerning exclusion, selection or award.

An assessment of whether or not paragraphs 3, 4 and 6 apply to an economic operator shall take into account the involvement of the same business unit with the same or almost the same owners in the same or almost the same industry on the same market, without regard to whether or not the economic operator has changed its registration number or been re-established. In this regard, it is permissible to check the business history of the directors and principal owners.

Notwithstanding sub-paragraphs b and c of paragraph 6, the contracting authority may

provide for the possibility that the economic operator is not excluded where the contracting authority has established that the economic operator in question will be able to perform the contract.

Any economic operator that is in one of the situations referred to in paragraphs 1 and 6 may provide evidence to the effect that measures taken by the economic operator are sufficient to demonstrate its reliability despite the existence of a relevant ground for exclusion. If such evidence is considered as sufficient, the economic operator concerned shall not be excluded from the procurement procedure.

Where the period of exclusion has not been set by final judgment, that period shall not exceed five years from the date of the conviction by final judgment in the cases referred to in paragraph 1 and no more than three years from the date of the relevant event in the cases referred to in paragraph 6. The Minister may, by means of a regulation, issue further rules on the maximum exclusion period.

Article 69.

Criteria for the qualitative selection of tenderers

The contracting authority may only establish conditions for the participation of economic operators on the basis of the following requirements for eligibility:

- a. Suitability to pursue the professional activity, cf. Article 70.
- b. Economic and financial standing, cf. Article 71.
- c. Technical and professional ability, cf. Article 72.

Contracting authorities may only impose criteria referred to in paragraph 1, that are appropriate to ensure that a candidate or tenderer has the legal and financial capacities and the technical and professional abilities to perform the contract to be awarded. All requirements shall be related and proportionate to the subject-matter of the contract.

The contract notice or procurement documents shall specify which criteria mentioned in paragraph 1 are required for participation and which documents the economic operator needs to submit as evidence.

Article 70.

Suitability to pursue the professional activity

Contracting authorities may require economic operators to be enrolled in one of the professional or trade registers. When an economic operator is from one of the other states in the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association, the economic operator may be requested to prove its registration in its home state with a certificate.

In procedures for the award of public service contracts, insofar as candidates or tenderers have to possess a particular authorisation or to be members of a particular organisation in order to be able to perform in their country of origin the service concerned, the contracting authority may require them to prove that they hold such authorisation or membership.

Article 71.

Financial standing of the tenderer

The financial standing of the tenderer shall be sufficiently secure so that commitments to the contracting authority may be fulfilled. For that purpose, contracting authorities may require, in particular, that economic operators have a certain minimum yearly turnover, including a certain minimum turnover in the area covered by the contract. In addition, the contracting authority may require that the economic operator provide information on his annual accounts showing the ratio, for instance, between assets and liabilities. They may also require an appropriate level of professional risk indemnity insurance.

The minimum yearly turnover that economic operators are required to have shall not exceed two times the estimated contract value, except in duly justified cases such as relating to the special risks attached to the nature of the works, services or supplies. The contracting authority shall indicate the main reasons for such a requirement in the procurement documents.

The ratio, for instance, between assets and liabilities may be taken into consideration where the contracting authority specifies the methods and criteria for such consideration in the procurement documents. Such methods and criteria shall be transparent, objective and non-discriminatory.

Where a contract is divided into lots requirements regarding financial standing shall apply in relation to each individual lot. However, the contracting authority may set the minimum yearly turnover that economic operators are required to have by reference to groups of lots in the event that the successful tenderer is awarded several lots to be executed at the same time.

When procurements are made through mini-tenders, or price surveys within a framework agreement the maximum annual turnover shall be calculated according to paragraph 2 on the basis of the expected maximum size of specific contracts that will be performed at the same time, or, where it is not known, on the basis of the estimated value of the framework agreement. In the case of dynamic purchasing systems, the maximum yearly turnover requirement according to paragraph 2 shall be calculated on the basis of the expected maximum size of specific contracts to be awarded under that system.

Article 72.

Technical and professional ability

The technical and professional ability of the economic operator shall be sufficiently secure so that commitments to the contracting authority may be fulfilled. For that purpose the contracting authorities may impose requirements ensuring that economic operators possess the necessary human and technical resources and experience to perform the contract to an appropriate quality standard.

Contracting authorities may require, in particular, that economic operators have a sufficient level of experience demonstrated by suitable references from contracts performed in the past. A contracting authority may assume that an economic operator does not possess the required professional abilities where the contracting authority has established that the economic operator has conflicting interests which may negatively affect the performance of the contract.

In procurement procedures for supplies requiring siting or installation work, services or works, the professional ability of economic operators to provide the service or to execute the installation or the work may be evaluated with regard to their skills, efficiency, experience and reliability.

Article 73.

Single Procurement Document

An economic operator may submit a special Single Procurement Document consisting of a self-declaration as preliminary evidence for the contracting authority in replacement of certificates issued by public authorities or comparable parties confirming that the relevant economic operator fulfils the following conditions:

- a. That it is not in one of the situations in which economic operators shall or may be excluded according to Article 68.
- b. That the economic operator meets the relevant selection criteria that have been set out pursuant to Articles 69 -72.
- c. Where applicable, the economic operator fulfils the objective rules and criteria that have been set out pursuant to Article 78.

Where the economic operator relies on the capacities of another entity pursuant to Article 76, the tenderer's Single Procurement Document shall also contain the information referred to in paragraph 1 in respect of such entity.

The tenderer's Single Procurement Document shall consist of a formal statement by the economic operator that the relevant ground for exclusion does not apply and/or that the relevant selection criterion is fulfilled and shall provide the relevant information as required by the contracting authority. The tenderer's Single Procurement Document shall further identify the public authority or third party responsible for establishing the supporting documents and contain a formal statement to the effect that the economic operator will be able, upon request and without delay, to provide those supporting documents. Where the contracting authority can obtain the supporting documents directly by accessing a database pursuant to paragraph 8, the Single Procurement Document shall also contain the information required for this purpose, such as the internet address of the database, any identification data and, where applicable, the necessary declaration of consent.

An economic operator may reuse a Single Procurement Document which has already been used in a previous procurement procedure, provided that it confirms that the information contained therein continues to be correct.

The Ministry shall issue a standard Single Procurement Document form which shall be provided exclusively in electronic form.

A contracting authority may require economic operators at any moment during the procurement procedure to submit all or part of the supporting documents where this is necessary to ensure the proper conduct of the procurement procedure.

Before awarding the contract, the contracting authority shall require the economic operator to which it has decided to award the contract to submit up-to-date supporting documents in accordance with Article 74 and, where appropriate, Article 75, including any necessary clarification if needed. There is not a requirement to submit supporting documents when concluding a framework agreement according to paragraph 4 and sub-paragraph 1 of paragraph 5 of Article 40.

Also, economic operators shall not be required to submit supporting documents where the contracting authority having awarded the contract or concluded the framework agreement already possesses these documents. Where the contracting authority has the possibility of obtaining the supporting documents, certificates or other documentary evidence for pre-qualification directly by accessing a national database or a system, free of charge, the economic operator shall not be required to submit documents or updates to them.

Means of proof

A contracting authority may require the certificates, statements and other means of proof as evidence for the absence of grounds for exclusion according to Article 68, and for the fulfilment of the selection criteria in accordance with Articles 69 -72. A contracting authority shall not require means of proof other than those referred to in this Article and in Article 75 concerning quality- and environmental standards. In respect of Article 76, economic operators may rely on any appropriate means to prove to the contracting authority that they will have the necessary resources at their disposal.

If an economic operator is required to provide evidence concerning the points specified in Article 68, the following shall be regarded as sufficient evidence:

- a. With respect to the conditions of paragraph 1 and paragraph 2 of Article 68, the production of a criminal record, extract from the judicial record or, failing that, of an equivalent document issued by a competent judicial or administrative authority in the country of origin or the country whence that person comes, showing that these requirements have been met.
- b. As regards paragraphs 3 and 4, and sub-paragraphs b and c of paragraph 6 of Article 68, a certificate issued by a competent authority in the appropriate state.

Where the country of origin of the economic operator does not issue such documents or certificates, or where these do not cover all the cases specified in paragraphs 1, 3 and 4 and sub-paragraphs b and c of paragraph 6 of Article 68, they may be replaced by a declaration on oath, or by a solemn declaration made by the person concerned before a competent judicial or administrative authority, a notary or a competent professional or trade body, in the country where the economic operator is established

Proof of the economic operator's economic and financial standing may, as a general rule, be provided, cf. Article 71 by one or more of the references listed in regulations issued by the Minister. Where, for any valid reason, the economic operator is unable to provide the references requested by the contracting authority, it may prove its economic and financial standing by any other document which the contracting authority considers appropriate.

Evidence of the economic operators' technical abilities may be provided, cf. Article 72, by one or more of the means that shall be listed in regulations issued by the Minister, in accordance with the nature, quantity or importance, and use of the works, supplies or services.

Article 75.

Quality assurance standards and environmental management standards

Contracting authorities shall, where they require the production of certificates drawn up by independent bodies attesting that the economic operator complies with certain quality assurance standards, including on accessibility for disabled persons, refer to quality assurance systems based on the relevant European standards series certified by accredited bodies. The contracting authority shall recognise equivalent certificates from bodies established in other member states of the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association. The contracting authority shall also accept other evidence presented of equivalent quality assurance measures from economic operator.

Where a contracting authority requires the production of certificates drawn up by independent bodies attesting that the economic operator complies with certain environmental management systems or standards, it shall refer to the Eco-Management and Audit Scheme

(EMAS) of the European Union or to other environmental management systems as recognised in accordance with the pertinent regulation or other environmental management standards based on the relevant European or international standards by accredited bodies. The contracting authority shall recognise equivalent certificates from bodies established in other member states of the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association.

Where an economic operator had demonstrably no access to such certificates according to paragraphs 1 and 2, or no possibility of obtaining them within the relevant time limits for reasons that are not attributable to that economic operator, the contracting authority shall also accept other equivalent evidence.

Article 76.

Reliance on the capacities of other entities

An economic operator may, where appropriate and for a particular contract, rely on the financial, technical and professional capacities of other entities, regardless of the legal nature of the links which it has with them. When an economic operator relies on the educational, the relevant professional experience or professional capacities of other entities, then the economic operator may however only rely on these capacities of other entities where the latter will perform the works or services for which these capacities are required. An economic operator shall at the same time prove to the contracting authority that it will have at its disposal the resources necessary, for example, by producing a commitment by those entities to that effect.

The contracting authority shall, in accordance with Articles 73 and 74, verify whether the entity on whose capacity the economic operator intends to rely fulfils the relevant selection criteria and whether there are grounds for exclusion pursuant to Article 68. The contracting authority shall require that the economic operator replaces an entity which does not meet a relevant selection criterion, or in respect of which there are compulsory grounds for exclusion according to Article 68. The contracting authority may require that the economic operator substitutes an entity in respect of which there are non-compulsory grounds for exclusion according to Article 68.

Where an economic operator relies on the capacities of other entities with regard to criteria relating to economic and financial standing, the contracting authority may require that the economic operator and those entities be jointly liable for the execution of the contract. Under the same conditions, a group of economic operators as referred to in paragraph 2 of Article 67 may rely on the capacities of participants in the group or of other entities.

In the case of works contracts, service contracts and siting or installation operations in the context of a supply contract, contracting authorities may require that certain critical tasks be performed directly by the tenderer itself or, where the tender is submitted by a group of economic operators as referred to in paragraph 2 of Article 67, by a specific participant in that group.

Article 77.

Official lists of approved economic operators and certification by bodies established under public or private law

Economic operators that are registered in official lists of approved contractors, sellers or service suppliers, or are certified as such by bodies established under public or private law in other states of the European Economic Area or in one of the original member states of the European Free Trade Association, can during a procurement procedure, submit to the contracting authority a certificate of registration issued by a competent authority, or a

certificate issued by a competent certification body. These certificates or licences shall contain the referrals that enabled these economic operators to obtain registration on an official list, or to receive a certificate as well as classification according to the list.

It should be assumed that certified registration by competent bodies on an official list or certificate, issued by the certification body, is an indication of competence regarding requirements for selection based on selection criteria which the official list or the certificate covers.

Information which can be deduced from registration on official lists or certification may not be questioned without justification. With regard to the payment of pension fund premiums and taxes, an additional certificate may be required of any registered economic operator at any time.

Requirements for proof regarding prerequisites for selection based on selection criteria which the official list or certification covers shall conform to Article 74 and as the case may be to Article 7. It is not permitted regarding the registration of economic operators from other states of the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association on an official list or their certification, to demand further evidence or statements, other than those that domestic economic operators are required to produce.

Economic operators from other states of the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association are not to be required to obtain domestic registration or certification in order to participate in a procurement procedure. The contracting authority shall recognise equivalent certificates from bodies established in other member states of the European Economic Area or from one of the original member states of the European Free Trade Association. Other kinds of equivalent proof shall also be accepted.

Article 78.

Reduction of number of participants and tenders through pre-selection

In restricted procedure, competitive procedure, competitive dialogue and innovative partnership the contracting authority can through pre-selection limit the number of participants who meet the selection criteria, which he invites to submit a tender, or to engage in dialogue, provided that the minimum number of competent participants according to paragraph 3 is available.

The contract notice or in the invitation to confirm interest, the contracting authority shall include objective and impartial conditions or rules that form the basis for selection of participants along with their minimum and maximum numbers as appropriate.

At least five participants must be selected to present tenders as a result of pre-selection for restricted procedure. At least three participants must be selected to present tenders as a result of pre-selection for competitive procedure, competitive dialogue and innovative partnership. In any event, the number of candidates invited to participate shall be sufficient to ensure genuine competition.

A contracting authority shall give at least the minimum number of participants previously specified the option of taking part in the procurement procedures. If there is an insufficient number of participants fulfilling pre-selection requirements or an insufficient number of capable participants, the contracting authority is permitted to continue with the procurement procedures by allowing those who meet the requirements to take part in the procurement procedures. Economic operators which did not take part in pre-selection may not take part in the procedures at this stage. The same applies to participants not fulfilling the capability requirements.

When a contracting authority makes use of his authority to reduce the number of renders, or the number of participants in the competitive procedure, or the competitive dialogue, cf. Articles 36 and 37, such decisions shall be based on selection criteria presented in the contract notice, specifications or descriptive documents. In the final stages of such procurement, the number of participants shall be sufficient to ensure genuine competition insofar as there are enough tenders or suitable candidates.

Article 79.
Award criteria.

The contracting authority shall choose the most economically advantageous tender based on:

1. the lowest price,
2. the least cost, or
3. the best price/quality ratio.

The award criteria based on sub-paragraph-2 of paragraph 1 shall be evaluated based on cost-effectiveness, e.g calculations based on life-cycle cost.

The award criteria based on sub-paragraph-3 of paragraph 1, shall be linked to the contents of the contract, and can i.a. cover:

- a. Quality, including technical benefits, appearance and usefulness, accessibility, design for all users, social, environmental and innovative qualities, and trade and the requirements for that.
- b. Organisation, education, capability and experience of employees who are going to implement the contract, in particular if the capability of the employees who implement the contract can have significant effect on its implementation.
- c. Service after completion of works and technical aid, terms of delivery, i.e. date of delivery, delivery process and time of delivery, or deadline to complete the work.

When choosing a tender on the basis of sub-paragraph 3 of paragraph 1 the buyer may determine a fixed price, or fixed cost, and choose the tender solely based on quality, environmental or social factors.

The award criteria shall be linked to the contents of the contract if it relates to works, supplies or services that has to be provided according to a contract, in part or in any stage of its life-cycle, including because of aspects that relate to:

- a. A special process in the production, delivery or business with such works or services.
- b. A special process in another stage of its life-cycle, even though such aspects are not part of their material substance.

The contracting authority shall arrange the award criteria in such a way that the criteria will ensure the possibility of active competition. It must also be possible to verify the information from the tenderers in order to evaluate how well the tenders meet the criteria.

The contracting authority shall specify in the procurement documents the relative weightings of each criterion that forms the basis of the choice of the most economically advantageous tender, except when the choice of a tender is solely based on price. Those weightings can be expressed by providing for a range with an appropriate maximum spread. If it is impossible to specify a certain weighting for award criteria due to objective reasons the criteria must be prioritised depending on their importance.

Article 80.

Calculation of life-cycle cost

The calculation of the life-cycle cost shall, as may be appropriate, cover a part of, or all of the following life-cycle costs of the supplies, services or works.

- a. The costs that the contracting authority or other users bear, such as:
  - 1. cost of acquiring,
  - 2. cost of use, e.g. energy use and the use of other resources,
  - 3. maintenance cost,
  - 4. processing cost, e.g. the cost of gathering and recycling.
- b. Cost that pertains to environmental externalities in relation to supplies, services or works during their life-cycle, provided that it is possible to determine their value. Such cost may include cost of releasing greenhouse gasses and other release of pollutants and other costs involved in reducing climate change.

When the contracting authority evaluates the cost that is based on the calculation of life-cycle cost he shall indicate in the procurement documents which documents the tenderers need to submit and which method the contracting authority will use in order to determine the life-cycle cost based on these documents. The method that is used in order to evaluate the cost that pertains to environmental externalities shall meet all the following criteria:

- a. be based on objectively verifiable criteria without discrimination; and if it is not for repeated or continuous use, it shall not be more advantageous or disadvantageous for specific economic operators so as to be undue,
- b. be accessible to all interested parties,
- c. economic operators shall be able to present the relevant documentation that is considered sufficient without it resulting in discrimination.

If a particular method of calculating the life-cycle cost been enacted into law it must be applied in the evaluation of the life-cycle cost.

Article 81.

Unnaturally low tenders

If a tender appears to be unnaturally low compared to the work, supplies or services, the contracting authority shall request that the tenderer explain the price or the cost that is indicated in the tender. Explanations can in particular relate to:

- a. the efficiency of the production process, service or construction method,
- b. technical solutions that have been selected, and/or any kind of unusually favourable circumstances of the tenderer at the implementation of a work, the delivery of a product or the rendering of service.
- c. inventiveness in the proposals of the tenderer regarding work, supplies or services,
- d. conformity with applicable provisions of collective agreements and legislation on occupational health and safety, and working conditions at the location of the implementation of the work, the delivery of a product or the rendering of service.
- e. the obligations of the tenderer regarding the sub-contractor, cf. Article 88.,
- f. the possibility of a tenderer of receiving state aid.

The contracting authority shall evaluate the information that is presented through discussions with the tenderer. A tender may only be rejected on this basis if the documentary proof that is submitted does not clarify in an acceptable manner the low price or costs that is suggested, when taking into consideration the issues that are mentioned in paragraph 1.

If the contracting authority arrives at the conclusion that a tender is unnaturally low because it does not conform with the obligations of sub-paragraph-d of paragraph 1, the tender must be rejected.

If the contracting party arrives at the conclusion that the offer is unnaturally low because bidder has received state aid, his tender will only be declined if the bidder has not managed, within a reasonable time decided after the bidder was given a chance to comment, to prove that a state grant has been legally granted. If the contracting authority turns away a tender under these circumstances he shall notify the EFTA Surveillance Authority of this decision if the procurement exceeds the threshold amounts of paragraph 4 of Article 23.

The contracting party is required to reason the decision of declining an offer on the basis of it being unnaturally low.

Article 82.

Invalid tender

A tender shall be considered invalid if it does not comply with the procurement documents, is received too late, if there is proof of secret consultation, or corruption, or if the contracting authority feels that it is unnaturally low. A tender is at the same time not felt to meet the conditions of the procurement procedures, if it is presented by a tenderer who lacks the necessary capability or does obviously meet standards, without substantial changes, to meet the needs of the contracting authority, as specified in the procurement documents.

Article 83.

Rejection of a tender

The contracting authority shall be deemed to have rejected a tender if he has concluded a contract with another party, if the validity of the tender has expired without an extension having been requested, or if all tenders have been formally rejected.

Article 84.

Notice of an award due to procurement exceeding the threshold amounts of the EEA.

If the procurement exceeds the threshold amount for the European Economic Area pursuant to paragraph 4 of Article 23 the contracting authority shall notify of the awarding of a contract no later than 30 days after the awarding of the contract or a framework agreement with the results of the procurement procedures. The awarding of a contract through the dynamic purchasing system must also be notified, it is however permitted to collect notifications and send them out within 30 days from the end of each quarter.

Notices shall be dispatched to the Publications Office of the European Union that will carry out their publication, cf. Article 56.

Article 85.

Notice of the selection of a tender, and the reasoning for the rejection of a tender

Contracting authorities shall, as soon as possible, inform candidates or tenderers of decisions reached concerning the selection of a tender, the conclusion of a framework agreement, or admittance to a dynamic purchasing system.

The notification of the decision of the selection of a tender shall i.a. include information concerning the qualities and advantages if the tender that the contracting authority selected based on the selection criteria of the procurement documents including a statement concerning the precise stand-still period for the awarding, cf. Article 86. If a contract has been put up for tender through pre-announcement of contact notice and the contracting authority decides not to award more contracts during the period that the contract notice covers, then this must be specially mentioned in the contract award notice. The notification shall include, as appropriate, the grounds for any decision not to conclude a framework agreement or award a contract for which there has been a call for competition or to recommence the procedure or implement a dynamic purchasing system. The contracting authority shall provide this information in writing on request.

A notice according to paragraphs 1 and 2 shall be sent to all economic operators that have not been rejected or turned away from the procurement procedures by final decision. A decision on exclusion is not considered to be final until the tenderer has been notified thereof, and the deadlines for referring it to the decision of the Public Procurement Complaints Commission, have all expired, or it has been confirmed by the commission.

On request, the contracting authority shall, as quickly as possible, provide the reasons for its decision as follows:

- a. An unsuccessful candidate shall be informed of the reasons for the rejection of his application.
- b. An unsuccessful tenderer shall be informed of the reasons for the rejection of his tender. If a tender has been rejected because it does not conform to technical specifications referred to in paragraphs 6 and 7 of Article 49, reasoning must be provided as to why the tender is regarded as not fulfilling the technical specifications or why it is unacceptable with regard to the performance or functional requirements.
- c. Any tenderer who has made an admissible tender must be informed of the characteristics and merits of the tender selected by the contracting authority, as well as the name of the successful tenderer or the parties to the framework agreement.

- d. The tenderer who has made an admissible tender must be informed of the implementation and progression of the negotiations and the dialogues with the tenderers.

A request for reasoning according to Paragraph 4 must be provided within 14 days from the time the tenderer was informed of the decision, and the reasoning must be available not later than 15 days after the request was received by the contracting authority or the co-ordinator of tenders. However, the reasoning shall not contain information regarding the contract award, the conclusion of a framework agreement or admittance to a dynamic purchasing system where the release of such information could impede law enforcement. The same applies to cases in which the release of information would otherwise be contrary to the public interest, would prejudice the legitimate commercial interests of economic operators, whether public or private, or might prejudice fair competition between them.

Article 86.

Contract award standstill period and acceptance of tender.

The contract papers may not be signed following the decision to award the contract until a five day standstill period has passed with respect to procurements exceeding domestic threshold amounts, according to paragraph 1 of Article 23, and after a ten day standstill period has passed, regarding procurements exceeding the threshold amounts of the EEA according to paragraph 4 of Article 23, from the date after a notice according to paragraphs 1 and 2 of Article 85 is considered having been published. The standstill period is however always considered completed when 15 days have passed from the day following the sending of the notice. The publication of electronic notices shall be governed by the instructions laid down in administrative law regarding electronic procedure.

Standstill period according to paragraph 1 does not apply in the following instances.

1. When awarding a contract that can be done without prior contract notice.
2. When awarding a contract when it is conclusive that there is only one tenderer or candidate.
3. When awarding a contract based on a framework agreement, according to Article 40, or on a dynamic purchasing system according to Article 41.

A tender must be finally accepted in writing during the period of validity of the tender, and in such case a binding contract has been established based on the tender documents and on the submitted tender from the tenderer.

When the contracting authority is not able to take a decision regarding tenders within the time limits for the tender, it may be requested that the tenderers extend their tenders for a short period of time. The condition for this is that all participants agree to this procedure, or that there are reasonable grounds which justify such extension. Under the same condition it may be requested, after the time limits for the tender has expired, that the tenderers announce that their tenders have become valid again, however only for a very short period of time. When a contract has been declared inactive according to the provisions of Chapter XII it is permitted to accept the tender that should rightfully have been selected irrespective of the period of validity of the tender.

A special contract may be entered into for the purchase of supplies, services or the

performance of work based on the invitation to tender after a tender (proposal) has been accepted, but the basic elements of the tender shall not be modified in such way that competition may be disrupted, or that this would lead to discrimination.

When a contract has been awarded all tenderers must then be informed thereof without delay.

VII. CHAPTER

The performance of the contract

Article 87.

Conditions for the performance of contracts

The contracting authority may lay down specials conditions relating to the performance of a contract if the conditions are related to the contents of the contract, cf. paragraph 5 of Article 79, and are indicated in the contract notice or the specifications. The conditions can primarily be related to matters concerning economic, innovation related, environmental, social or occupational aspects.

Article 88.

Subcontracting

The procurement documents must include a compulsory demand that the tenderer provides information on which parts of the contract he plans to make a third party implement as a subcontractor, and such information shall be put forward before the signing of the contract.

The tenderer shall inform the client which subcontractors he plans to employ and seek the approval of the client before the subcontractor starts working. The contracting authority may at the same time demand that the tenderer provide a declaration of competence according to Article 73 for sub-contractors. If reasons for exclusion according to Article 68 apply to subcontractors the contracting authority shall, as the case may be, demand that a new subcontractor substitute the former.

Information of the tenderer on subcontractors shall not influence the responsibility of the tenderer towards the contracting party. Subcontracting shall in all instances be based on a written work contract.

Article 89.

Pseudo-contracting

An employment relationship between parties is the governing principle in the relations between the employees and the employer. A contractor or sub-contractor may not conclude a contract for sub-contracting with individual workers or groups of workers where an employment relationship is involved and such is appropriate with regard to normal practice and the nature of the situation.

Article 90.

Revisions of a contract during period of validity

A contract or a framework contract may be revised without starting new procurement procedures in the following instances:

- a. When terms concerning contract revisions, irrespective of their value, have been clearly indicated in the revision provisions of the contract, including provisions on

price adjustments and options. Such terms shall lay down the scope and nature of possible revisions or options, and the conditions for these.

- b. In the case of an additional work, service or supplies not included in the project initially but considered essential and must, through unforeseen circumstances, be carried out by the same bidder, provided that such work cannot be technically or economically separated from the main contract without great inconvenience to the contracting authorities because of technical or financial reasons. The aggregate value of contracts awarded for additional work may not exceed half of the amount of the original contract amount if that amount exceeded the European threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23.
- c. When the need for revision arises because of unforeseen events which the contracting authority could not anticipate. The value of a contract awarded for additional work may not exceed half of the amount of the original contract amount if that amount exceeded the European threshold amounts.
- d. When another economic operator substitutes the one that the contracting authority awarded the contract originally to by applying the revision clause, cf. sub-paragraph-a of the restructuring of an economic operator where another economic operator that meets the conditions of competence based selection, takes on the position of the original contracting party in whole or in part, provided that this does not entail other significant amendments to the contract, or because the contracting authority itself assumes the obligations of the principal contractor towards the sub-contractor.
- e. When revisions irrespective of their value are not substantial, cf. paragraph 4.
- f. When the value of revisions are less than amounts to the threshold amounts according to paragraph 1 of Art. 23. or when the value of revisions are less than 10% of the original value of the service-and supply contract, and 15% of the original value of a work contract. When revisions are made in a row, each following the other, their value shall be evaluated based on the aggregate value of revisions.

It is not permitted to make provisions for changes according to sub-paragraphs-a, -c and -f of paragraph 1 that constitute changes in the nature of the contract or the framework agreement as a whole. With respect to the calculation of the value that is mentioned in sub-paragraphs-b, -c and -f of paragraph 1, it shall be based on an updated price when the contract contains provisions on price increase compensation.

If the contracting authority decides to revise the contract in accordance with the conditions that are mentioned in sub-paragraphs-b, -c of paragraph 1 an official notice must be published announcing that the contract has been changed.

A change of a contract or of a framework agreement during the period of validity shall be considered substantial in the meaning of sub-paragraph-e of paragraph 1 when the subject matter of the contract is different from what was originally. A change shall always be considered substantial if one of the following conditions is present:

- a. The change would have made it possible for more tenderers to participate in the original procurement procedure if that change had been present at the beginning
- b. There is a change in the financial balance of a contract or a framework agreement for the benefit of an economic operator that was not anticipated in the original contract or framework agreement.

- c. The change expands significantly the scope of application of a contract or framework agreement.
- d. If another economic operator replaces the one that the contracting authority awarded the original contract in other instances than what is laid down in sub-paragraph-d of paragraph 1.

New procurement procedures must be initiated if other changes are to be made to the contract, or to a framework agreement during its term of validity than what is stated in paragraph 1.

Article 91.

Termination of a contract

The contracting authority may terminate a public contract unilaterally during its term of validity under the following circumstances:

- a. If there is a significant change that has been made to the contract which should have resulted in the beginning of new procurement procedures Article 90.
- b. If an economic operator that was originally selected, should have been excluded from the procurement procedures, cf. paragraphs 1 and 2 of Article 68.
- c. If an economic operator should not have been awarded a contract in view of a serious violation of this Act or of regulations issued according to this Act.

VIII. CHAPTER

Special rules regarding social services and other special services

Article 92.

The awarding of contracts for social services and other special services.

Public contracts for social services and other special services shall be made in accordance with this chapter if the value of the contracts exceeds the threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23. The contracting authority may use any procurement method that is described in this Act, but must determine it in advance and publish a notice in accordance with the rules according to Article 93.

The provisions of Chapters XI and XII apply to procurement according to paragraph 1 of But other than what is stated here in this chapter, this Act shall not cover such procurement unless otherwise stated.

Article 93.

Publication of notices

A contracting authority who intends to award a public contract for services, cf. Article 92 shall disclose his intent in the following manner:

- a. by way of a special contract notice, or
- b. by special pre-notice. The pre-notice refers in particular to the type of service that the contracts are to be awarded for. It must state that the contracts will be awarded without

further publication and interested parties will be invited to make their interest known in writing. The period covered by the prior information notice shall be a maximum of 36 months from the date the notice is transmitted for publication.

Notwithstanding paragraph 1 the contracting party may start negotiated procedure without prior notice in accordance with Article 39.

The contracting authority shall inform of the conclusion of the procurement proceedings by way of notice of the awarding of the contract. Notices may be gathered and then sent every quarter. Such notices shall be sent within 30 days from the end of each quarter. Notices shall be dispatched to the Publications Office of the European Union, which will carry out their publication, cf. Article 56.

Announcements and notices according to paragraphs 1 and 3 shall be published in accordance with standard forms according to Article 56. Contract notices according to subparagraph-a of paragraph 1 shall at the same time be announced by electronic means domestically in a joint forum which the minister lays down in regulations.

Article 94.

Main principles for the selection of tenders

When selecting tenders the contracting authority shall take into account the main principles for procurement according to Article 15. The contracting authority may at all times take into account the special characteristics of the service and then use such characteristics when selecting the tenders. For that purpose he may during the process of awarding take account of i.a. the necessary quality of the service, efficiency, innovation, special needs of different categories of users of the service, and the involvement and empowerment of the users. The contracting authority is also free to select a service provider on the basis of the tender which offers the best ratio between price and quality taking into account the quality and the sustainability criteria for social services.

Article 95.

Restrictions to involvement in procurement procedures regarding certain services

The contracting authority may restrict the right to participate in the procurement procedures for public contracts in the fields of health services, social services and cultural services according to Article 92. The minister shall lay down in regulations which services may be restricted access according to this Article.

It is only permitted to limit the right to participate according to paragraph 1, to economic operators or associations that meet all the following conditions:

- a. have as the objective to provide the public service mentioned in paragraph 1,
- b. profits are re-invested in the interest of the objectives of the economic operator; if profits are distributed or re-distributed it is on the condition that this will be based on aspects regarding participation.
- c. the organisation, or the ownership of the economic operator that executes the contract is based on the main principles of employee ownership, or participation, or that it requires the active participation of the employees, users or interesting parties, and
- d. the relevant contracting authority has not awarded a contract to the economic operator for the relevant services according to this Article during the last three years.

The maximum period of validity of the contract shall not exceed three years.
The contract notice shall refer to this Article.

IX. CHAPTER

Reports, EFTA Surveillance Authority, etc.

Article 96.

Reporting for procurement exceeding EEA threshold amounts

For each contract or framework agreement, and every time that a dynamic purchasing system is established which exceeds the threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23, the buyer shall prepare a written report where the following shall be included:

- a. the name and address of the contracting authority and the content and value of the contract, framework agreement, or a dynamic purchasing system,
- b. the results of a pre-selection process according to Article 78, i.e. the names of economic operators that were selected and the reasons for their being selected, and the names of economic operators that were dismissed and the reasons for their dismissal,
- c. reasons for the dismissal of tenders that turned out to be unnaturally low,
- d. the name of the tenderer who was selected, the reasons for his tender being selected, and which parts of the contract or the framework agreement the contractor who was selected intends to get third party to work as a sub-contractor, including the names of the principal contractor's sub-contractors, if it is known
- e. in a competitive procedure and in ,competitive dialogue, that the conditions of paragraph 2 of Article 33 are in place including the arguments for the use of the procurement procedures,
- f. in negotiated procedure without prior notice taking place, that the conditions laid down in Article 39 are in place including argumentation for the use of the procurement procedure,
- g. as the case may be, the reasons for contracting authority deciding not to award a contract or framework agreement, or establish a dynamic purchasing system,
- h. as the case may be, the reasons for using other communication methods than electronic for the submission of tenders,
- i. as the case may be, conflicts of interest that have been identified and measures that have been taken because of these.

The report does not need to be made regarding contracts that are based on framework agreements made in accordance with paragraph 4, or the first sentence of paragraph 5 of Article 40. To the extent that a notice concerning the awarding of a contract according to Article 84, or paragraph 3 of Article 93, contains information that is required according to this paragraph, the contracting authority may refer to that notice.

The contracting authority shall record the progression of all procurement procedures whether these are electronic or not. For that purpose the contracting authority shall make sure that sufficient documents are kept in order to substantiate any decisions that are taken during all stages of the procurement procedures, such as documents regarding relations with

economic operators and internal discussions, the preparation of the procurement documents, dialogue or negotiations, if any, the awarding and making of the contract. The documents shall be stored for at least three years from the date of a decision on awarding the contract.

The contract report, or the principal parts of the report, shall be sent to the Ministry, or as the case may be, to the EFTA Surveillance Authority, if this is requested.

Article 97.

Reports on public procurement exceeding EEA threshold amounts

The Ministry of Finance shall prepare a report in accordance with Articles 83 and 85 of the Directive and forward it to the EFTA Surveillance Authority (ESA). Further provisions may be established through regulations with respect to which parties shall send reports on their procurements to the Ministry and the information which shall be included in those reports.

Article 98.

Inquiry by the EFTA Surveillance Authority regarding procurement exceeding EEA threshold amounts

The EFTA Surveillance Authority may resort to the procedures laid down in paragraphs 2-4 if the Authority is of the opinion that, prior to the awarding of a contract exceeding threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23, that during the implementation of procurement procedures that are subject to the Directive as it has been adopted in the EEA agreement, a serious violation was committed of the rules of the EEA agreement on public procurement. The minister shall be the representative for the Icelandic state during these procedures. For the purpose of this procedure the minister may temporarily stop a tendering process or other procurement procedures after the notice from the EFTA Surveillance Authority has been received.

The EFTA Surveillance Authority notifies the Icelandic state about the reasons why the Authority thinks that a serious violation has taken place and it requests that this be rectified in the proper way. No later than 21 days after the notice is received the Ministry shall send a confirmation to the Surveillance Authority that the violation has been remedied, a reasoned submission on the reasons why no corrections have been made or that a notice that the procurement procedures and the awarding of the contract have been suspended temporarily, whether at the behest of the minister or the Procurement Complaints Commission.

A written statement on the reasons for why no corrections have been made may be grounded in the violation already being deliberated by the Public Procurement Complaints Commission, or being processed in the courts of law, or that the administrative act by the Public Procurement Complaints Commission having been referred to the courts for judicial review. Under these circumstances the Ministry shall notify the EFTA Surveillance Authority on the conclusion in such a case as soon as it has become known.

When the temporary suspension of the procurement procedures has been announced, cf. paragraph 2, the Ministry shall notify the EFTA Surveillance Authority when the temporary suspension has been lifted, or when the procurement procedures for the same procurement, in part or in whole, commence again. This notice must indicate that remedial action has been taken, or reasons must be given for why this has not been done.

X. CHAPTER

The activities of the central administration of public procurement

Article 99.

The State Trading Centre

The State Trading Centre is a central purchasing body operated by the state and subject to the authority of the minister. The General Manager of the State Trading Centre is the head of the centre and is appointed by the minister for a term of five years. The General Manager shall prepare the budget for the Centre and shall formulate policies for the principal points of emphasis, tasks and procedures of the Centre.

The State Trading Centre shall in a transparent and efficient manner be responsible for procurements for State institutions, shall examine joint needs for supplies and services and shall arrange joint procurements for state needs and promote the development of efficient procurement systems. Moreover, the Centre shall provide assistance and instructions on tenders and procurement as necessary. In the event of a dispute between the State Trading Centre, as the co-ordinator of tenders, and a contracting authority on a decision for the selection of tenders, the dispute may be referred to the Ministry of Finance.

The State Trading Centre shall prepare framework agreements on behalf of the State, where there shall be an evaluation of the competence, price and as the case may be, the quantity of procurement, and supervise tendering processes and other procurement procedures carried out by State institutions for procurements, whether over domestic threshold amounts or threshold amounts for the European Economic Area, according to Article 23. The Minister, however, may authorise individual State institutions to handle their own procurements above the threshold amounts.

Other public bodies that are subject to this Act may at the same time make use of the services of the State Trading Centre.

The minister may commission The State Trading Centre to manage other tasks that are closely related to the activities of the Centre according to further decision.

Article 100.

Legitimacy of procurements and responsibility for procurements carried out by the State Trading Centre

A contracting authority which has obtained a work, product or service through the State Trading Centre is considered to have met its obligations pursuant to this Act insofar as the State Trading Centre has done so.

Prior to the beginning of a procurement procedure carried out by the State Trading Centre, the Centre may demand the conclusion of a contract which provides for, among other things, decision making and liability with respect to the procurement procedure.

Article 101.

Tariff of the State Trading Centre

The State Trading Centre sells its services to State institutions and other public bodies in accordance with a tariff established by the Minister pursuant to the recommendations of the General Manager of the State Trading Centre. The tariff shall be based on providing the Agency with sufficient income to cover its operations.

The Minister may enter into an agreement with The State Trading Centre on the performance and financing of projects, i.a. for joint procurements and framework agreements.

Article 102.

Party responsible for procurements

Ministries, institutions and concerns owned by the State shall appoint a specific employee to be the party responsible for procurements. That employee is under obligation to oversee that the procurements of the ministry, institution or concern in question are in accordance with applicable laws and regulations on public procurement and State procurement policy.

XI. CHAPTER

The Public Procurement Complaints Commission

Article 103.

The role and composition of the Public Procurement Complaints Commission

The Public Procurement Complaints Commission consists of three persons and the same number of alternates appointed by the Minister following nominations by the Supreme Court for a term of four years. Two members of the Commission and their alternates shall fulfil the legal requirements in to hold the office of a district judge, and one of these shall be the chairman of the Commission. The third member of the Commission and his alternate member shall have extensive experience and knowledge of commerce. The members of the Commission shall be independent of the interest of the state and of other public bodies.

The role of the Public Procurement Complaints Commission is to resolve in an expedient and impartial way the complaints of economic operators for alleged violations of this Act and regulations issued on the basis of the Act, including regarding the general procurement by public bodies, procurements in the fields of defence and security, the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors, and the awarding of concessions.

The Commission is independent in its activities. Its rulings and decisions as provided for in this Act may not be referred to other public authorities.

At the request of the Ministry, or of a specific contracting authority, the Public Procurement Complaints Commission may deliver an advisory opinion on particular procurements even in the absence of any complaint.

The Public Procurement Complaints Commission takes up for review the legality of the procurements of those public bodies that the Act covers, cf. Article 3.

Article 104.

The composition of the Public Procurement Complaints Commission in individual cases and expert advice

In cases involving significant interests, or that are otherwise considered important from the viewpoint of the public interest the chairman can decide that the commission be composed of two additional members to the permanent commission members. At least one of these shall fulfil the legal requirements for holding the office of a district judge, and they shall be commissioned to handle the case after having been appointed by the Supreme Court of Iceland.

The Chairman can decide to summon expert parties for advice and assistance. They shall work with the Commission according to a further decision by the Chairman who also determines their fees.

Article 105.

Right of referral

Complaints may be referred to the Commission by economic operators who enjoy rights as provided for by this Act and have legitimate interests in the resolution of the complaint. Also

organisations or federations of economic operators have the authority to refer cases to the commission, provided that it conforms to their purpose to guard such interests.

In the case of an alleged violation of an obligation to use statutory procurement procedures, or announce procurement, legally protected interests are however not a requirement. The minister may also lodge a complaint relating to such violations irrespective of legally protected interests.

A complainant may transfer the right to lodge a complaint to an association or organisation that safeguards his interests.

Article 106.

Time limit for lodging a complaint

A written complaint shall be referred to the Public Procurement Complaints Commission within 20 days from the time when the complainant knew or should have known of the decision, act or omission which he believes infringes his rights. A complaint about the inactivity of a contract may however be referred to the Commission within 30 days from the above mentioned time limit. However, a demand for the inactivity of a contract will not be posed when six months have passed from the awarding of that contract. At the further decision of the time limit the following shall apply:

1. When a complaint is lodged regarding a decision on the selection of a tender, or other decisions according to paragraphs 1 and 2 of Article 85 then the beginning of the deadline shall be based on the publication of the notices that are mentioned there, provided that they contain the relevant information.
2. When there is a claim regarding the inactivity of a contract that has been awarded without prior contract notice the beginning of the deadline shall be based on the following publication of a notice on the awarding of a contract in the Official Journal of the European Union provided there is the reasoning for the decision of the contracting authority not to advertise the procurement.

The complaint shall include information on the complainant, the party against which the complaint is directed, and the decision, action or failure to act which is the grounds for the complaint. A complaint must state the claims of the complainant together with a brief description of the circumstances of the case, arguments and reasoning. Claims made by the complainant shall be subjected to the Commission's remedies available according to this Act. The complainant shall notify the contracting authority of a complaint as soon as possible.

If a complaint does not fulfil the conditions of paragraph 2, the Complaints Commission shall request that the complainant remedy the deficiencies within a reasonable time limit. If the complainant fails to do so, the Complaints Commission shall dismiss the complaint.

The Complaints Commission may, as a rule, invite a complainant to submit further documentation or information to explain a complaint, if it feels the complaint is not sufficiently clear, and may grant him a certain time limit for such purpose.

For each complaint there is a complaints fee of ISK 150.000.

Article 107.

The legal implications of a complaint

If a complaint regarding a decision to award a contract is lodged within the statutory standstill period, according to Article 86, then the awarding of the contract is not permitted

until the Complaints Commission has finally resolved the complaint. The automatic stop of the awarding of the contract because of a complaint becomes activated when the contracting authority should know about the complaint, whether it is because of the notice from the complainant according to paragraph 2 of Article 106, or because of the notice from the Complaints Commission according to paragraph 1 of Article 108.

The Complaints Commission can, whether according to the demand of the defendant, or by the own initiative, decide to lift the prohibition on the awarding of the contract. Under such decision the provisions of Article 110 are in effect as the case may be. The decision of the Complaints Commission to lift the prohibition on awarding the contract shall never enter into effect until the standstill period for the awarding has passed according to Article 86.

Otherwise it follows from paragraph 1 that a complaint does not entail the automatic stop of the procurement procedures.

Article 108.

Processing of the complaint and pre-trial evidence gathering

Should a complaint be acceptable for process on the merits, as provided for in Article 106, the Commission shall grant the defendant party against which the complaint is directed an opportunity to express itself on the substance of the complaint.

The complainant shall generally be allowed a short time limit to address the comments made by the defendant party and those of others who have been provided with the opportunity to make a statement.

The pleadings shall be conducted in writing, but the Commission may give the parties an opportunity to present verbal comments. In the event that a case is brought before the Public Procurement complaints Commission where it is necessary to take a position regarding clarification of the EEA agreement, its protocols, Annexes, or acts mentioned in the Annexes, then the Commission can in accordance with Article 40 of the EFTA agreement on the establishment of a Surveillance Authority and Court, pronounce a ruling declaring that an advisory opinion by the EFTA court will be asked concerning clarification of that aspect of the case before the matter is concluded. Whether or not a party to the case demands that such opinion be sought or the Commission thinks that there is a need for this, the parties must be given the opportunity to express themselves before a ruling is rendered.

The Commission can demand that the parties submit all the evidence and other information pertaining to the case. If the complainant does not act on such a demand his complaint may then be dismissed immediately. If the defendant does not act on such a demand his negligence may then be construed in his disfavour.

The number of votes from the Commission members will decide the outcome of the case. The minority vote shall accompany the Commission opinion, if applicable. The chairman or the vice chairman is in charge of the Commission's work. When the Commission members do not agree on a conclusion the majority shall decide on the conclusion of a case. If the commission is split in three in its position, or if the conclusion can not be decided by the number of votes, the vote of the chairman will decide.

The Complaints Commission shall rule on a complaint as soon as possible, and no later than one month after it has received the comments from the complainant according to paragraph 3 if that is the case.

The processing of complaints before the Commission shall otherwise be governed by the Administrative Procedures Act.

Article 109.

Defendant

The defendant in the case shall be the contracting authority or several defendants jointly, as the case may be. If the State Trading Centre or other central purchasing body in the meaning of this Act has conducted procurement then that body is also considered a defendant in a case before the Commission. The contracting authority may delegate to a central purchasing body the representation in the processing of a case before the Public Procurement Complaints Commission.

If another contracting authority, such as another tenderer in a tendering process, or a participant in a pre-selection process for restricted procedures, in competitive dialogue, or in negotiated procedure, has legitimate interests attached to the outcome of a case before the Commission, and this shall then be considered to be in the defence of that party.

Article 110.

Temporary suspension of procurement procedures or contract procedures

At the demand of the complainant the Public Procurement Complaints Commission may suspend procurement procedures temporarily until there is a final decision regarding a complaint, provided that there has been shown a significant probability of violation of this Act regarding a particular procurement that may result in the invalidation of a ruling or other actions by the defendant. The same applies to violations of rules that have been issued according to the Act. When evaluating whether or not to suspend temporarily the awarding the private and public interests involved may be taken into account, and reject the demand if these interests are not considered more than the interests of the contracting authority to have a finding in favour of the demand.

The provisions of Articles 106 and 108 apply to the demand of the complainant, as the case may be. The deadline for the defendant to express himself on the demand by the complainant shall however be short and it is permitted to waive these deadlines if there is a clear and obvious violation. A party to a case may demand that the Commission present reasoning in writing for a decision according to this Article if the reasoning has not accompanied the decision when it was pronounced.

The Complaints Commission may decide in its rules of procedure according to Article 113 that the chairman of the Commission alone will take decisions according to this Article.

A rejection of a demand to suspend temporarily will not have an effect on other demands that the complainant may present regarding procurements.

Article 111.

Remedies available to the Public Procurement Complaints Commission

The Commission may issue a ruling which repeals a decision made by the contracting authority regarding public procurement, partially or totally, declare a contract to be inoperative according to the further provisions of Articles 115 - 117, or may provide for other sanctions according to Article 118. The Commission may instruct the contracting authority to put certain procurements out to tender, re-advertise a tender or alter a tender notice, tender description or other aspect of the tender documents.

The Commission may express its opinion on the liability of the defendant for damages towards the complainant, but shall not express itself concerning the amount of damages.

The Commission may decide that the defendant shall pay the complainant the cost of lodging the complaint. If a complaint is clearly unjustified or lodged for the purpose of delaying the progress of public procurements, the Commission may rule that the complainant shall pay the legal costs of the case, which shall accrue to the Treasury.

If a ruling of the Commission, as provided for in the first paragraph, is not complied with, the Commission may levy per diem fines on the party at which the ruling is directed. Fines may amount to up to ISK 500,000 for each day which elapses without compliance with the Committee's ruling. If a ruling is referred to a court, the per diem fines shall not commence until final judgement is pronounced.

Per Diem fines pursuant to paragraph 4 shall accrue to the Treasury. Per diem fines and rulings on legal costs, are enforceable by execution without prior court judgement as provided for in paragraph 3 of

The provisions of paragraph 2 of Article 24 of the Act on Attachment of Property, Restraining Orders etc. shall not prevent that a restraining order is granted to forbid an action that would violate the ruling of the Public Procurement Complaints Commission.

Article 112.

Legal action for the invalidation of the rulings of the Public Procurement Complaints Commission

In the event that a complainant, a defendant or another party with legitimate interests to protect is dissatisfied with the ruling of the Public Procurement Complaints Commission, such party may initiate proceedings to invalidate such a ruling before a court of law. Such proceedings shall be initiated within six months from the date that the party obtained, or could obtain, knowledge of the Commission's ruling.

In the event that proceedings are initiated for the invalidation of a ruling of the Public Procurement Complaints Commission, the Commission shall not be summoned for defence. In other respects, defence involvement in such cases shall be governed by general rules of law.

Article 113.

Rules of procedure for the Public Procurement Complaints Commission, etc.

The Public Procurement Complaints Commission may establish further rules, which must be approved by the Minister, on the submission of documents, procedures before the Commission and publication of its rulings.

XII. CHAPTER **Contract validity, inactivity, other sanctions and damages.**

Article 114.

Contract validity

After a binding contract according to this Act has been concluded, it shall not be invalidated or altered, even though the decision by the contracting authority on the tendering or awarding of the contract may have been contrary to law.

In other respects, the validity of contracts awarded under this Act shall be subject to general principles of commercial law.

The provisions of this chapter on the inactivity of contracts will be applied irrespective of the validity, according to paragraph 2 of

Article 115.

Inactivity of contracts

The Public Procurement Complaints Commission may declare that a contract is inactive according to the provisions of this Article, but however only a contract which exceeds the threshold amount according to paragraph 4 of Article 23. A ruling for the inactivity of a contract has the effect that rights and obligations according to the primary subject matter of the contract is set aside. The inactivity of a contract shall be limited to the payments that still have not been made. With respect to payments that already have been made the Complaints Commission shall make provisions for other sanctions according to Article 118. The Complaints Commission shall specify from which point in time the contract is declared inactive, or which further sections of the contract are inactive.

The Public Procurement Complaints Commission shall declare a contract to be inactive in the following instances:

- a. When a contract, including a contract that comes under rules on the awarding of concession contracts for works and design competitions, has been awarded without duly authorised advertisement in contradiction to this present Act, or rules issued according to this Act.
- b. When a contract has been awarded during the standstill period according to Article 86, or while there is a temporary halt in the negotiations, according to Article 107, so that
  - 1. the complainant was unable to seek remedial action through making a complaint prior to the awarding of the contract,
  - 2. it is on the record that there has been a violation of this Act, or of rules issued according to this Act, and
  - 3. the nature of the violation was such that the violation could affect the complainant's possibilities to be awarded the contract
- c. When a contract, exceeding the threshold amounts, according to paragraph 4 of Article 23, has been awarded on the basis of the framework agreement contravening the provisions of paragraph 5 of Article 40, or through a dynamic purchasing systems according to paragraph 5 of Article 41.
- d. When a contract has been awarded although procurement procedures, a tendering process or the awarding has been temporarily suspended by the Public Procurement Complaints Commission according to Article 110.

Article 116.

Exemptions from inactive contracts following non-obligatory notice

A contract shall not be declared inactive if all the following requirements are fulfilled.

- a. Procurement is regarded permissible without prior publication of contract notice.
- b. The contracting authority has published a notice according to paragraph 3 to the effect that he intends to award a contract for procurement.
- c. A contract has been awarded upon the completion of the stand-still period which is a minimum of ten days from the publishing of the notice.

A contract that has been awarded on the basis of a framework agreement or an active procurement system shall not be declared to be inactive if all the following conditions are met.

- a. The provisions of paragraph 5 are regarded as having been met under Article 40, and paragraph 5 of Article 41.
- b. The contracting authority has sent a notice regarding the selection of a tender, according to Article 85, to the tenderers with interests.
- c. A contract has been awarded following the expiry of the stand-still period according to Article 86.

In the contracting authority's notice stating that he intends to award a procurement contract, cf. sub paragraph-b of paragraph 1, there must be an account of the contracting authority, the content of the contract, the expected counterpart and the reasons for it being permitted to award a contract without prior notice of tender. In addition other relevant information must be included as the case may be. The publication of notices shall in other respects comply with the rules concerning general public tender notices and their publication, cf. Article 55, as applicable.

Article 117.

General provision to derogate from inactive contracts

If the Public Procurement Complaints Commission finds that there is an urgent public interest which makes the continuation of the execution of the contract necessary, and it may then decline the inactivity although the conditions of Article 116 have been met. The Complaints Commission may i.a. permit the continuation of the execution of the contract for a specified period of time which takes into account that the contracting authority has had a chance to complete a new procurement procedure regarding the same procurement within a fixed period of time. If the Complaints Commission applies this authorisation it must provide for other sanctions according to Article 118.

Financial interests in having the contract executed shall only be considered to be urgent in exceptional circumstances when the consequences of an inactive contract would be excessive. Financial interests that are connected with the contract itself is not considered urgent public interest, e.g. cost of delays in the implementation of the subject matter of the contract, the cost of a new procurement procedure, the cost relating to a counterpart, or cost relating to the legal consequences of the inactivity of a contract.

The Public Procurement Complaints Commission shall annually send to the EFTA Surveillance Authority a copy of all rulings where the authority according to paragraph 1 has been applied.

Article 118.

Other sanctions: Administrative fines and shortening the contract period

The Public Procurement Complaints Commission shall impose administrative fines on the contracting authority for a contract that exceeds the threshold amounts according to paragraph 4 of Article 23 in the following instances:

- a. When a contract has been awarded during the standstill period according to Article 86, or while the contract award procedure was suspended according to paragraph 1 of Article 107, or Article 110, but the conditions for inactivity were not met.
- b. When a contract is not declared inactive from the outset, or only partially, cf. paragraph 1 of Article 115.
- c. When inactivity is declined, in part or in total, with reference to urgent public interest, cf. Article 117.

When more contracting authorities are involved in joint procurement, a fine must be determined for each single contracting authority. The same applies if the State Trading Centre, or other central purchasing body has carried out procurements. An administrative fine shall amount to up to 10% of the estimated value of a contract. When determining the amount of fines the nature and scope of the violation must be taken into consideration, as well as the contract authority's track record, and whether and to what extent the contract has been kept active.

The Directorate of Customs shall carry out the collection of administrative fines which shall accrue to the Treasury. The fines are due one month from the rendering of the ruling. Per Diem fines are enforceable by execution without prior court judgement. The Public Procurement Complaints Commission shall notify the Directorate of Customs regarding the rendering of a ruling on an administrative fine.

The Public Procurement Complaints Commission may shorten the period of validity of the contract instead of imposing an administrative fine, in part or in whole, if it is found that such a decision is proportionate to the nature of the violation and that it will have sufficient deterrent effect.

Article 119.

Liability

A contracting authority is liable for damages that violations of this Act, including the provisions of the Directive referred to in the Act, and rules established herein, may cause to economic operators. An economic operator need only prove that it had a realistic possibility of winning a contract and that this possibility was prejudiced by the violation. The amount of compensation shall be based on the cost of preparing a tender and participating in the tender procedure.

In other respects, damages resulting from violations of this Act and rules established hereunder shall be governed by general rules of law.

XIII. CHAPTER

Conflict of laws, entry into effect, repealed Acts, etc.

Article 120.

Introduction

This Act provides for the adoption of the Directive of the European Parliament and of the Council 2014/24/EU of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC and Directive of the European Parliament and of the Council 2007/66/EC of 11 December 2007 on the amendment of Council Directives 89/665/EEC and 92/13/EEC with regard to improving the effectiveness of review procedures concerning the award of public contracts.

This Act also provides for the adoption of the Directive of the European Parliament and of

the Council 2009/81/EC on the coordination of procedures for the award of certain works contracts, supply contracts and service contracts by contracting authorities or entities in the fields of defence and security, the Directive of the European Parliament and of the Council 2014/23/EU from 26 February 2014 on the award of concession contracts, and the Directive of the European Parliament and of the Council 2014/25/EEC from 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC.

Article 121.

Position of the Administrative Procedures Act with respect to public procurement

Provisions of Chapter II of the Administrative Procedures Act on eligibility, applies to decisions made in accordance with this Act. Otherwise, the provisions of the Administrative Procedures Act do not apply to decisions made according to this Act.

Article 122.

Authority to issue regulations

The minister may by issuing regulations lay down further implementation of this Act, including:

1. Joint procurement by contracting authorities, cf. Article 19.
2. The implementation of procurement in another state of the European Economic Area, cf. Article 20.
3. Rules for the implementation of the World Trade Organisation agreement on public procurement and other international treaties on government procurement to which the Icelandic Government is bound.
4. Common Procurement Vocabulary, cf. Article 21.
5. Requirements for devices and equipment for electronic receipt of tenders and requests for participation, cf. Article 22.
6. The maximum value of individual contract sections which it is permitted to award without putting up for bids, when procurement is subdivided into separate contracts, cf. paragraph 2 of Article 29.
7. Information that must be included in the procurement documents for electronic auctions, cf. Article 42.
8. Information that must be stated in an advertisement and notification for the results of the design competition, cf. Article 44.
9. Rules on the preparation and submission of tender submission forms. Articles 47 and 48.
10. Information that must be included in the prior information notice and publication of such notices, cf. Articles 54, 55 and 56.

11. The contents of an offer to submit a tender, to participate in dialogue, or to confirm interest, cf. Article 61.
12. Opening of tenders by electronic means, cf. Article 65.
13. A relevant certificate for the business licences of economic operators from other states of the EEA, cf. Article 70.
14. Requirements that are made regarding proof of financial standing and technical capacity of an economic operator, cf. Article 74.
15. Information concerning the format and contents of notices of awarded contract exceeding the threshold amounts of the EEA, cf. Article 84.
16. Information that must be included in notices concerning amendments to a contract during its period of validity, cf. Article 90.
17. Service that comes under social services and other specialised services, cf. Article 92.
18. Information that must be included in the pre-advertising, the contract notification, advertisement for the awarding of a contract for social services and other special services, cf. Article 93.

Article 123.

Entry into force and conflict of laws

This Act shall enter into effect immediately.

Upon the entry into force of this Act, [the Act on public procurement No. 84/2007](#), as amended, is repealed.

Notwithstanding paragraph 1, the provisions of paragraphs 1 and 2 of Article 22 shall enter into force on April 18 2017 for centralised procurement agencies, and on 18 October 2018 for other contracting authorities.

Notwithstanding paragraph 1, the provisions of paragraph 1 of Article 23 shall enter into force on 31 May 2019 with respect to procurements made by local authorities, their institutions and other contracting authorities on their behalf.

Procurements made by local authorities, their institutions and other contracting authorities on their behalf that exceed threshold amounts according to paragraph 1 of Article 23 shall be advertised publicly in accordance with the provisions of Article 55 from 1 January 2017 until the general obligation to call for tenders enters into force on 31 May 2019.

Procurements already advertised prior to the entry into force of this Act shall be governed by [the Act on public procurement No. 84/2007](#). Account shall be taken of the official publication of the contract notice, or the estimated receipt by participants of the notice, in the event of procurement procedures where contract notices are not publicly published.

This Act applies to the Public Procurement Complaints Commission's processing of complaints submitted to the Commission after the entry into effect of this Act.
